

บทที่ 4

การผลิตและการสร้างสรรค์รายการ เกษตรลูกทุ่ง

ในกระบวนการของการเลือกสื่อ ไม่ได้เกิดจากความต้องการของผู้รับสาร ในฐานะที่เป็นผู้ชมผู้ดูเพียงด้านเดียว (Audience Side) การตอบสนองต่อสื่อในการเลือกใช้สื่อเพื่อให้เกิดประโยชน์ จะมีการพิจารณาถึงบทบาทและความสำคัญของคุณลักษณะของตัวสื่อประกอบควบคู่กันไปด้วย (Media Side) เป็นการมองที่สื่อหรือตัวผู้ผลิตสื่อว่ามีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจในการเลือกของผู้ชมอย่างไร

ในบทนี้ผู้วิจัย จะได้อธิบายถึง การสร้างคุณลักษณะของตัวสื่อ ซึ่งก็คือ รายการ เกษตรลูกทุ่ง ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี โดยแสดงให้เห็นถึง ลำดับการผลิต การพัฒนารายการ รวมทั้งแนวทางการคิดในการสร้างสรรค์รายการ ซึ่งทีมงานผู้ผลิตได้กำหนดไว้และถ่ายทอดแนวคิดผ่านตัวรายการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาสื่อที่มีลักษณะและรูปแบบ ตรงตามความต้องการของผู้ชม อันจะส่งผลต่อการพิจารณาตัดสินใจเลือกเนื้อหา และเกิดการตอบรับกลับมา โดยอาศัยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมของผู้วิจัย

ข้อมูลเบื้องต้น

ชื่อรายการ : เกษตรลูกทุ่ง ผลิตโดยสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

ออกอากาศ : สถานีโทรทัศน์ไอทีวี วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 16.30 น.

ความยาว : 30 นาที (เนื้อหารายการ 25 นาที)

พิธีกร : ศุภชัย ธรรมคุณฎี มีบทบาทเป็น “ คุณลุงเกษตรลูกทุ่ง ”

เนื้อหา : สาระความรู้ทางด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ รวมถึงกิจกรรม การงานอาชีพที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน เป็นข้อมูลความรู้ที่นำไปทำเป็น อาชีพได้ โดยนำเสนอผ่านมุมมองของการเกษตรในด้านของการพัฒนา ปรัชญาแนวคิด การกำหนดคุณค่า การพัฒนา และความจรรโลงใจ

ลำดับการพัฒนารายการ

จากเทปโทรทัศน์รายการ เกษตรลูกทุ่ง ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ที่ออกอากาศตั้งแต่วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2541 ถึง วันที่ 28 ธันวาคม 2543 มีจำนวนตอนทั้งสิ้น 542 ตอน เพื่อให้เห็นความเป็นมาและลำดับการพัฒนารายการ รวมทั้งแนวทางการผลิตตั้งแต่เริ่มต้น ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ช่วงเริ่มต้นผลิต มีคิวเพลงลูกทุ่ง 2 ก.พ. 2541 - 30 มิ.ย. 2541

ระยะที่ 2 ช่วงเปลี่ยนรูปแบบ ไม่มีคิวเพลงลูกทุ่ง 1 ก.ค. 2541 - 15 ม.ค. 2542

ระยะที่ 3 ช่วงพัฒนารายการ เพิ่มเวลารายการ 18 ม.ค. 2542 - 31 ธ.ค. 2543

ระยะที่ 1 ช่วงเริ่มต้นผลิต มีคิวเพลงลูกทุ่ง 2 ก.พ. 2541 - 30 มิ.ย. 2541

ในเดือนมกราคมปี 2541 สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ได้มีการปรับผังรายการใหม่หลังจากที่ได้ดำเนินการออกอากาศมาร่วม 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2539 ในขณะนั้นมีรายการที่สถานีเป็นผู้ดำเนินการผลิตเองอยู่หลายรายการ ซึ่งก็มีทั้งรายการที่สร้างผลกำไรและรายการที่ผลิตออกมาประสบกับปัญหาการขาดทุน นโยบายหลักของสถานีในช่วงนั้นจำเป็นต้องเร่งหาทางสร้างรายได้ เนื่องจากสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ของประเทศ อันเป็นผลกระทบมาจากการประกาศลดค่าเงินบาทของรัฐบาล ทำให้ขาดสภาพคล่องทางเศรษฐกิจ มีกรณีการเลิกจ้างงาน (Lay Off) ของบริษัทต่างๆ มากมาย ธุรกิจการค้าไม่มีความคล่องตัว การดำเนินกิจการสถานีโทรทัศน์เป็นธุรกิจที่ต้องอาศัยเงินทุนจำนวนมากก็ได้รับผลกระทบดังกล่าวเช่นกัน สถานีจึงมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบรายการเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

เป็นจังหวะเดียวกับในช่วงเวลานั้น วงการบันเทิงเริ่มมีกระแสความนิยมในบทเพลงลูกทุ่งเกิดขึ้น ในพื้นที่สื่อต่างๆ โดยเฉพาะรายการของสถานีโทรทัศน์ในแต่ละช่องจะมีรายการเพลงประเภทที่เป็คมิวสิควีดีโอเพลงลูกทุ่งอยู่หลายรายการ ในขณะนั้น

สถานีโทรทัศน์ไอทีวีเป็นสถานีเดียวที่ยังไม่มีรูปแบบรายการในลักษณะดังกล่าว การปรับผังรายการของสถานีเป็นการเปิดโอกาสให้มีรายการใหม่ๆ เกิดขึ้น พร้อมๆ กับสามารถสร้างรายได้ให้กับสถานีเพิ่มขึ้น รูปแบบรายการเพลงที่นำเสนอมิวสิกวิดีโอลูกทุ่งจึงอยู่ในประเด็นที่สถานีจะหยิบยกขึ้นมาประกอบการพิจารณาปรับผังรายการ

ขณะเดียวกันรายการที่สถานีผลิตอยู่ในช่วงเวลานั้นไม่มีรายการที่นำเสนอสาระความรู้ที่เกี่ยวกับการเกษตร เมื่อมีการยกเลิกการผลิตรายการบางส่วนและมีการปรับผังรายการใหม่ ทางผู้บริหารของสถานีจึงได้รวมแนวทางของการผลิตรายการที่ให้สาระความรู้ทางด้านการเกษตร และรายการเพลงที่เปิดมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งรวมเข้าไว้ด้วยกัน จึงได้รูปแบบรายการใหม่ในผังรายการของสถานี ชื่อรายการ เกษตรลูกทุ่ง ซึ่งมีเนื้อหาที่นำเสนอสาระความรู้ทางการเกษตรสลับกับการเปิดมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่ง เริ่มออกอากาศครั้งแรกในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2541 ทุกวันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ เวลา 17.30 น. ถึง 18.00 น. เป็นรายการที่มีความยาวครึ่งชั่วโมง โดยทางสถานีจะมีรายได้จากการเก็บค่าเวลาหรือที่เรียกว่า ค่าคิวเพลงออกอากาศ และสปอตโฆษณาเพลง จากเจ้าของค่ายเพลงต่างๆ

รายการ เกษตรลูกทุ่ง เป็นรายการครึ่งชั่วโมง (30 นาที) ความยาวในการออกอากาศแต่ละครั้งจะมีเนื้อหารายการ 25 นาที โดยมีคิวเพลงในรายการ 4 เพลง เวลาเฉลี่ยในแต่ละเพลงประมาณเพลงละ 4 นาที รวมเนื้อหารายการส่วนที่เป็นเพลงประมาณ 16 นาทีที่เหลือเป็นเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับการเกษตรประมาณ 8 – 10 นาที (ขึ้นอยู่กับความยาวของมิวสิกวิดีโอเพลงในแต่ละวัน)

ลำดับช่วงรายการ	ช่วงที่ 1	ไตเติ้ล / เปิดรายการ	
		คิวเพลงที่ 1	5 นาที
		..... โฆษณา.....	
	ช่วงที่ 2	เนื้อหารายการ (1)	
		คิวเพลงที่ 2	8 นาที
		..... โฆษณา.....	
	ช่วงที่ 3	เนื้อหารายการ (2)	
		คิวเพลงที่ 3	8 นาที
		..... โฆษณา.....	
	ช่วงที่ 4	คิวเพลงที่ 4 / คิวปิดรายการ	4 นาที
		.....จบรายการ.....	

จะเห็นได้ว่าเนื้อหารายการที่เป็นสาระประโยชน์ ที่เกี่ยวกับการเกษตรมีอยู่น้อยมาก ด้วยเหตุนี้เองทำให้การลำดับเนื้อหาเพื่อที่จะนำเสนอ ทำได้ค่อนข้างลำบาก หากความลงตัวได้ยากเมื่อเทียบกับข้อมูลหรือเรื่องที่มีอยู่ เวลาที่มีอย่างจำกัดมีส่วนในการกำหนดกรอบของเนื้อหารายการ ทำให้ไม่สามารถนำเสนอเนื้อหาให้ครอบคลุมทุกประเด็น เพราะต้องตัดข้อมูลบางส่วนที่มีอยู่ให้พอดีกับเวลาของเนื้อหารายการ ทำให้ไม่สามารถลงลึกในรายละเอียดได้ทั้งหมด การเลือกเรื่องที่จะนำเสนอจะต้องมีการจัดลำดับของเนื้อหาในแต่ละเรื่องให้ออกอากาศเป็นตอนๆ ต่อเนื่องกันจนจบ โดยอาศัยแนวทางของข้อมูลทางการเกษตรที่เปิดกว้าง ไม่จำกัดเฉพาะทางใดทางหนึ่ง เพื่อให้ตัวรายการมีอิสระมากขึ้นในการนำเสนอ ทั้งนี้ส่วนที่เป็นเนื้อหารายการ จะไม่เกี่ยวข้องและไม่ได้มีความต่อเนื่องกับเนื้อหาของเพลง การดำเนินรายการและการนำเสนอเนื้อหา จะไม่ใช่คิวพิธีกรที่โยนเข้าเพลง คือ แยกกันผลิตแล้วนำมาร้อยรายการคัดสลับกันเท่านั้น

แนวทางการผลิตรายการ เกษตรลูกทุ่ง ในช่วงระยะที่ 1

ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้เป็น โปรดิวเซอร์ (Producer) รับผิดชอบผลิตรายการ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ประสานงาน (Co Ordinator) โดยมีผู้กำกับเวทีของสถานีเป็นพิธีกรรายการ ในการผลิตได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในฝ่ายผลิตรายการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ช่างภาพ เจ้าหน้าที่เสียง เจ้าหน้าที่แสง รวมเป็นทีมงานถ่ายทำ

เทินพันธ์ แพนสมบัติ   โปรดิวเซอร์รายการ

ปณต   สุขเกษม   เจ้าหน้าที่ประสานงานรายการ

ตุลชัย   ธรรมคุณี   พิธีกร / ครีเอทีฟรายการ

เจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิต - ช่างภาพ ช่างเสียง ช่างแสง จะสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปตามคิวการทำงานในการออกกองถ่ายแต่ละครั้ง

แนวทางเริ่มต้นในการสร้างลักษณะรูปแบบรายการ ที่ทีมงานได้วางไว้คือ ต้องการให้พิธีกรเข้าไปพูดคุยสอบถาม เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้และประสบการณ์จากเกษตรกรในพื้นที่ด้วยตัวเอง เพื่อนำเสนอให้เห็นสภาพความเป็นจริงตามข้อมูลที่มีอยู่เป็นการสนทนา (Talk) แบบสบายๆ ไม่เป็นทางการมากนัก ไม่จริงจังจนเป็นวิชาการมากเกินไป ลักษณะการพูดคุยให้ดูเป็นกันเองระหว่างพิธีกรและแขกรับเชิญผู้ร่วมรายการ

แต่ในขณะที่เดียวกันก็สามารถนำเสนอสิ่งที่เป็นสาระประโยชน์ต่อผู้ชม พร้อมทั้งสอดแทรก มุขตลกที่สอดคล้องกับเรื่องหรือเนื้อหาในตอนนั้นๆ เพื่อสร้างอารมณ์ให้กับตัวรายการให้ คู่สนุกเข้าใจง่ายชวนติดตามยิ่งขึ้น

รายการจะสร้างความเป็นกันเองกับผู้ร่วมรายการ และทำให้คนดูรู้สึกว่าเป็นกันเอง ดูแล้วไม่เครียดไม่จริงจังมากเกินไป เล่าเรื่องหรือเนื้อหาที่เป็นข้อมูลและสาระ ประโยชน์ ด้วยการบอกเล่าจากตัวเกษตรกร ผ่านการพูดคุยกับพิธีกร และหลีกเลี่ยงที่จะ นำเสนอ โดยการบรรยายลงเสียงประกอบภาพ (Off Scene)

ทีมงานจะคัดสรรเรื่องที่มีเนื้อหาสาระตรงตามรูปแบบรายการ จากแหล่ง ข้อมูลต่างๆ เช่น นิตยสาร หนังสือพิมพ์ หนังสือความรู้ทางการเกษตรทั่วไป โดยจะเลือก เรื่องที่มาจากทั้ง การเกษตร การประมง การปศุสัตว์ ไม่เน้นไปในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ แต่จะกำหนดประเด็นที่น่าสนใจในแต่ละเรื่อง นำมาจัดลำดับเนื้อหาออกเป็น ตอนๆ ออกอากาศติดต่อกัน โดยคำนึงถึงเนื้อหาของเรื่องในแต่ละตอนที่ต้องเหมาะสม และพอดีกันกับเนื้อหาของรายการที่มีอยู่

ข้อมูลที่ตามมาได้จะถูกขยายเพิ่มเติม โดยการติดต่อสอบถามทางโทรศัพท์ และประสานงานข้อมูลกับผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวก ในการไป ถ่ายทำรายการ โดยก่อนออกไปถ่ายทำรายการถ้ามีเวลามากพอ ทีมงานก็จะเดินทางไป สสำรวจสภาพพื้นที่ (Location) และดูข้อมูล (Pre – Production) ถ่วงหน้า เพื่อเตรียมความ พร้อมสำหรับขั้นตอนของการถ่ายทำ และวางรูปแบบของเนื้อหาหรือข้อมูลในการ นำเสนอว่าจะออกมาในลักษณะใด และยังเป็นการเพิ่มเติมรายละเอียดของข้อมูลที่มีอยู่ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เมื่อเดินทางไปถึงพื้นที่ถ่ายทำ ทีมงานจะให้พิธีกรสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม จากผู้ร่วมรายการด้วยตัวเองอีกครั้งหนึ่ง เพื่อช่วยสร้างความคุ้นเคยและทำให้บรรยากาศ การทำงานดูเป็นกันเองยิ่งขึ้น ทั้งนี้ผู้ร่วมรายการส่วนใหญ่จะเป็นชาวบ้าน เกษตรกร หรือบุคคลทั่วไป ซึ่งจะไม่มี ความคุ้นเคยต่อการถ่ายทำรายการโทรทัศน์ หากมีความ ตื่นเต้นเกินไปจะมีอาการประหม่า เมื่อพูดคุยกันในตอนบันทึกเทปอาจจะเกิดการเกร็ง จนพูดไม่ออก ทำให้ได้เนื้อหาที่เป็นข้อมูลไม่ครบถ้วนตรงตามความต้องการ อารมณ์

รายการจะดูแข็งๆ เป็นทางการเกินไปไม่เป็นไปตามธรรมชาติ และยังทำให้การถ่ายทำไม่สะดวกราบรื่นเท่าที่ควร

จากปัญหาดังกล่าว ทีมงานจึงไม่มีการกำหนดบทหรือสคริปต์ (Script) รายการที่ตายตัวให้กับพิธีกรและผู้ร่วมรายการ แต่จะอาศัยอารมณ์การสนทนาแบบสดๆ การสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองก่อนถ่ายทำ เป็นแค่เพียงมีการเตรียมคำถามล่วงหน้าเพื่อพอให้เป็นแนวทางเท่านั้น ทั้งนี้รูปแบบเนื้อหาสาระของรายการจะถูกถ่ายทอดออกมาจากผู้ร่วมรายการโดยตรง ดังนั้นการพูดคุยจะต้องทำให้ดูเรียบง่ายสนุกสนานเป็นกันเองเหมือนคนคุยกันและ ได้รับความรู้ที่เป็นสาระประโยชน์ควบคู่กันไป ไม่ใช่การถามคำตอบคำ

พิธีกรและผู้ร่วมรายการ สามารถมีลูกเล่นในการพูดคุยได้ตามความถนัดของตนเอง โดยทีมงานจะเป็นผู้กำหนดบทบาทและวางแนวทางของการพูดคุยให้ตรงกับประเด็นของข้อมูลที่มีอยู่ และนำไปตัดต่อเรียบเรียงเพื่อให้มีความกระชับและเหมาะสมกับการออกอากาศต่อไป ซึ่งการนำเสนอในหนึ่งเรื่องก็จะแบ่งออกเป็นตอนๆ ออกอากาศติดต่อกันจนจบ

อย่างไรก็ตามแม้ทีมงานจะได้วางรูปแบบ ในการนำเสนอเนื้อหารายการ ให้มีความเหมาะสม และมีเนื้อหาของข้อมูลครอบคลุมประเด็นที่สำคัญ ในแต่ละเรื่องแล้วก็ตาม เมื่อนำมาตัดต่อเพื่อออกอากาศก็มักจะประสบปัญหาทุกครั้ง คือ ไม่สามารถจัดลำดับใจความสำคัญที่เป็นสาระความรู้ให้ออกอากาศได้หมดตามต้องการ ทั้งนี้เพราะต้องตัดเนื้อหาของตอนนั้นบางส่วนออก เพื่อให้ไม่กินเวลาของรายการ ซึ่งมีผลมาจากความยาวของมิวสิควีดีโอเพลงถูกหุ่่งในแต่ละวันที่มีไม่เท่ากัน และทีมงานไม่สามารถทราบคิวเพลงได้ล่วงหน้า หรือถ้าทราบก็จะกระชั้นชิดเกินไป ทำให้การกำหนดเนื้อหาให้ลงตัวเป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื้อหาในแต่ละตอนของแต่ละเรื่อง จึงมีความแตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสมกับเวลา อีกทั้งคิวเพลงมีการสลับวันสลับช่วงการออกอากาศไปมา ไม่มีความแน่นอน มีผลทำให้เวลาของเนื้อหารายการในแต่ละตอนสั้นลง เพราะเมื่อรายการมีเวลาเกินส่วนที่จะถูกตัดออก คือ ส่วนที่เป็นเนื้อหาข้อมูลทางการเกษตร ในส่วนของคิวเพลง ไม่สามารถตัดออกได้ เพราะเป็นการซื้อเวลาออกอากาศมีการจ่ายค่าคิวเพลงให้กับสถานี

ปัญหาดังกล่าวทำให้ทีมงานรู้สึกเสียดายข้อมูลที่ได้ไปถ่ายทำมา ซึ่งเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจและเป็นสาระประโยชน์ที่ให้ความรู้ต่อผู้ชมรายการ โดยเฉพาะคนที่มีความสนใจในอาชีพทางการเกษตร แต่ก็ต้องถูกจำกัดด้วยเวลาในการนำเสนอที่น้อยเกินไป จากจุดนี้เองที่ทีมงานเล็งเห็นว่า เนื้อหาของข้อมูลที่มีอยู่สามารถที่จะพัฒนา และใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตรายการได้นั้น มีอยู่อย่างมากมายและเหมาะที่จะนำไปพัฒนาให้เป็นรูปแบบรายการความรู้ทางการเกษตร ที่มีเนื้อหาความรู้ชวนให้คนดูติดตาม

ตัวอย่างบทโทรทัศน์รายการ เกษตรถูกทุ่งในช่วงระยะที่ 1

นกกระจอกเทศ ตอนที่ 1 (ออกอากาศ วันที่ 23 – 25 กุมภาพันธ์ 2541)

ช่วงที่ 1

เปิดรายการ พิธีกรเดินหลงป่ามาพบชายหนุ่มถือไขว้ใบใหญ่ ซึ่งที่จริงเป็นไขว้นกกระจอกเทศ เดินผ่านมาจึงเกิดการข้อแย้งคิดว่าเป็นไขว้ไก่ชกซ์ พ่อหนุ่มบอกพิธีกรว่ามีคนเลี้ยงไก่ชกซ์ อยู่แถวนี้พิธีกรไม่เชื่อเดินมาจนถึงฟาร์มนกกระจอกเทศของ คุณ ธีระบุญ ทรงเกียรติกวิน ที่อำเภอโคกเจริญ จังหวัด ลพบุรี แล้วเข้าไปสอบถาม

- ตัดเข้าคิวเพลงถูกทุ่งเพลงที่ 1 -

.....โฆษณา 1.....

ช่วงที่ 2

- พิธีกร   ขอโทษนะครับพอดีผมหลงทางมาเห็นเขาเลี้ยงอะไรเหมือนไก่ชกซ์ก็เลยจะลองเข้ามาคุยดู ไม่ทราบว่าเป็นใครครับ
- ธีระบุญ   ผมเป็นเจ้าของครับ ชื่อธีระบุญ และที่เห็นนี้ไม่ใช่ไก่ชกซ์ครับ เป็นนกที่ เรียกว่า นกกระจอกเทศ
- พิธีกร   เหอครับนี่เป็นนกกระจอกเทศผมเห็นแต่ในหนัง เคี้ยวนี้เลี้ยงในเมืองไทยได้ แล้วหรือครับ
- ธีระบุญ   ครับผมเป็นคนนำมาเลี้ยงเอง
- พิธีกร   ไปไหนมาใจถึงมาเลี้ยง ได้ครับแล้วที่เลี้ยงก็ตัว
- ธีระบุญ   64ตัวครับ คือนกกระจอกเทศไม่ใช่สัตว์ของไทยผมเคยไปทำงานที่ออสเตรเลีย ก็ไปดูงานเกิดเห็นเขาก็เลยสนใจคิดว่ามันน่าจะทำได้ในเมืองไทย
- พิธีกร   จริงมันเป็นสัตว์ที่มาจากไหนครับ
- ธีระบุญ   ของดั้งเดิมจะอยู่แอฟริกาแต่ที่ผมเลี้ยงจะนำเข้ามาจากออสเตรเลีย คือผมไปดู ฟาร์มศึกษามาเห็นว่าน่าเลี้ยงน่าจะเหมาะกับเมืองไทย ผมก็ไม่เคยทำมาก่อนก็ เรียนรู้เอามาจากที่โน้น
- พิธีกร   ที่ออสเตรเลียมีเยอะไหมครับ

- ธีระบุญ ก็ 5200 กว่าฟาร์มมีครบทุกพันธุ์ คอค่าคอแดง ของผมจะเอามาเฉพาะพันธุ์ดำ
- พิธีกร ทำไมเลือกคอค่ามาละครับ
- ธีระบุญ คือเป็นพันธุ์ที่เลี้ยงง่ายให้ผลผลิตสูงกว่า เริ่มตั้งแต่ 5 ปี เราต้องการลูกนกก่อน หลังจากนั้นถึงจะทำตลาดเนื้อ หนึ่งชนรสชาติของเขาจะเหมือนเนื้อวัว
- พิธีกร ตอนนี้เขานิยมกินกันหรือครับ
- ธีระบุญ ถ้าเมืองนอกก็ทำเป็นสเต็ก เนื้อสัน มีข้อดีคือคลอเรสเตอรอลมันต่ำแทบจะไม่มีเลย จุดนี้เป็นจุดเด่นของมัน ในขณะที่มีโปรตีนเหมือนเนื้อสัตว์ทั่วไป
- พิธีกร ตัวหนึ่งจะได้สักกี่ กิโลครับ
- ธีระบุญ ถ้าโตเต็มที่ 150 กิโล เป็นเนื้อสัน 35 กิโล ชาติเหล็กก็เทียบได้กับเนื้อวัว ปัจจุบันคนกลัวโรคคว่ำบ้ากันมากก็หันมากินตัวนี้แทน
- พิธีกร ต่างประเทศราคาประมาณเท่าไร
- ธีระบุญ 1,250 บาท ต่อกิโล
- พิธีกร โส้แพงขนาดนั้นเลขนะครับตอนนี้คุณธีระบุญมีไหมครับ
- ธีระบุญ ตอนนี้เราต้องการเพาะลูกนกก่อนให้มีมากๆ เพราะผมเพิ่งจะนำเข้า
- พิธีกร เอ แล้วนอกจากเนื้อแล้วมีประโยชน์อย่างอื่นไหมครับ
- ธีระบุญ หนึ่งเป็นหนังที่มีราคาแพงนะครับตารางเมตรละ 5000 – 10000 บาท แพงกว่าหนังทุกชนิด นุ่มกว่าหนังทุกตัว กระดุกก็เอาไปทำอาหารสัตว์ให้แคลเซียมดี เป็นปุ๋ยก็ได้ เขาก็เอามาทำเครื่องประดับทำที่ปักฝุ่น
- ตัดเข้าคิวเพลงลูกทุ่งเพลงที่ 2-

..... โฆษณา 2.....

ช่วงที่ 3

- พิธีกร ตอนนี้ผมมีความรู้ดีกว่าผมมาอยู่แอฟริกาแล้วละครับ ของแอฟริกาเขาปล่อยในทุ่งโล่งหรือเขาเลี้ยงแบบนี้ครับ
- ธีระบุญ ครับที่แอฟริกาเขาจะไม่แบ่งเป็นคอกอย่างนี้ของเราที่เพิ่งจะเริ่มต้น ดังนั้นเราต้องทราบลูกนกที่ออกมาว่ามาจากพ่อแม่พันธุ์ตัวไหน เป็นลูกของใคร เราจะจัดให้ 1 ต่อ 1 หรือ 1 ต่อ 2 แล้วแต่ความสมบูรณ์ของพ่อแม่แต่ละตัว
- พิธีกร แล้วต้องกำหนดไว้ไหมครับว่าในพื้นที่เท่านี้ต้องมีกี่ตัวใช้พื้นที่ขนาดไหน
- ธีระบุญ โคขประมาณ 3 ตัวนี้ นกกระทาจอกเทศ 3 ตัวจะอยู่ประมาณ 1 ไร่ แต่ถ้าเป็นลูกนกขุน 1 ไร่จะอยู่ได้ 50-60 ตัว
- พิธีกร ถ้าอย่างนั้นแต่ละช่องที่เห็นก็ไร่หนึ่งสิครับ ผมสังเกตเห็นมันหมุนตัวคลุกตัวไปมามันเป็นอะไรครับ
- ธีระบุญ ก็มันจะชอบสนุก เหมือนเราเวลาอารมณ์ดี
- พิธีกร นิัยมันเป็นอย่างนี้ครับชอบไม่ชอบอะไร

- ธีระบุญ นกกระจอกเทศจะเป็นสัตว์ที่ดูยาก เราจะต้องสังเกตคุนะครับ มันจะหยอกล้อ ถ้าเรารุ่นเคยกัน ลองทักทายดูไหมครับ จะขี้ก็ไค้ณะครับ แต่ต้องสอนกันก็เหมือนขี่ม้า
- พิธีกร เอามาตั้งแต่เล็กเลยปนกันทั้งตัวผู้ตัวเมีย
- ธีระบุญ ใช้ครับในแต่ละคอกที่แยกไว้เราจะเลี้ยงตัวผู้ 1 ตัวตัวเมีย 2 ตัว
- พิธีกร คุยง่ ไรครับ
- ธีระบุญ ตัวผู้ขนจะสีดำ ปากจะแดงข้พร้อมจะผสมพันธุ์มันจะแดงเข้มมาก เป็นแดงเลือดหมู หน้าแข้งก็จะแดงด้วย
- พิธีกร ก็ปีครับจากตัวเล็กมาแล้วมาพร้อมขายไค้
- ธีระบุญ ใช้เวลา 2 ปีครับ แต่มันจะให้ผลผลิตจนถึงอายุ 40
- พิธีกร ก็แสดงว่าผลผลิตมีทุกปี
- ธีระบุญ อายุ 2ปีให้ไข่ประมาณ 50 ฟอง พอ 3 ปีให้เพิ่มเป็น 80-120 ฟอง
- พิธีกร แล้วตัวเมีย
- ธีระบุญ ลักษณะต่างครับ คือตัวเมียสีจะไม่มีเลย จะขาวจะเทาไปเลยครับ
- พิธีกร ปกติสัตว์ดำเป็นตัวเมียมันจะสวยกว่าตัวผู้ ต้องมาอยู่ด้วยกันนานไหมกว่าจะผสมกัน
- ธีระบุญ ที่เราเห็นว่าเป็นโรงเชียวเราเก็บไว้ให้เป็นที่พักผสมพันธุ์ ให้น้ำให้อาหาร เวลาวางไข่ก็จะมาวางในนี้ด้วย
- พิธีกร มันหวงไข่ไหมครับ
- ธีระบุญ ห่วงมากเราต้องคอยแอบขโมยและต้องวิ่งให้เร็วกว่ามัน ต้องระวังไข่ไม่ให้แตก
- พิธีกร แล้วมันจะกิน อะไรครับ
- ธีระบุญ เราก้จะให้อาหารนกกระจอกเทศซึ่งเราก้จะผลิตสูตรขึ้นมาใหม่
- พิธีกร ของที่ก้กับของเมืองนอกต่างกัน
- ธีระบุญ สูตรเหมือนกันครับแต่ตัววัตถุดิบต่างกัน เราจะให้ 2 มือเข้ากับเฮิน มือละครั้ง กิโลกรัมถ้าตัวเล็กก็เพิ่มเป็นกิโลครึ่ง
- พิธีกร ไม่ได้ให้กินจนอิม
- ธีระบุญ ไม้ครับเขาจะกินเก่งมาก มันจะอ้วนเอาๆ มันก็จะมีแต่ไขมัน โรคก็จะตามมา ก็เหมือนคนละครับเวลามันอ้วนก็จะไม่สะดวกตัว
- พิธีกร เวลากินต้องเสริมอาหาร ไหมครับ
- ธีระบุญ คืออาหารที่ให้มันก็จะครบถ้วนอยู่แล้ว อาจจะมีเสริมหญ้าบ้างให้มันสดชื่นบ้าง
- พิธีกร พอมันกินเฮอะออกไข่เฮอะแล้วให้มันกกไข่ในรังไหมครับ
- ธีระบุญ คือเราทำเป็นรูปของธุรกิจ เราต้องการจำนวนนกเฮอะ ทุกวันผมต้องมาดูว่ามันไข่ในรางไหม แล้วก็เอามาฆ่าเชื้อในโรงฝึก แล้วเก็บไข่ไว้ 3- 4 วัน เราก้จะเข้าตู้ฝึก หลังจากนั้นประมาณ 42 วันก็ง้อออกมาเป็นตัวเล็ก
- พิธีกร จะไข่ก้วันครั้ง

- ธีระบุญ ถ้าเป็นฤดูกาลของมันจะไข่ทุกๆ 2 วันๆละ ฟอง ก็ไข่ไปประมาณ 15 ฟองก็จะหยุด หลังจากหยุดไข่ 3 อาทิตย์ก็จะไข่ใหม่อีกครั้งมันจะสะสมแคลเซียม
- พิธีกร มีไข่ลมบ้างไหมครับ
- ธีระบุญ ก็มีครับก็ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของพ่อพันธุ์
- พิธีกร ที่เห็นตัวนั้นกำลังทำอะไรครับลูกไปดูมาให้เห็น โขกตัวอย่างกับอะไรก็ไม่รู้
- ธีระบุญ มันกำลังขอความรักครับพร้อมผสมพันธุ์
- พิธีกร ไปดูกันหน่อยนะครับ

- ตัดเข้าคิวเพลงลูกทุ่งเพลงที่ 3 -

..... โฆษณา 3.....

ช่วงที่ 4

- เข้าคิวเพลงลูกทุ่งเพลงที่ 4 -

ปรีดาการพิธีกรเดินเล่นแห่ชนกกระทาจอกเทศ เห็นพ่อหนุ่มเข้ามาจะขโมยไข่นก จึงออกวิ่งไล่แย่งเอาไข่นกมา กล่าวปรีดาการติดตามชมวันพรุ่งนี้ต่อ

.....จบรายการ.....

นกกกระทาจอกเทศ ตอนที่ 2

ช่วงที่ 1

เปิดรายการพิธีกรเดินเข้ามาในฟาร์มนกเห็นนกทำท่าทางแปลกๆ ทำตามและพูดสรุปความจากตอนที่แล้ว ตอนนี้อยู่ที่ฟาร์มนกกกระทาจอกเทศ ที่ลพบุรี

- ตัดเข้าคิวเพลงลูกทุ่งเพลงที่ 1 -

..... โฆษณา 1.....

พิธีกร เจ้าของฟาร์มไม่อยู่ก็ลองทำท่านกกระทาจอกเทศสักหน่อย สวัสดิ์ครับคุณผู้ชมผมหลงทางมาที่ฟาร์มนกกกระทาจอกเทศของคุณธีระบุญ เคี้ยวเราจะได้คุยกันต่อครับ กำลังทำอะไรอยู่ครับ

ธีระบุญ กำลังให้อาหารนกรับ ลองดูไหมครับลองให้มันดูทำอย่างไรครับ

พิธีกร ครึ่งขันแล้วก็ได้เลขนะครับ

ธีระบุญ เอมมาผสมกันนะครับสองอย่าง หลังจากที่เรให้อาหารแล้วเราก็ให้น้ำ คือเราต้องเติมให้เต็มอยู่เสมอ โดยปกติเมื่อนกเข้ามาไข่ในนี้ มันก็จะชินเข้ามาในนี้ทั้งกินทั้งไข่

พิธีกร นำกินเชียวนะพ่อนกกระทาจอกเทศ

- ตัดเข้าคิวเพลงลูกทุ่งเพลงที่ 2 -

..... โฆษณา 2.....

ช่วงที่ 3

พิธีกร ท่านผู้ชมครับผ้าอะไรก็ไม่รู้ลายสวยจังเลย เรามาฟาร์มนกกกระทาจอกเทศแล้วก็ยัง

ได้ของฝากคิดกลับบ้านด้วย น่าสนใจจริงๆ อย่างนี้ต้องถามเจ้าของฟาร์มดูสัก
หน่อย คุณธีระบุญทำอะไรครับ

ธีระบุญ ให้อาหารลูกนกครับ

พิธีกร ผมเห็นค้ายูตีหนึ่งสวยดีไม่รู้ว่าใครเอาไปใส่เป็นตุ้มๆหมก

ธีระบุญ โธนี่มันหนังนกกระจอกเทศานะครับ ที่เป็นตุ้มอยู่ก็คือรูปชุมชนของนก หนึ่งนี้
ราคาแพงครับถือว่าแพงที่สุดในโลกก็ว่าได้ ที่เป็นตุ้มต้องเปิดได้อีกค้างหากนะ
ครับ จึงจะเป็นของแท้ เคยมีคนเอาหนึ่งขวามาปีมลาย แต่ก็ไม่มีลาฮุนเปิดได้

พิธีกร แล้วนี่ละครับใบใหญ่ๆ

ธีระบุญ นี่ครับ ไข่นกกระจอกเทศ จะมีรูอากาศด้วยครับ

พิธีกร อันนี้เป็นไขไหนครับ

ธีระบุญ ไข่ครับเอามาทำเป็นที่ปักขนไก่ปักฝุ่นได้ละเอียดกว่า ทำเป็นเครื่องประดับ

- ดัดเข้าคิวเพลงลูกทุ่งเพลงที่ 3 -

..... โฆษณา 3 .....

ช่วงที่ 4

- เข้าคิวเพลงลูกทุ่งเพลงที่ 4 -

พิธีกรปิดรายการ กล่าวสรุปการเลี้ยง และประโยชน์ที่ได้จากการแปรรูปนกกระจอกเทศ
รวมทั้งตลาดเนื้อจะเป็นอย่างไรในตอนต่อไปในวันพรุ่งนี้

.....จบรายการ.....

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เนื้อหาจะถูกแบ่งย่อยให้กระจายออกไปอยู่ใน
แต่ละช่วงรายการ ประเด็นของเนื้อเรื่องจะถูกกำหนดให้ออกอากาศเป็นตอนๆ คิดต่อกัน
ทำให้เนื้อหากระจัดกระจาย อีกทั้งสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการตัดต่อเนื้อหาของเรื่อง จะมาจาก
การจัดลำดับคิวเพลงที่ไม่มีคามแน่นอน ทีมงานมองว่าการนำเสนอสาระทางการเกษตร
สลับกับเพลงอย่างนี้จำเป็นต้องคัดทอนเนื้อหาบางส่วนออก ทำให้เนื้อหาลดความสำคัญลง
ดังนั้นจึงมีข้อจำกัดในการเลือกรื่องที่มานำเสนอพอสมควร

การผลิตรายการในระยะแรกนี้ เป็นช่วงเริ่มต้น จึงเปรียบเสมือนการศึกษา
หาแนวทางความคิด การวางรูปแบบรายการ และการทำงานร่วมกันของทีมงานผู้ผลิต
เพื่อสร้างความเข้าใจในรูปแบบการทำงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน พร้อมๆ กับเป็น
การเรียนรู้แนวทางลักษณะเนื้อหาของรายการ ที่จะสามารถใช้เป็นพื้นฐานของการพัฒนา
รายการในอนาคตต่อไป เนื้อหาที่ได้นำเสนอออกไปนั้นมีคนดูสนใจสอบถามข้อมูลเข้ามา
พอสมควร โดยวัดได้จากการโทรศัพท์เข้ามาสอบถามข้อมูล ที่ค่อยๆ มีความถี่เพิ่มขึ้น

ทั้งที่ทีมงาน ไม่ได้บอกช่องทางของการติดต่อ และไม่ได้เน้นการเชิญชวนให้ติดตามรายการเป็นพิเศษ แต่คนดูตอบรับเข้ามาเอง นับเป็นแนวโน้มที่ดีต่อตัวรายการ

ในขณะเดียวกัน ก็มีข้อสังเกตจากคนดูทั่วไป ที่ติดต่อกลับมายังรายการให้ความเห็น ว่า เวลาส่วนที่เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเกษตรมีน้อยมาก ดูแล้วรู้สึกว่าได้ความรู้ไม่เต็มที่ ถ้าตัดส่วนที่เป็นเพลงออกไป จะทำให้รายการชวนติดตามมีความน่าสนใจมากขึ้น

ผู้วิจัยได้นำประเด็นนี้มาพิจารณาเพื่อหาแนวทางการทำงานต่อไป ซึ่งทีมงานผู้ผลิตมองว่า การนำเสนอเนื้อหาที่มีข้อจำกัดที่ไม่สามารถลงลึกถึงรายละเอียดได้มากเท่าที่ควร การสร้างความกลมกลืนระหว่างเพลงลูกทุ่งกับเนื้อหาที่เป็นสาระทางการเกษตรทำได้ยาก การสร้างสรรค์รายการ การหาเอกลักษณ์ที่เป็นจุดเด่นของรายการและตัวพิธีกร ยังมีแนวทางที่ไม่แน่นอนขาดความชัดเจน

ระยะที่ 2 ช่วงเปลี่ยนรูปแบบ ไม่มีคิวเพลงลูกทุ่ง 1 ก.ค. 2541 - 15 ม.ค. 2542

จากจุดเริ่มต้นของการผลิตรายการในระยะที่ 1 ชื่อรายการ เกษตรลูกทุ่ง ในฐานะที่เป็นรายการที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรยังไม่เป็นที่รู้จักโดดเด่นนัก แต่จะเป็นภาพของรายการที่เปิดเพลงลูกทุ่ง และมีเนื้อหาทางการเกษตรสอดแทรกอยู่บ้าง จนถึงช่วงเดือนกรกฎาคมปี 2541 สถานีมีการปรับผังรายการอีกครั้ง ผู้บริหารได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบรายการที่สถานีผลิตเอง และเปิดโอกาสให้บริษัทข้างนอกเช่าเวลาผลิตรายการ ส่งผลให้รายการ เกษตรลูกทุ่ง อยู่ในข่ายของการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการ และก็ได้มีนโยบายให้ย้ายคิวเพลงลูกทุ่ง ที่มีอยู่ในรายการ เกษตรลูกทุ่ง เปลี่ยนไปออกอากาศในรายการที่ผลิตขึ้นมาใหม่ชื่อรายการ สายด่วนลูกทุ่ง แทน เป็นรายการที่ผลิตโดยบริษัท ไทย เอนเตอร์เทนเมนท์ นิวส์ จำกัด (TEN) ซึ่งมีเนื้อหานำเสนอเกี่ยวกับข่าวสารความเคลื่อนไหวในวงการเพลงลูกทุ่งโดยตรง และปรับรูปรายการ เกษตรลูกทุ่ง ให้เป็นรายการที่นำเสนอสาระความรู้ทางด้านการเกษตรอย่างชัดเจน โดยกำหนดให้ออกอากาศเป็นประจำ ทุกวันจันทร์ ถึง วันศุกร์ เวลา 17.00 น. ถึง 17.15 น. เป็นรายการที่มีความยาว 15 นาที (เนื้อหารายการ 12.30 นาที)

ลำดับช่วงรายการ	ช่วงที่ 1	เปิดรายการ	
		คิวพิธีกร / มุขตลกนำเข้าเรื่อง	1.30 นาที
		..... โฆษณา.....	
	ช่วงที่ 2	เนื้อหารายการ	
		ประเด็นหลักของเรื่อง	8 นาที
		..... โฆษณา.....	
	ช่วงที่ 3	สรุปปิดรายการ	
		คิวพิธีกร / ติดตามในตอนต่อไป	3 นาที
		.....จบรายการ.....	

ถึงแม้ว่าเนื้อหารายการจริงๆ จะมีเพิ่มขึ้นไม่มาก เพราะเป็นรายการที่มีเวลาสั้น แต่ก็มีความลงตัวมากกว่าเดิมในเรื่องของรูปแบบรายการ มีความชัดเจนในการนำเสนอได้มากขึ้น ทำให้ทีมงานมีโอกาสที่จะสร้างสรรค์รายการดีๆ ที่ให้สาระความรู้ทางการเกษตรแก่คนดูได้อย่างที่ต้องการ และถือได้ว่ารายการ เกษตรลูกทุ่ง เป็นรายการเกษตรรายการใหม่ เมื่อเทียบกับรายการประเภทเดียวกันที่มีการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ตามช่องต่างๆ ในขณะนั้น

ผู้วิจัยและทีมงานได้อาศัยแนวทางที่วางไว้ในช่วงระยะที่ 1 ที่เริ่มผลิตเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างสรรค์รายการ และด้วยข้อมูลที่มีอยู่แล้วในเบื้องต้นทำให้สามารถดำเนินการผลิตรายการได้อย่างต่อเนื่องทันที แม้จะมีการเพิ่มวันออกอากาศเป็นสัปดาห์ละ 5 วันก็ตาม โดยการกระจายเนื้อหาที่มีอยู่ให้ได้สัดส่วนที่ชัดเจนในการนำเสนอในแต่ละตอนของการออกอากาศ ในหนึ่งเรื่องจะแบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วนๆ ตามประเด็นที่สำคัญ แล้วนำเสนอเป็นตอนๆ ออกอากาศต่อเนื่องจนจบอย่างลงตัวในเรื่องนั้นๆ

ตัวอย่างเช่น เรื่อง ต้นแก้วมังกร

ในตอนแรก นำเสนอประวัติความเป็นมาของผลไม้ชนิดใหม่ที่เพิ่งมีเข้ามาในเมืองไทย เป็นการทำความรู้จักในเบื้องต้น

ในตอนที่ 2 นำเสนอขั้นตอน วิธีการปลูก การขยายพันธุ์ การดูแลรักษา

ในตอนที่ 3 นำเสนอเรื่องของการขาย การตลาด การส่งผลผลิตออกจำหน่าย ราคาผลผลิต ราคาถึงพันธุ์ สรุปวิธีการปลูกสำหรับคนที่สนใจ

ในหนึ่งเรื่องจะนำเสนอได้ก็ตอนนั้น ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อหาที่มีอยู่ อาจจะเป็น 2 - 3 ตอนจบหรือนำเสนอเต็มสัปดาห์ 5 ตอนจบ หรืออาจมากกว่านั้น เหตุที่ต้องแบ่งรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะดังกล่าว ก็เพราะเวลาของเนื้อรายการมีจำกัด จำเป็นต้องกำหนดประเด็นนำเสนอในแต่ละวัน เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของเรื่อง และมีความต่อเนื่องในการออกอากาศ โดยทีมงานมีความตั้งใจให้เป็นเช่นนี้ ก็เพื่อเป็นการดึงคนให้คอยติดตามดูทุกวันที่มีการออกอากาศในเรื่องนั้น และยังสะดวกต่อการทำงาน เพื่อที่จะได้มีเวลาเพียงพอในการติดตามข้อมูลในเรื่องต่อไป

ตัวอย่างบทโทรทัศน์รายการ เกษตรลูกทุ่งในช่วงระยะที่ 2

แก้วมังกร ตอนที่ 1 (ออกอากาศ วันที่ 1 - 3 กรกฎาคม 2541)

ช่วงที่ 1

เปิดรายการด้วยจอมยุทธน้อย 2 คนกำลังต่อสู้เพื่อแย่งชิงแก้วมังกร คุณลุงเกษตรเดินทางผ่านมาพอดีเห็นเข้าจึงสอบถามก็ได้รับคำแนะนำให้มาที่สวนของผู้ใหญ่บุญชู ที่อ.ศรีราชา

.....โฆษณา 1.....

ช่วงที่ 2

คุณลุง สงสัยจึงว่าแก้วมังกรมันคืออะไรทำไมถึงต้องแย่งชิงกันนัก ต้องสอบถามต้องรู้ให้ได้ / สวรรค์ครับ ทำอะไรอยู่ครับผู้ใหญ่บุญชู ประคองแก้ว

ผู้ใหญ่ กำลังดูต้นแก้วมังกรอยู่ครับ

คุณลุง ผมขอเรียกผู้ใหญ่ก็แล้วกันนะครับ ที่เห็นนี่เขาเรียกแก้วมังกรหรือครับ

ผู้ใหญ่ ครับ อันนี้เป็นต้นไม้เป็นผลไม้

คุณลุง มาทำอะไรอยู่แถวนี้ได้ไง

ผู้ใหญ่ คือผมมาซื้อที่ไว้และก็ปลูกมะม่วง มันสำปะหลัง มันก็ไม่ค่อยดี ปลูกมากราคาก็ต่ำ มีที่มิไรก็ทำไป ทำมาเรื่อยๆ มะม่วงก็ทำแล้วได้ไม่คิขายไม่ค่อยได้ เราทำนอกฤดูไม่ได้ พอดีมีหลานชายมาชวนให้ปลูกต้นอันนี้ผมก็ไม่ว่าว่าเป็นต้นอะไรที่แรก ผมก็ลองดู

คุณลุง กล้ามากนะครับขนาดไม่รู้ว่ามันเป็นต้นอะไรจะปลูกยังงั้น จะดีไหม

ผู้ใหญ่ คือไม่ชอบมะม่วงก็เลยมาปลูกตัวนี้ ทุนมันเยอะ แต่คนทำก็มาลงกับผมด้วย

คุณลุง แล้วเขาบอกว่ามันเป็นผลไม้มาจากไหนเป็นมายังไง

ผู้ใหญ่ แก้วมังกรต้นนี้ผมคิดว่ามาจากเวียดนามครับ แต่พันธุ์นี้ ดร. สุรพงษ์ ณะตมมานานแล้วก็ได้คิดกันทำเป็นสวนเป็นอะไร ผมก็ได้มาจากท่าน

คุณลุง ปลูกอยู่ที่ไรครับ

ผู้ใหญ่ ตรงนี้ปลูก 16 ไร่ ประมาณไร่หนึ่งใช้เสา 177 เสา

คุณลุง ต้องปลูกบนเสาด้วยนะครับ คือมันเป็นผลไม้ที่มาจากเวียดนามว่าเงาะ ผมดู
มันสวยมากนะครับดูแล้วก็นึกถึงลูกแก้วลูกมังกรจริง ปลูกมานานหรือยังครับ
ผู้ใหญ๋ 2 ปีครึ่งครับ
คุณลุง เคยมาคุยนะครับ

..... โฆษณา 2.....

ช่วงที่ 3

คุณลุงเห็นสองจอมขุทธยังคงต่อสู้กันแย่งแก้วมังกร พุคปีครายการติดตามวิธีการปลูกต้น
แก้วมังกรวันพຸ່งนี้

.....จบรายการ.....

แก้วมังกร ตอนที่ 2

ช่วงที่ 1

เปิดรายการคุณลุงเกษตรนำเข้าเรื่องแก้วมังกรในวันนี้

..... โฆษณา 1.....

ช่วงที่ 2

คุณลุง ที่ศรีราชาเขาปลูกกันมากไหมครับต้นแก้วมังกรที่ว่าเนี่ย
ผู้ใหญ๋ ยังครับที่ศรีราชารู้สึกว่าเขาเป็นเจ้าแรก
คุณลุง เยอะมากนะครับทำไมลำต้นมันใหญ่จังครับ
ผู้ใหญ๋ มันเป็นเสาครับไม่ใช่ต้น คือเราใช้เสาดังเสาให้เรียบร้อยได้ต้นมาก็เอามาปลูกใส่
ที่โคนเสาดาก็เสาท่อใยหินวัสดุก่อสร้าง
คุณลุง ถ้าผมจะปลูกต้องทำไงครับ
ผู้ใหญ๋ ดินขังใจก็ปลูกได้ แต่น้ำอย่าให้ท่วมมันไม่ชอบน้ำ
คุณลุง ต้องเป็นร่องเป็นช่วงระยะห่างไหม
ผู้ใหญ๋ ความจริงไม่จำเป็นของผมเดิมที่มันเป็นร่องอยู่แล้ว เคยปลูกผักก่อนครับ พื้นที่
เรียบๆก็ได้ห่างกัน 3 เมตร ถ้าชิดกันมันจะเดินไม่สะดวก ระยะ 3 เมตรสวยที่สุด
คุณลุง ใช้เสาไม้ได้ไหม
ผู้ใหญ๋ ได้ครับแต่ต้องแข็งแรงนะครับ มันจะยุบมาก มันไม่คุ้มแพงนะครับ
หลังจากตั้งเสาเราใช้ปุ๋ยคอกใส่รอบๆต้นเสาใส่แค่เสมอไม่ต้องซุดให้ลึก ตอนที่
เอามาก็ยาวประมาณ 40 ซม. เป็นต้นปักชำแตกแล้ว
คุณลุง นำมามีคกับเสาแบบนี้
ผู้ใหญ๋ เราปลูกใหม่ๆเราก็ต้องเอาเชือกผูกประคองไว้ เสาละ 4 ต้น คุณแล้วก็ไม่ยกต้นนี้
ง่ายที่สุดครั้นน้ำดูแลปกติทั่วไปเสานี้มันจะกลวง เราก็เติมน้ำที่เสา เวลาเปิดน้ำมา
ตามสายมันก็จะไหลไปลงเสา เราต้องการให้น้ำขังในท่อ เพื่อให้เสาเย็น
คุณลุง อ้อเพราะรากมันจับเสาอยู่นะครับ / ออกเป็นดอกไหมครับ

- ผู้ใหญ๋ ครับจะออกเป็นดอกก่อนลักษณะคล้ายดอกโบตั๋น คั้นโบตั๋นดอกหลุดไปเลยเขา จะไม่เป็นลูกของคั้นนี้จะเป็นลูก พอดอกโรย ดอกจะเป็นขาวเกสรเหลืองอ่อน กลางคั้นจะบานมีกลิ่นหอมมาก คุณลุงออกมาที่ถักดอก
- ผู้ใหญ๋ แล้วแต่ครับ 3-4 ดอก ออกตั้งแต่ปลายชั้น โคน
- คุณลุง กว่าจะโรยนานไหมครับ
- ผู้ใหญ๋ เท่าที่จำได้จากดอกกว่าจะบานโรยออกมาก็ตก 50 วัน ก็เป็นผลอ่อนเขียวๆ ที่ผม ปลุกมาปีครึ่งถึงหน้ามันก็ออกแล้ว จากดอกเล็กๆ ถึงตรงนี้ 25 วัน หลังจากนั้น 25 วันจะแดง
- คุณลุง ที่เห็นนี่คือแก้วมังกรที่กินได้แล้วนะครับ ดอกมันก็คาอยู่อย่างนี้
- ผู้ใหญ๋ ครับแล้วมันจะแดงเอง
- คุณลุง มันจะมีปัญหาศัตรูอะไรมากวนไหมครับเชื้อราอะไรอย่างนี้
- ผู้ใหญ๋ ก็มีเหมือนกันครับแต่น้อย ที่ควรระวังคือมดคันไฟครับ
- คุณลุง แก่ขี้งิงทำลายขี้งิง
- ผู้ใหญ๋ มันจะมากัดตั้งแต่ลูกอ่อนๆ มาเกาะมากัดทำให้ผิวเสีย ปกคินไทยชอบผลไม้ หวานจัดแต่ตัวนี้มันจะหวานน้อย แต่ผู้มีอายุทานคิมันไม่เพิ่มน้ำตาล
- คุณลุง ขยายพันธุ์ขี้งิงครับ
- ผู้ใหญ๋ คือพอเราตัดลูกไปหมดหน้าไปแล้วกิ่งที่มันแก่ ก็ตัดกิ่งออก
- คุณลุง ตัดแล้วมันจะออกอีกไหมครับ
- ผู้ใหญ๋ ก็มีออกครับอาจจะถึงเดือนกันยายนครับ ออกมาตั้งแต่เมษายนครับ เอากิ่งที่ตัด ไปชำได้
- คุณลุง เมล็ดเพาะได้ไหมครับ
- ผู้ใหญ๋ ผมว่าไม่คิมันจะกลายพันธุ์
- คุณลุง เคี้ยวต้องไปดูการชำกันหน่อย

..... โฆษณา 2.....

ช่วงที่ 3

คุณลุงเกษตรลูกทุ่ง สรุปเรื่องวิธีการปลูกและชำต้นแก้วมังกร โดยโซนตอนต่อไปเรื่องการตลาด จะขายใครราคาเท่าไร

.....จบรายการ.....

รูปแบบเนื้อหาครอบคลุมประเด็นของเนื้อเรื่องมากขึ้น และมีการกำหนด ออกเป็นตอนสั้นๆ ประเด็นในการนำเสนอแต่ละวันชัดเจน เป็นเหมือนรายการความรู้ ขนาดสั้นที่มีความถี่ 5 ครั้ง ต่อสัปดาห์ เนื้อหาจะถูกขมวดเป็นเรื่องๆ นำเสนอแยกออกเป็นตอน เพื่อพูดถึงประเด็นที่สำคัญจริงๆ โดยไม่มีคิ้วเพลงมาขัดจังหวะ และเริ่มมีการนำ

เข้าเป็น मुखของการแสดง ในคิวเปิด-ปิด เพื่อเพิ่มลูกเล่นเป็นสีสันของรายการ เป็นเอกลักษณ์ ที่จะชวนให้คนดูคอยติดตาม

แนวทางการผลิตรายการ เกษตรลูกทุ่ง ในช่วงระยะที่ 2

ทีมงานผู้ผลิตยังคงวาง เนื้อหาของรายการให้ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งเรื่อง การเกษตร การประมง การปศุสัตว์ โดยเน้นจากประสบการณ์และความคิดเห็นของ เกษตรกรผู้ร่วมรายการ ในเรื่องของกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการทำต่างๆ รวมทั้งเทคนิค ในการทำให้ผลผลิตมีคุณภาพด้วยการอาศัยแนวทางใหม่ๆ เพื่อให้คนดูสามารถนำไป ทดลองทำให้เกิดประ โยชน์ในเชิงอาชีพได้ เป็นลักษณะที่บอกเล่าว่าใครทำอะไรที่เกี่ยวข้อง กับการเกษตรอยู่ที่ไหนบ้าง โดยเสนอเนื้อหาเชิญชวนให้คนดูรู้สึกอยากจะทำดูบ้าง ซึ่งทีมงานหวังจะทำให้เป็นรูปแบบรายการความรู้ทางการเกษตร ที่ขยายสาระความรู้ที่ เป็นประ โยชน์จากเนื้อหาของรายการ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับกับลูกค้าที่เป็นสปอนเซอร์ ของสถานี เป็นการสร้าง โอกาสให้มีผู้สนับสนุนเข้ามายังรายการมากขึ้น

การเดินทางไปถ่ายทำจะไปถึงในพื้นที่ก่อนกำหนดเวลา เพื่อจะได้เห็น สภาพพื้นที่และกำหนดเนื้อหาการถ่ายทำได้ ในส่วนของพิธีกรทีมงานก็จะกำหนดให้มี บทบาทมากขึ้น ในการวิเคราะห์หรือสอบถามข้อมูลด้วยตัวเอง จากผู้ร่วมรายการ โดยให้ เป็นภาพของการสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น ในฐานะพิธีกรที่มาจากสถานี โทรทัศน์ที่เป็นผู้ผลิตรายการโดยตรง ซึ่งจะมีผลทำให้เกิดความรู้สึกที่สัมพันธ์กันระหว่าง ผู้ผลิตกับผู้ร่วมรายการที่เป็นเกษตรกร

ในขณะที่ทำงานอยู่ในพื้นที่ถ่ายทำ ทีมงานจะสร้างความเป็นกันเองกับ เกษตรกร แสดงความจริงใจในเจตนา ที่ต้องการนำเสนอข้อมูลที่เป็นประ โยชน์ต่อคนดู เป็นหลัก โดยการถ่ายทอดมาจากประสบการณ์จริงของผู้ร่วมรายการ ทำให้รายการได้ข้อมูล ที่แท้จริงอย่างตรงไปตรงมาไม่มีการบิดบัง และประเด็นเนื้อหาหรือข้อมูลที่มีอยู่ในพื้นที่ ก็สามารที่จะมีการเพิ่มเติมตามความประสงค์ของผู้ร่วมรายการ เพื่อให้ตรงกับคอนเซ็ปท์ (Concept) ในตอนนั้นๆ

ทีมงานผู้ผลิต จะเป็นคนที่ควบคุมกำกับการทำและกลับมาติดต่อรายการด้วยตนเองทุกครั้ง ทั้งนี้ทีมงานในส่วนของการสร้างสรรค์มีอยู่เพียง 2 คน ทำให้กระบวนการในการคิดงาน การกำหนดรูปแบบการผลิต สไตส์การนำเสนอของรายการ การกำหนดเรื่องและสร้างประเด็นของเนื้อหาจะถูกถ่ายทอดออกมาจาก มุมมองของทีมงาน เพื่อสร้างมาตรฐานของรายการให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวมากขึ้น ทั้งรูปแบบรายการ การนำเสนอเนื้อหา และเสริมบุคลิกของพิธีกร ด้วยชุดเสื้อผ้าที่มีลวดลายสะท้อนความเป็นไทย พร้อมทั้งกำหนดบทบาทการแสดงควบคู่กันกับการดำเนินรายการ โดยผู้วิจัยอาศัยปัจจัยที่รายการมีความได้เปรียบ ในการออกอากาศที่มีอย่างต่อเนื่อง ติดต่อกันหลายวันและพิจารณาเรื่องหรือเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับลำดับตอน ที่มีกรนำเสนอในแต่ละวัน ทำให้การสร้างสรรค์ทำได้หลากหลายรูปแบบ เนื่องจากเป็นการทำรายการที่อาศัยข้อมูลที่มีความสดในพื้นที่ เป็นไปตามสภาพความเป็นจริงที่มีอยู่ ตัวรายการจึงดูสนุกสนานเป็นธรรมชาติ (Life Style) เนื้อหาที่น่าสนใจดูเข้าใจง่ายขึ้น ไม่ใช่ออกมาในเชิงวิชาการ ในการเลือกเรื่องหรือหาข้อมูลก็จะเน้นให้เกิดประโยชน์ต่อคนดูในเชิงปฏิบัติ

การทำรายการ เกษตรลูกทุ่ง เป็นรายการที่ผลิต โดยสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ถือเป็นข้อแตกต่าง ที่มีลักษณะไม่เหมือนกับรายการประเภทเดียวกัน ที่ออกอากาศทางช่องอื่น ในลักษณะที่เป็นรูปแบบของรายการ ซึ่งส่วนใหญ่รายการเหล่านั้นจะเป็นบริษัทผู้ผลิตจากภายนอก (Production House) มิใช่เป็นรายการที่สถานีผลิตเอง ส่งผลให้ทีมงานสามารถสร้างสรรค์รายการและนำเสนอแนวคิดได้อย่างเต็มที่ โดยอาศัยภาพลักษณ์ของสถานีเป็นตัวนำ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ทีมงาน ทำงานได้อย่างอิสระไม่มีข้อจำกัดทางความคิดเห็นในการนำเสนอ

“เราควรใช้ศักยภาพของความเป็นสถานีของเราให้เต็มที่ จากการที่มีคนยอมรับเราว่าเป็นผู้นำด้านข่าวสารในขณะนี้ เครื่องไม้เครื่องมือของเราก็มีดีมากพอและก็มีมากกว่าโปรดักชันเฮ้าส์อื่นๆทั่วไป ”

(ศศิกร ฉันทรเศรษฐ์ สัมภาษณ์ กันยายน 2542)

ด้วยศักยภาพของความเป็นสถานีโทรทัศน์ ซึ่งเป็นผู้ผลิตรายการโดยตรง เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการผลิตจะมีพร้อมในทุกด้าน ทั้งกล้อง อุปกรณ์เสียง อุปกรณ์แสง เครื่องมือตัดต่อ อุปกรณ์สนับสนุนการผลิตอื่นๆ ซึ่งสถานีเป็นเจ้าของทั้งหมด ทำให้ไม่มีปัญหาหรือความกังวลใจ ในเรื่องของค่าเช่าเวลาสถานี ค่าใช้จ่ายในการเช่าเครื่องมือเพื่อผลิตรายการ เพราะไม่เสียค่าคิวกล้อง ไม่มีค่าจ้างเจ้าหน้าที่ถ่ายทำ

ทั้งนี้ รายการเกษตรของบริษัทผู้ผลิตรายอื่นส่วนใหญ่ จะเป็นผู้เช่าเวลา การหารายได้เข้ารายการนอกเหนือจากการหาโฆษณามาสสนับสนุนแล้ว วิธีการหนึ่งก็คือ จะมีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการผลิตเพื่อการโปรโมท หรือเป็นค่าคิวกล้องในการถ่ายทำ จากเกษตรกรหรือเกษตรกรที่มาร่วมรายการ เพราะผู้ผลิตต้องอาศัยเงินรายได้จากส่วนนี้ มาสนับสนุน เพื่อความอยู่รอดของรายการ

ในขณะที่รายการ เกษตรลูกทุ่ง เป็นรายการที่สถานีผลิตเอง และไม่มีนโยบายในการหารายได้ด้วยวิธีการดังกล่าว นอกจากการขายเวลาโฆษณาให้กับลูกค้าที่เล็งเห็นในคุณค่าของเนื้อหาสาระจากตัวรายการโดยตรง ทีมงานผู้ผลิตทุกคนเป็นพนักงานประจำของสถานีอยู่แล้ว การทำงานเป็นไปตามระบบระเบียบงานของสถานี การออกไปถ่ายทำในพื้นที่จะไม่มีค่าใช้จ่ายในการผลิตผลิตรายการ หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ จากเกษตรกรหรือผู้ร่วมรายการเหมือนกับรายการอื่นๆ ที่เป็นของบริษัทผู้ผลิตรายย่อย (Production House) นับเป็นความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจน ทำให้ทีมงานสามารถที่จะสร้างภาพของความเป็นสถานี กำหนดบทบาทรายการให้เป็นสื่อมวลชนที่เข้าถึงชาวบ้านในพื้นที่ต่างๆ ได้อย่างแท้จริง

ภาพลักษณ์ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ในความรู้สึกของคนดู จะให้ความน่าเชื่อถือในเรื่องของข้อมูลข่าวสารที่มีความแปลกใหม่ มีความเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นแตกต่างจากช่องอื่น กำลังอยู่ในความสนใจของคนในสังคม และเป็นทางเลือกใหม่ให้กับผู้ชมในการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีส่วนในการสนับสนุนภาพลักษณ์ของรายการ เกษตรลูกทุ่ง ให้อยู่ในความสนใจของคนดู ในฐานะที่เป็นรายการเกษตรรายการเดียวของไอทีวี

รายการ เกษตรลูกทุ่ง ไม่มีพันธะผูกพันกับกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดหรือหน่วยงานใด รวมทั้งผู้อุปถัมภ์รายการ (Sponsor) ที่อาจจะเข้ามาแทรกแซงกำหนดเนื้อหาในการนำเสนอ หรือให้คำตอบแทนเพื่อจ้างไปถ่ายทำ โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหา ประเด็นนี้ที่ทีมงานได้ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ร่วมรายการได้เข้าใจ และนำเสนอสดแทรกอยู่เสมอ เพื่อให้ผู้ชมได้รับรู้ถึงแนวทางการผลิตดังกล่าว

ยกตัวอย่างเช่น ในบางรายการเมื่อมีการไปถ่ายทำสวนทุเรียน เพื่อพูดโปรโมทให้คนมาซื้อผลผลิต ชื่อกิ่งพันธุ์ ทางรายการก็จะเรียกเก็บเงิน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกัน โดยคำนึงถึงการตอบรับในประเด็นของคำตอบแทนเป็นหลัก มากกว่าข้อเท็จจริงที่จะเป็นสาระประโยชน์ต่อคนดู ซึ่งในกรณีที่เจ้าของสวนยินดีจ่ายในส่วนนี้ ทีมงานก็จะต้องถ่ายทำและ โปรโมทให้ดูมีแต่ข้อดี แสดงให้เห็นว่าเป็นสวนทุเรียนที่มีคุณภาพ ซึ่งในความเป็นจริงอาจจะไม่ดีทั้งหมด เป็นลักษณะของการให้ข้อมูลเพียงด้านเดียว ไม่ครอบคลุมมุมมองที่แตกต่าง และในกรณีที่เจ้าของสวนอีกแห่งไม่มีเงินจ่ายคำตอบแทนให้กับรายการนั้นได้ ก็ทำให้ไม่สามารถถ่ายทำเพื่อโปรโมทได้ ทั้งที่อาจจะ เป็นสวนที่มีผลผลิตที่มีคุณภาพมากกว่า

การทำรายการในลักษณะนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ชัดเจนและไม่เป็นผลดีต่อผู้ชมในระยะยาว เป็นลักษณะของการทำธุรกิจเชิงโฆษณาเป็นหลัก มากกว่าที่จะพิจารณาถึงเนื้อแท้ของสาระประโยชน์ที่คนดูจะได้รับจากหลายๆ ด้านอย่างแท้จริง ซึ่งไม่ใช่แนวทางของทีมงานเกษตรลูกทุ่งและไม่इनนโยบายของสถานี ทั้งนี้ข้อมูลและเนื้อหาทั้งหมดที่ทีมงาน เกษตรลูกทุ่ง ค้นคว้ามาจะถูกถ่วงถ่วงและพิจารณา โดยยึดหลักเนื้อหาที่มีคุณภาพจริงๆ มีข้อมูลชัดเจนที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ที่คนดูจะนำไปใช้ได้ ไม่มีการแอบแฝงในเชิงธุรกิจ ไม่ใช้การจัดฉากจ้างให้ไปถ่ายทำ

ในส่วนของขั้นตอนการผลิต ทีมงานอาศัยศักยภาพของความเป็นสถานีโทรทัศน์จึงสามารถใช้กล้อง 2 ตัว (เจ้าหน้าที่ช่างภาพ 2 คน) ในการถ่ายทำ ซึ่งโดยปกติแล้วการถ่ายรายการในลักษณะนี้ของผู้ผลิตรายอื่นจะใช้กล้องเพียงตัวเดียว เพราะจะต้องประหยัดค่าใช้จ่ายในการเช่ากล้อง ทีมงานผู้ผลิตจึงใช้จุดต่างข้อนี้นำมาเป็นข้อได้เปรียบเพื่อพัฒนาคุณภาพงานในส่วนของการถ่ายทำ ทำให้สามารถเพิ่มคุณภาพของงานด้านการผลิตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ยกตัวอย่างเช่นในขณะที่ถ่ายทำสามารถบันทึกเทปทั้ง 2 กล้องได้พร้อมกัน โดยการต่อสัญญาณเทป (TimeCode) จากกล้องตัวที่หนึ่งไปยังกล้องตัวที่สอง ภาพจากกล้องทั้งสองจะถูกบันทึกพร้อมกัน ทีมงานสามารถเลือกขนาดของภาพหรือมุมภาพที่มีความแตกต่างกันจากกล้องทั้งสองตัว โดยที่กำหนดให้กล้องแต่ละตัวทำหน้าที่ในการถ่ายทำเพื่อให้ได้ความต่อเนื่องตามที่ต้องการ กล่าวคือ กล้องตัวที่หนึ่งจะจับภาพการพูดคุยในมุมกว้างเป็นหลัก (Master Shot) ส่วนกล้องอีกตัวจะจับภาพในมุมแคบของผู้ร่วมรายการ พร้อมกับถ่ายภาพประกอบในบริเวณรอบๆ พื้นที่ โดยการสร้างความต่อเนื่องของเนื้อหาด้วยการใช้กล้อง 2 ตัวช่วยกันทำหน้าที่ เพื่อยืนยันได้ว่าทีมงานและพิธีกรเข้ามาถึงพื้นที่จริงของเกษตรกร เมื่อนำไปตัดต่อ (Edit) สามารถที่จะเลือกภาพจากกล้องทั้งสองตัวตัดสลับไปมาได้ (Switch) เป็นการพัฒนาคุณภาพการผลิต ในส่วนการถ่ายทำและการตัดต่อให้มีภาพที่สวยงามดูดีมากขึ้นกว่าเดิม

นอกจากนี้การถ่ายทำโดยใช้กล้อง 2 ตัว จะทำให้ทีมงานสามารถเก็บรายละเอียดในขณะที่ถ่ายทำได้มากขึ้น เนื่องจากสามารถกำหนดให้กล้องแต่ละตัวทำหน้าที่ถ่ายภาพเพื่อที่จะนำมาใช้ประกอบในการตัดต่อรายการ (Insert) นอกเหนือจากการบันทึกเทปในส่วนของการสนทนาพูดคุย เพราะในบางครั้งภาพที่ต้องการจะถ่ายตามเนื้อหาของคอนนั้นๆ เกิดขึ้นพร้อมกัน ถ้าใช้กล้องตัวเดียวจะต้องรอให้ถ่ายเสร็จที่แรกก่อนจึงจะไปถ่ายอีกที่หนึ่งได้ ซึ่งอาจไม่ทันเวลาได้ภาพไม่ครบตามเนื้อหาที่วางไว้ ทำให้ต้องรีบถ่ายขาดความพิถีพิถันในการเก็บรายละเอียดของภาพเพื่อให้ดูสวยงาม ดังนั้นการใช้กล้องทั้ง 2 ตัว เพื่อช่วยทำหน้าที่ในการเก็บภาพ จะสามารถช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ทำให้คุณภาพของงานด้านการผลิต สามารถสอดคล้องกับเนื้อหาสาระของรายการตามที่ต้องการจะนำเสนอได้

อย่างเช่น การถ่ายเรื่องการทำฟาร์มโคนม ขณะที่กำลังจะคุยถึงวิธีการรีดนมวัวที่ฟาร์มของเกษตรกรในเวลาเดียวกันที่โรงงานรับน้ำนมของสหกรณ์โคนมก็กำลังมีการขนส่งน้ำนมดิบให้กับลูกค้า ทั้งสองเหตุการณ์เป็นกรณีปกติที่เกิดขึ้นเป็นกิจวัตรประจำวันอยู่แล้ว เพื่อให้ได้ภาพทั้งสองส่วนตามความเป็นจริง ทีมงานต้องทำงานแข่งกับเวลาในพื้นที่ ด้วยการแยกกล้องเพื่อแบ่งหน้าที่ในการถ่ายทำจะช่วยให้ได้ภาพครบตามต้องการ

หรือการถ่ายทำคอนเสิร์ตของศิลปินเพลงเพื่อชีวิต พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ ที่หันมาทำการเกษตรแบบพอเพียงตามแนวทฤษฎีใหม่ ซึ่งสภาพพื้นที่ค่อนข้างกว้างหลายสิบไร่และมีมุมที่สวยงามแตกต่างกันไป มีการแยกกล้องเพื่อถ่ายภาพ โดยให้กล้องตัวแรกถ่ายภาพ คุณพงษ์เทพ ทำกิจกรรมต่างๆ ภายในไร่ และกล้องอีกตัวก็ถ่ายเก็บภาพวิวให้เห็นสภาพพื้นที่ทั่วไปภายในไร่ เพื่อนำมาใช้ประกอบกันในเวลาตัดต่อ ทำให้ช่วยประหยัดเวลาในการทำงาน และสามารถเก็บรายละเอียดของภาพได้อย่างเต็มที่ ได้มุมภาพที่สวยงามครบตามที่ต้องการ

ลักษณะการทำงานเช่นนี้ต้องอาศัยประสบการณ์ของช่างภาพ ทีมงานได้วางแนวทางให้ช่างภาพไม่ได้มีบทบาทแค่การถ่ายภาพเท่านั้น แต่จะให้มีส่วนร่วมในการคิดงานและทำความเข้าใจเนื้อหาในขณะที่ถ่ายทำ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการถ่ายภาพให้ออกมาได้ตรงตามเนื้อหาที่วางไว้ ดังนั้นบทบาทการทำงานของช่างภาพ จึงถือเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยผลักดันให้เกิดการพัฒนา และเป็นการกำหนดมาตรฐานการผลิตของรายการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

เพื่อแสดงให้เห็นภาพและความสมจริงในการทำงาน ทีมงานผู้ผลิตได้ตัดต่อเบื้องหลังการทำงาน สอดแทรกอยู่ในเนื้อเรื่องที่นำเสนอ ในช่วงเปิดรายการและช่วงก่อนที่จะจบรายการ ซึ่งเป็นเจตนาที่อยากให้คนดูรับรู้ถึงกระบวนการในการผลิตรายการเกษตรลูกทุ่ง เป็นการสร้างเอกลักษณ์ของรายการ โดยถ่ายทอดผ่านตัวพิธีกรและทีมงานผู้ผลิตที่มีบทบาทเป็นนักสื่อสารมวลชนที่มาจากสถานีโทรทัศน์ไอทีวี และเป็นการสร้างความคุ้นเคยร่วมกันกับคนดู เห็นการทำงานที่สนุกสนานของพิธีกรและทีมงาน เป็นการแสดงความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างทีมงานผู้ผลิตกับเกษตรกรผู้ร่วมรายการ ให้ผู้ชมได้สัมผัสกับบรรยากาศของความเป็นกันเองในขณะที่อยู่ในพื้นที่

จากการที่ทีมงานทุกคนเป็นเจ้าหน้าที่จากทางสถานีผู้ผลิต การออกกองเพื่อถ่ายทำรายการทุกครั้งตามต่างจังหวัด จึงเปรียบเสมือนการออกไปสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้านทั่วไป เป็นการประชาสัมพันธ์สถานีให้เป็นที่รู้จัก ด้วยรูปแบบการทำงานที่สนุกสนานเป็นกันเองของทีมงาน ทำให้ชาวบ้านหรือเกษตรกรให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และมีความรู้สึกผูกพันใกล้ชิด แนวคิดนี้จึงทำให้ทีมงานกำหนดภาพลักษณ์ของพิธีกรให้เป็นบุคคลที่มีอารมณ์ดีเป็นเหมือนญาติสนิทคนหนึ่ง ที่สามารถฟังฟังขอความรู้ได้ไม่ใช่ว่า

คนไกลตัวคุณสนิทสนมเป็นคนคุ้นเคยกัน โดยให้เรียกว่า “คุณลุงเกษตรลูกทุ่ง” เพื่อความเป็นเอกลักษณ์ ที่จะช่วยสนับสนุนให้คุณมีส่วนร่วมกับการ ซึ่งคุณ ลุงเกษตรลูกทุ่งจะมีบทบาทหน้าที่ ที่จะต้องเดินทางไปในทุกแห่งหน ที่มีการทำการเกษตรในประเทศไทย และจะต้องเข้าถึงพื้นที่ด้วยตัวเอง เพราะถือว่าเป็นตัวแทนของสถานที่ที่จะเข้าไปทำหน้าที่ ถ่ายทอดสาระความรู้ที่เป็นประโยชน์ จากประสบการณ์จริงของเกษตรกรมานำเสนอให้กับผู้ชม ทำให้คุณรู้สึกว่าคุณ ลุงเกษตรลูกทุ่ง เป็นบุคคลที่ใกล้ตัว เข้าถึงได้ง่ายเวลามีปัญหาอยากรู้เรื่องอะไรที่เกี่ยวกับการเกษตรก็สามารถมาปรึกษาได้ เพราะมีบุคลิกเป็นผู้ใหญ่ที่น่านับถือ คุณแล้วอบอุ่นมีจิตใจแจ่มใส เป็นคนอารมณ์ดี ชอบหยอกล้อพูดคุยแบบสนุกสนาน มีความเป็นกันเองกับทุกคน

ด้วยวิสัยทัศน์และคุณวุฒิของคุณ คุณ ศุภชัย พิธีกรของรายการ ผู้มีประสบการณ์คร่ำหวอดในวงการโทรทัศน์มานาน ภาพของความน่าเชื่อถือที่มีอยู่ในตัวเองบวกกับความ เป็นพิธีกรของไอทีวีสถานีโทรทัศน์ช่องใหม่ที่คนดูกำลังให้ความสนใจ ทำให้การยอมรับของคุณคุณในบทบาทการเป็นคุณ ลุงเกษตรลูกทุ่งไม่ใช่เรื่องยากเกินไป ผลดีของการกำหนดบทบาทหน้าที่ของพิธีกรเช่นนี้ จะทำให้ได้ภาพของความเป็นสื่อที่เข้าถึงคนดูในพื้นที่ได้จริง และเป็นคนที่ใกล้ชิดกับคนดูได้ ผู้ชมสามารถให้ความไว้วางใจให้ความเชื่อถือในตัวคุณลุงเกษตรลูกทุ่ง จนกลายเป็นสัญลักษณ์ประจำของรายการ

ทั้งยังมีภาพของการเป็นตัวแทนจากสถานี เพราะนอกจากจะมีบทบาทเป็น คุณ ลุงเกษตรลูกทุ่งแล้ว คุณ ศุภชัย ยังมีบทบาทของการเป็นเจ้าหน้าที่ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ทำให้มีโอกาสและช่องทางที่จะสร้างความสัมพันธ์ สร้างความคุ้นเคย สร้างความน่าเชื่อถือกับคนดู สามารถที่จะทำให้คนดูเกิดความรู้สึกในทางที่ดีต่อสถานี และตัวรายการ ถือเป็นการประชาสัมพันธ์อีกทางหนึ่ง ที่จะช่วยให้รายการอยู่ในความสนใจได้เร็วยิ่งขึ้น ซึ่งผู้ผลิตรายอื่น ไม่สามารถทำในลักษณะเช่นนี้ได้ เพราะเป็นบริษัทรับจ้างผลิต ไม่ใช่ผู้ผลิตที่มาจากสถานีโดยตรงเหมือนรายการ เกษตรลูกทุ่ง

เมื่อบุคลิกของพิธีกรเป็นไปในลักษณะดังกล่าวแล้ว รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา ก็จะต้องมีความสอดคล้องกัน ทีมงานผู้ผลิตจะพยายามหลีกเลี่ยงการลงเสียงบรรยายภาพ หรือที่เรียกว่า Voice Over เหมือนกับการผลิตรายการในช่วงระยะแรก ทั้งนี้ ทีมงานต้องการจะเน้นให้คุณ ได้สัมผัสกับภาพความสมจริงของพิธีกรที่เข้าถึงพื้นที่

ด้วยตัวเองเป็นสำคัญ ตัวรายการจะอาศัยการดำเนินเรื่องด้วยการพูดคุยสอบถามเล่าความแบบสนทนา (Talk) กับเกษตรกรผู้ร่วมรายการในพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นสาระความรู้จากประสบการณ์จริงมานำเสนอให้กับคุณดู อารมณ์ของการพูดคุยจะไม่ใช่เป็นการเพื่อให้คุณมีความเป็นกันเองมากที่สุด เนื้อหาจะสื่อออกมาด้วยภาษาทำทางและความคิดที่เข้าใจง่าย ไม่จริงจังจนเกินไป

กลวิธีอย่างหนึ่งที่จะช่วยเสริมทำให้การนำเสนอ ไม่ดูจริงจังเป็นทางการเกินไปก็คือ การเปิดปิดรายการด้วยรูปแบบของการแสดง เพื่อนำเข้าเนื้อหาหรือสรุปประเด็นที่สำคัญของรายการในแต่ละตอน โดยกำหนดเป็นมุขตลกที่แสดงร่วมกันกับคุณลุงเกษตรกรลูกทุ่ง เพื่อให้คนดูรู้สึกผ่อนคลายกับอารมณ์สนุกสนานมากขึ้น

ทีมงานได้อาศัยทีมงานถ่ายทำ เช่น เจ้าหน้าที่ประสานงาน เจ้าหน้าที่ช่างภาพ เจ้าหน้าที่ช่างเสียง เป็นผู้ร่วมแสดง เป็นการสร้างความรู้สึกผูกพันกับคนดูให้ใกล้ชิด และชวนให้คอยตามดูว่าในแต่ละวัน รายการจะมีการเปิดปิดรายการแบบไหน เป็นการแสดงที่เสริมให้เห็นบุคลิกของพิธีกร และการเล่นมุขแสดงต่างๆ ก็จะมีการโยกไปถึงเนื้อหาที่นำเสนอให้ผู้ชมรู้สึกกลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน ทำให้เกิดความเพลิดเพลินเวลาที่รับชม

ความถี่ที่มีการออกอากาศติดต่อกัน 5 วัน ต่อ สัปดาห์ ช่วยให้คุณจดจำรายการได้ง่ายขึ้น แม้จะเป็นรายการขนาดสั้นก็ตาม ตัวพิธีกรในบทบาทของคุณลุงเกษตรกรลูกทุ่ง ก็เริ่มอยู่ในความสนใจเป็นที่รู้จักของคนดู ซึ่งสังเกตได้จากการที่ชาวบ้านเริ่มเข้ามาพูดคุยทักทายกับทีมงาน ในช่วงที่เดินทางไปถ่ายทำรายการตามจังหวัดต่างๆ ทั้งนี้คุณ ตูลชัย พิธีกรของรายการ เป็นบุคคลที่อยู่ในวงการโทรทัศน์มานาน โดยในระยะหลังได้ห่างหายไปจากวงการนานพอสมควร การกลับมาทำหน้าที่เป็นคุณ ลุงเกษตรกรลูกทุ่ง ทำให้หลายต่อหลายคนที่มีความคุ้นเคยจดจำได้และเริ่มมีการพูดถึงอยู่บ่อยๆ นอกจากนี้ผู้ชมยังสามารถจดจำและรู้จัก เจ้าหน้าที่ทีมงานที่ร่วมแสดงในรายการได้หลายคน เพราะมีโอกาสได้อยู่บ่อยๆ จึงถือได้ว่าในช่วงนี้เป็นระยะการสร้างตัวของรายการ ที่เริ่มจะประสบความสำเร็จในแง่ของคุณดู

อย่างไรก็ตาม การที่รายการปรับรูปแบบ และมีการออกอากาศติดต่อกัน สัปดาห์ละ 5 วัน นำเสนอวันละประมาณ 15 นาที ถือเป็นรายการที่มีขนาดสั้น เนื้อหา การนำเสนอจึงต้องกระจายออกเป็นตอนให้ออกอากาศจนจบเรื่องในแต่ละวัน ทำให้มี คนดูบางส่วนไม่สามารถดูจนจบเรื่องได้ เพราะไม่สามารถตามดูได้ทุกตอนอย่างต่อเนื่อง ได้ทุกวัน ดังนั้นคนดูที่ติดตามจนจบเรื่อง จะเป็นคนดูที่เรียกว่า แฟนประจำของรายการ ซึ่งมีการตอบรับแสดงความคิดเห็นเข้ามาว่า อยากจะให้มีการขยายเวลาของรายการให้เพิ่ม ขึ้นมากกว่านี้ เพื่อจะได้ดูอย่างเต็มที่

ในช่วงระยะที่ 2 นี้ถือได้ว่า กรอบแนวคิดของการพัฒนารายการมีทิศทาง ที่แน่นอนมากขึ้น ทั้งในส่วนของกำกับการผลิต(Production) และรูปแบบของการ สร้างสรรค์ เป็นการเน้นย้ำให้คนดูจดจำตัวรายการ บทบาทของพิธีกรที่มีลักษณะรูปแบบ การนำเสนอที่เป็นกันเอง การเสริมสร้างภาพลักษณ์ของรายการที่ทางสถานีเป็นผู้ผลิตเอง การวางแนวทางรายการในช่วงระยะนี้ จึงส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในช่วงระยะ ต่อไป ซึ่งเป็นพัฒนาการในเรื่องรูปแบบรายการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ระยะที่ 3 ช่วงพัฒนารายการ เพิ่มเวลารายการ 18 ม.ค. 2542 - 31 ธ.ค. 2543

จากการทบทวนของทีมงาน ในการสร้างรายการให้เป็นที่รู้จักในระยะที่ 2 ส่งผลให้ช่วงเวลา 5 โมงเย็นของไอทีวี ในทุกวันจันทร์ ถึง วันศุกร์ จะเป็นช่วงเวลาที่นิภาพ ของรายการที่ให้สาระความรู้ทางการเกษตร รายการ เกษตรลูกทุ่ง ของไอทีวี เป็นที่พูดถึง และอยู่ในความสนใจ ผู้บริหารเองก็ได้รับการตอบรับที่มากขึ้น จากการที่ได้พูดคุยติดต่อกับเอเจนซี่ (Agency) ผลจากการจ้างสำรวจของเอแบคโพล ถึงรายการที่มีผู้ชมสนใจ คิดตามชมมากที่สุด โดยการออกแบบสำรวจในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ปรากฏว่า รายการเกษตรลูกทุ่ง ติดอันดับที่ 15 ของการสำรวจ ในขณะที่เดียวกันผลการสำรวจความ นิยมรายการของไอทีวี รายการ เกษตรลูกทุ่ง มีเรตติ้ง (Rating) สูงสุดเป็นอันดับ 2 รอง จากรายการข่าวของสถานี แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของรายการ ที่ได้รับการพัฒนามากขึ้น ตามลำดับนับตั้งแต่เริ่มผลิตรายการมา

ในช่วงสิ้นปี 2541 มีการเตรียมปรับผังรายการต่างๆ ของสถานีใหม่เพื่อรองรับการขยายตัวทางด้านงานรายการให้มากขึ้นสำหรับปี 2542 และผลจากการที่รายการเกษตรลูกทุ่ง สามารถสร้างภาพลักษณ์ และสร้างความนิยมให้กับคนดูของไอทีวีเพิ่มขึ้น ในส่วนของรายการประเภทสาระความรู้ทางการเกษตร ผู้บริหารของสถานี โดยคุณ ศศิกร ฉันทเศรษฐ์ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการด้านธุรกิจรายการของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี เล็งเห็นแนวโน้มที่ดีของการพัฒนาคุณภาพรายการ เพราะก่อนหน้านี้ทางสถานีไม่มีรายการที่น่าเสนอเกี่ยวกับการเกษตรมาก่อนเลย จึงเป็นโอกาสอันดีที่จะผลักดันให้รายการเกษตรลูกทุ่ง เป็นตัวบุกเบิกรายการประเภทนี้ และสร้างความรู้สึกให้กับคนดูว่าเราเป็นผู้นำในด้านนี้ อย่างจริงจัง จึงมีนโยบายให้ขยายเวลาของรายการจากวันละ 15 นาที เป็นวันละ 30 นาที กล่าวคือ ออกอากาศทุกวันจันทร์ ถึง วันศุกร์ เวลา 17.00 น. – 17.30 น. เป็นรายการครึ่งชั่วโมง (ความยาวเนื้อหารายการ 25 นาที) ออกอากาศสัปดาห์ละ 5 วัน (คุณ ศศิกร ฉันทเศรษฐ์, สัมภาษณ์ ธันวาคม 2541)

ลำดับช่วงรายการ	ช่วงที่ 1	ไตเติ้ล / คิวเปิดรายการ	3 นาที
		.....โฆษณา.....	
	ช่วงที่ 2	เนื้อหารายการ (1)	10 นาที
		.....โฆษณา.....	
	ช่วงที่ 3	เนื้อหารายการ (2)	8 นาที
		.....โฆษณา.....	
	ช่วงที่ 4	เนื้อหารายการ (3) / คิวจบรายการ	4 นาที
		.....จบรายการ.....	
		รวมความยาวเนื้อหารายการ	25 นาที

การปรับเวลาของรายการมาเป็นครึ่งชั่วโมง ย่อมแสดงให้เห็นว่าคุณภาพของรายการและแนวทางที่ทีมงานได้วางไว้ในการสร้างสรรค์รายการ เป็นที่ยอมรับจากคนดูและผู้บริหารของสถานี เปรียบเสมือนว่าตัวรายการได้เดินมาถูกทางแล้ว ในขณะที่เดียวกันการปรับเปลี่ยนเวลาในครั้งนี้ ก็ส่งผลให้ทีมงานต้องทำงานหนักมากขึ้นในการพิจารณาเนื้อหาและข้อมูลต่างๆ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวันเวลาการออกอากาศที่เพิ่มมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม การที่รายการได้เวลามากกว่าเดิม ทำให้ทีมงานสามารถสร้างสรรค์รายการ ได้เต็มรูปแบบมากกว่าแต่ก่อน สามารถที่จะนำเสนอเนื้อหาสาระได้ อย่างเต็มที่ ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเงื่อนไขของระยะเวลาการนำเสนอในแต่ละตอน ทำให้ขยาย เนื้อความของเรื่องราวทางการเกษตรได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเนื้อหาของรายการจะเน้นให้ เห็นคุณค่าของการเกษตรมากยิ่งขึ้น มองกิจกรรมทางการเกษตรว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ คนทุกคน การเกษตรจะมีความหมายมากกว่าที่เราเห็นกันอยู่ ไม่ใช่เป็นเพียงแค่การทำ เพื่อสร้างรายได้หรือสร้างอาชีพเท่านั้น ในขณะที่เดียวกันสาระความรู้ในเรื่อง วิธีการ ขันตอนหรือกระบวนการสร้างผลผลิตทางการเกษตรก็ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นย้ำ ให้เห็นการทำเกษตรแบบครบวงจร ตั้งแต่การเริ่มต้นการผลิต การดูแลรักษา เทคนิคการ เพิ่มผลผลิตให้มีคุณภาพ เสริมด้วยมุมมองในเรื่องของการตลาด การจัดจำหน่าย การทำ การเกษตรยังงใให้ประสบความสำเร็จ

ทั้งนี้เพราะในแต่ละพื้นที่ทั่วประเทศจะมีข้อจำกัดและเงื่อน ไขแตกต่างกัน เป็นการนำเสนอข้อมูลในทุกด้าน เช่น การเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุน การบริหารและ การจัดการฟาร์มให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน แนวคิดในการมองการตลาดเพื่อขายผลผลิต การเพิ่มมูลค่าและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร พร้อมทั้งสะท้อนภาพความคิดและ กิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อเนื่องมาจากการทำการเกษตรในแต่ละท้องถิ่น โดยการถ่ายทอด ผ่านประสบการณ์และความคิดของเกษตรกรเหมือนเดิม เพียงแต่เพิ่มประเด็นในเชิง ปรัชญาหรือข้อคิดของเกษตรกรผู้ร่วมรายการ เพื่อเป็นข้อเสนอแนะให้กับคนดูได้นำไป พิจารณา ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของรายการในช่วงนี้ จึงไม่ใช่เป็นเพียงแค่การ แนะนำเรื่องราวหรือวิธีการในการทำการเกษตรเท่านั้น แต่เป็นการแลกเปลี่ยนความ คิดเห็น แสดงถึงความแตกต่างของประสบการณ์ที่มีอยู่ในแต่ละตัวบุคคล ที่ทำการเกษตร ที่ต่างพื้นที่กัน การที่จะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายๆ อย่างประกอบกัน ไม่ว่าจะเป็นวิธีการ ความคิด การทุ่มเทความตั้งใจ การนำการเกษตรแผนใหม่ เทคโนโลยี หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะกับตนเอง รวมถึงกลยุทธ์ในการเรียนรู้ ในเรื่องของปัจจัยการตลาดและความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งเป็นแนวทางที่ทีมงาน ได้ พัฒนารูปแบบของเนื้อหาให้มีความแตกต่างจากเดิม

การได้เนื้อเวลาของรายการเพิ่มขึ้น ทำให้ทีมงานสามารถนำเสนอเนื้อหาได้ครบทุกประเด็นจากรื่องราวที่น่าสนใจทางการเกษตร กล่าวคือ จากเดิมที่ออกอากาศเป็นตอนสั้นๆ ทีละประเด็นติดต่อกันหลายวันกว่าจะจบหนึ่งเรื่อง ทีมงานก็พัฒนาให้เนื้อหาที่มีอยู่ขมวดให้มาจบรวมอยู่ในตอนเดียวกัน และเพิ่มรายละเอียดของข้อมูลให้มากขึ้น ในบางครั้งอาจจะนำเสนอเพียงคอนหรือสองสามตอนถึงจะจบเรื่องก็ได้ขึ้นอยู่กับความน่าสนใจของเรื่องและเนื้อหาที่มีอยู่

ยกตัวอย่างเช่น เรื่อง การเลี้ยงไรแดง จะนำเสนอ 2 ตอน

ตอนแรก จะพูดถึงอาชีพและวิถีชีวิตของเกษตรกร เหตุผลของการตัดสินใจทำไรแดง

ตอนสอง ซึ่งเป็นตอนจบ จะพูดถึงขั้นตอนและวิธีการทำไรแดงใช้เอง เพื่อนำมาใช้เลี้ยงปลาสามารถที่จะช่วยลดต้นทุนการเลี้ยง และมีประโยชน์ต่อลูกปลาอย่างไร

ในบางครั้งถ้าเรื่องมีรายละเอียดมาก และเป็นประเด็นที่อยู่ในความสนใจของคนดู ทีมงานก็จะทำเป็นซีรีส์ (Series) ออกอากาศติดต่อกันในเรื่องเดียวกันสัปดาห์ โดยแบ่งประเด็นการนำเสนอในแต่ละวันให้จบในตอน และมีความต่อเนื่องกัน เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาในทุกประเด็น ตัวอย่างเช่น ตอนสารสกัดจากสะเดา ออกอากาศ 6 วัน

ตอนที่ 1 ประวัติที่มาที่ไปของการนำสะเดามาผลิตทำเป็นสารเคมีเพื่อใช้เป็นยากำจัดศัตรูพืชที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม

ตอนที่ 2 ขั้นตอนวิธีการทำสารสะเดาแบบชาวบ้าน / เกษตรกรที่นำมาทดลองใช้

ตอนที่ 3 ลักษณะสายพันธุ์ของต้นสะเดา / การปลูกการบำรุงรักษาและการขยายพันธุ์

ตอนที่ 4 การทำสารสกัดจากสะเดาในเชิงอุตสาหกรรม / บริษัทส่งออกกล้วยไม้ที่นำสารสกัดจากสะเดา ไปทดลองเอาไปใช้

ตอนที่ 5 พูดคุยกับหน่วยงานรัฐที่ค้นคว้าวิจัยการใช้สารกำจัดศัตรูพืชที่ทำมาจากธรรมชาติ

ตอนที่ 6 สัมภาษณ์นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง / เกษตรกรที่ทำสวนเกษตรแบบผสมผสาน

การนำเสนอในหัวเรื่องเดียวกันที่มีเนื้อหา ในแต่ละตอนแตกต่างกันและ ออกอากาศต่อเนื่อง อย่างเช่น ตอน การเลี้ยงปลาสวยงาม ที่ออกอากาศติดต่อกัน 4 วัน

วันแรก ปลาเสือตอ ปลาสวยงามที่หายาก โดยเกษตรกรที่ จ.ปทุมธานีเพาะเลี้ยงไว้

วันที่สอง ปลาหางนกยูง ปลาสวยงามที่มีการส่งออกมากที่สุด ที่ฉางฟาร์ม จ.ราชบุรี

วันที่สาม ปลาบอลูน ปลาแดง อาชีพการเลี้ยงปลาสวยงามของเกษตรกร จ.ราชบุรี

วันที่สี่ ปลากัด อัญมณีมีชีวิตที่ทำรายได้ให้กับเกษตรกรใน จ. ฉะเชิงเทรา

ตัวอย่างบทโทรทัศน์รายการ เกษตรลูกทุ่ง ในช่วงระยะที่ 3

ตอน การเพาะเห็ดฟางที่บางบัวทอง (หมอแกละ)

ออกอากาศวันศุกร์ที่ 30 มิถุนายน 2543 (1 ตอน)

วิธีการเพาะเห็ดฟางของเกษตรกรที่ อ.ไทรน้อย จ. นนทบุรี ซึ่งสามารถสร้าง รายได้ที่ดีให้กับเกษตรกรในการทำเป็นอาชีพ โดยมีเทคนิควิธีการทำที่เรียนรู้มาจากระบบการณ และได้อถ่ายทอดความรู้นี้ให้กับผู้ที่สนใจอยากทำเป็นอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้ เพราะในปัจจุบัน มีคนที่ดรงงานในเมืองเป็นจำนวนมากที่กลับมาอยู่ในภูมิลำเนาเดิม และหันมาสนใจเพาะเห็ดทำเป็น อาชีพ ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น เนื้อหาจะพูดถึงวิธีการทำทุกขั้นตอนและการนำไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ พร้อมกับการสร้างโอกาสในงานอาชีพของคนทีสนใจการเกษตร

การเพาะเห็ดฟางที่บางบัวทอง (หมอแกละ)

สถานที่ฟาร์มเห็ดของหมอแกละที่บางบัวทอง

คุณลุงเกษตร   สวัสดิศรับหมอแกละใช้ไหมครบ คุณสมจิต ที่เป็นเจ้าของโรงเพาะเชื้อเห็ดฟาง นะครับทำเชื้อเห็ดฟางอย่างเดิวนะครับ

หมอแกละ   อย่างเดิวนะครับ

คุณลุงเกษตร   ผมได้ยื่นเขาพูดกันมาว่าที่เคยเป็นช่างไม้มาก่อน แล้วก็ต่อสู้กันมาจากเงินเพียงแค่ 200 บาทจนเดิวนี่ ไฮไฮมีดั่งเป็นสิบๆ ล้าน

- หมอแกละ เพราะว่ามันเป็นของที่เหลือทิ้งวัสดุที่ทำเชื้อเห็ดนี้ เขาขนทิ้งราคาถูกเราก็ไม่ต้องลงทุนมาก
- คุณลุงเกษศร มันเป็นอย่างใครับที่บอกว่ามีเงินแค่ 200 บาท เริ่มต้น
- หมอแกละ ก็ทำมาเข้านาเขาทำ ก็คิดว่าคือมีเพื่อนมาบอกว่าลงทุน 500 ได้ 5000 ก็เลยสนใจทำเชื้อเห็ด พยายามไปศึกษาที่ฟาร์มเห็ด ก็ดูวิธีการ 200 นี้คือเราชิมเพื่อนอีก 300 มาตีพื้น คือเห็ดฟางนี้พื้นต้องเป็นซีเมน ถึงจะทำได้คือ เอาไปกองกะดินไม่ได้ต้องอาศัยความร้อนด้วย
- คุณลุงเกษศร จากเดิม 500 บาทน้อยมาก แต่หมอแกละเอามาเป็นทุนทำธุรกิจเพราะความที่ไม่เคยยอมแพ้อะไรต่างๆ นั่นเอง ผ่านมานานหรือยังครับ
- หมอแกละ ราว 20 กว่าปี
- คุณลุงเกษศร ขึ้นคุษอชู่นี้ ผมรู้ดีว่ามันร้อนนะครับ มันร้อนมาจากไหน
- หมอแกละ มันร้อนจากตัวมันเองที่ผสมกับน้ำ
- คุณลุงเกษศร อ้อ.. นึกว่าอะไร พูดถึงขั้นตอนที่ทำ ทำอะไรครับ ตอนนี้อายุก็ 50 กว่า
- หมอแกละ เพาะเชื้อนี้ คือ เราเพาะเชื้ออย่างเดียวให้คนอื่นไปเพาะ เป็นเห็ดฟาง เราต้องมีวัสดุดีๆ เช่น ขี้เถ้า เปลี่ยนถั่วอะไรอย่างนี้เอาของที่ไม้โคนฝนมมาของทิ้งแล้วทั้งนั้น
- คุณลุงเกษศร ปาล์มได้ไหมครับ
- หมอแกละ ได้ครับแต่ของเรามันจะไกลจากภาคใต้ ตอนนี้อยู่ทางโน้นเขาก็ทำกัน
- คุณลุงเกษศร เราต้องประยุกต์เอาวัสดุในท้องถิ่นจะได้ง่ายสะดวกต้นทุนจะได้ไม่สูง ไปศึกษาครั้งแรกจากไหนครับ
- หมอแกละ จากเข็ชการเกษตรเขาทำอยู่แล้วเราก็ไปดู แล้วก็มหาวิทยาลัยเกษตรผสม เป็นรุ่นที่ 35 ครับรุ่นแรกๆ ตอนนั้นนักวิชาการเขอะ ก็ช่วยกัน
- คุณลุงเกษศร มีการทดลองทำเป็นชนิดใหม่ครับนอกจากเห็ดฟาง
- หมอแกละ เคยครับเห็ดหูหนู เห็ดหอม เคยทำเห็ดนางฟ้า แต่รายได้สู้เห็ดฟางไม่ได้ เห็ดฟางนี้ค้ำตลาดมันไม่ตัน เห็ดอื่นมันจะตันคนไม่นิยมกินเท่าไร
- คุณลุงเกษศร ที่นำมาทดลองยังงัยทำเชื้อพันธุ์นี้
- หมอแกละ คือ อาจารย์ชุตท ที่ มหาวิทยาลัยเกษตร เขาเอามาทดลองที่บ้านผม 400 สายพันธุ์ทดลองเอาให้ดีที่สุด 4 สายพันธุ์ ผมก็เอาเบอร์ 4 ไว้ มันจะคิที่เพาะได้ตลอดฤดูกาลไม่ว่าจะหนาวเป็นฝร้อนได้หมด
- .....โฆษณา.....
- คุณลุงเกษศร คราวนี้อาจจะรู้ขั้นตอนสักหน่อย ว่าการเพาะเชื้อที่ว่า มันเป็นความลับหรือเปล่า
- หมอแกละ ไม่เป็นครับ ถ้าจะศึกษาก็มาได้
- คุณลุงเกษศร อย่าลืมน้ำหัวใจของหมอแกละก็ คือ เชื้อเห็ดฟาง บางทีถ้าเราออกหมกเค็ชเขาไปทำได้เองจะดีหรือครับ

- หมอแกละ ก็คือรับไม่มีปัญหา เพราะว่าทุกๆ ไปคน เพาะเห็ดจะมากกว่าคนทำเชื้อ ฉะนั้นคนเพาะจะ 100% คนทำเชื่อนิดเดียว ไม่ก็เข้า ถ้าคนทำเชื้อไม่ดีไปทำแล้วมันไม่ดีก็จะเค็ดรื้อนคนเพาะ เห็ดไม่ขึ้นก็แย่เลย
- คุณลุงเกษตร ถ้าเป็นเห็ดสายหมอแกละก็ชั่วสี่ คือ ขายเชื้อ สนับสนุนซื้อเชื้อไปเพาะต่อ
- หมอแกละ ก็ใครก็ยังจะทำเชื้อเองก็ต้องทำจาก หัววัน เกลี้ยเนื้อเชื้อเอง อย่าเอาเชื้อ ไปต่อขาย มันจะทำให้เกษตรกรขายแย่เสียชื่อเราเอง แต่ถ้าเขาทำให้ดีคุณภาพวงการเห็ดก็จะมีราคาสูงขึ้น
- คุณลุงเกษตร ที่นี้ขึ้นตอนทำ
- หมอแกละ ขึ้นตอนทำก็เราก็เปลือกลั่วเราจะมี 5 โรง โรงแรกก็จะหมักขี้ม้าเปลือกลั่ว เชื้อขี้วัวนี้เขามาส่งหมด โรงแรกหมัก ขี้เรื้อย ขี้เกลบกับขี้ม้า ยำน้ำและก็หมักพอเปียกๆ กองทิ้งไว้ประมาณ 1 เดือนให้มันย่อยสลาย ก็จะเกิดจุลินทรีย์ขึ้น พอเราหมักเราก็พักไว้ ไปทำหมักโรงสองมาหมักฝ้ายกองยาวๆ นะครับอย่างที่เห็นฝ้ายก็ผสมน้ำ รา ฝ้ายขี้ และก็กลับกองทุก 3 วันได้ประมาณ 7 วันก็ใช้ได้
- คุณลุงเกษตร โรงแรกจะนานกว่ามันย่อยซากขี้ครับ
- หมอแกละ นานกว่า พวกฝ้ายจะเร็วเราก็เลยต้องแยกโรงหมัก ส่วนแรกก็พักไว้ตัวนี้พอ 7 วันก็ใช้ได้เลยก็เอาขี้ม้า 30 % จากโรงแรกมาเลย และเอา ฝ้ายที่หมักแล้วจากโรงสองมาหมักผสมกันเอง และเอาเปลือกลั่วใส่อยู่อีกโรงหนึ่ง
- คุณลุงเกษตร โรงสาม
- หมอแกละ พอดีเสร็จแล้วก็ทิ้งไว้คืนหนึ่งที่โรงสามพอเข้ารุ่งขึ้นอีกเย็นก็จะกรอกเลยให้หมด
- คุณลุงเกษตร อันนี้อะไรครับ
- หมอแกละ อันนี้เป็นเครื่องปั้นเพื่อผสมให้เข้ากัน ครั้งเดียวผ่านแล้วก็กรอกใส่บรรจุถุง พอเสร็จก็ไปนึ่ง
- คุณลุงเกษตร นึ่งทำไม
- หมอแกละ นึ่งฆ่าเชื้อเพราะตรงนี้นั้นเป็นเชื้อรา หลายชนิดรวมกัน เราไปฆ่าให้วัสดุ ปลอดภัยเป็น 3 เตาใหญ่ความร้อนประมาณ 110 องศา
- คุณลุงเกษตร วัสดุมันไม่เสียนะครับ
- หมอแกละ ถ้าเป็นวัสดุอื่น ถ้านึ่ง 115 มันจะสุกหมด เราหนึ่ง 110 ถ้าล้างเชื้อราบางตัวไม่ตาย พอเย็นเราก็จะเอาหัวเชื้อมาหยอด
- คุณลุงเกษตร หยอดยังไง
- หมอแกละ ก็คักใส่ลงไปทิ้งไว้ประมาณ 2 - 3 วันก็ขายได้เลย
- คุณลุงเกษตร แล้วโรง 4 เก็บอะไรครับ
- หมอแกละ ต่อจากนี้ก็ คือ โรง 4 โรงหยอดใจครับ
- คุณลุงเกษตร อ้อ...แล้วก็ไปโรง 5

..... โฆษณา.....

- คุณลุงเกษศร วันหนึ่งขายได้เยอะไหมครับ
- หมอแกละ ก็ประมาณ 50000 ถุง บรรจุกประมาณ 130 กรัม 150 กรัม
- คุณลุงเกษศร คุณภาพนี้รับรอง
- หมอแกละ รับรอง เราใช้ชื่อเสียงปากต่อปาก
- คุณลุงเกษศร แพงกว่าเจ้าอื่นเขาไหมครับ
- หมอแกละ ถ้าพูดถึงมักจะแพงกว่านิดหน่อย แต่รับรองเรื่องคุณภาพ
- คุณลุงเกษศร อันนี้เป็นแค่ผลิตหัวเชื้อล้วนๆ คนที่ซื้อต้องเอาไปเพาะก็ได้ในโรงเรือนในแปลง แล้วขั้นตอนการขายของพี่หมอแกละกันคุณครับ ที่มาชื่อเป็นใครจากภาคไหนกันบ้าง
- หมอแกละ ภาคเหนือ อีสานและก็ได้จะเยอะวังชื่อเลย เป็น order มาเลยวังมาเลย เขาจะส่งเอง
- คุณลุงเกษศร ภาคกลางละครับ
- หมอแกละ ภาคกลางผมส่งเอง
- คุณลุงเกษศร บางคนอยากจะมาเรียนกับพี่ได้ไหมครับ
- หมอแกละ ได้เลยแต่ถ้ามาต้องมาอยู่ประมาณ 6 เดือน ต้องมากินมานอนนี่เพราะว่าจะต้องมาอยู่หน่วยละหนึ่งเดือน โรงละเดือน ต้องให้ชำนาญคุณกันไปเราจะย้ายงานให้ตอนนี้ก็มีมาฝึกอยู่ 3 คน เขาจะไปทำเองที่ราชบุรี
- คุณลุงเกษศร หมอแกละก็ไม่คิดว่าเป็นคู่แข่ง คิดว่าเขาเป็นลูกศิษย์นะครับ ก็นับถือเป็นครูกันนะครับ พี่หมอแกละ มีอะไรจะฝากถึงคนที่เพาะเชื้อเห็ดหน่อใหม่ครับ
- บางคนไม่ประสบความสำเร็จยังไงมีข้อคิดยังไง
- หมอแกละ ผมก็ขอบอกว่าถ้าท่านจะทำเห็ด เห็ดมันจะช้ากว่าถังอกนิดหน่อย ถังออก 3-4 วัน แต่เห็ด 9-10 วันเก็บ ฉะนั้นมันช้า เห็ดเนี่ยทำแล้วมันจะคิดเหมือนยาเสพติด เพราะว่ากำไรมหาศาล ลงทุนสัก 100 บาท ไป 1000 อย่าง 500 นี้ได้แน่ เพราะเห็ดนี้โรงเรือนเขาลงทุน 5000 กำไรอาจจะ 15000 ถ้าคุณทำไม่เป็นอาจจะขาดทุนไปได้ 4000 ขาดทุน 1000 การทำเห็ดเหมือนเขียนหนังสือ เกี่ยวข้าว ถ้าเราไม่เป็นเราก็กินไม่ได้ ฉะนั้นทำเห็ดต้องเป็น วิธีการหมักสร้างโรงเรือน โรงเรือนก็ต้องให้ได้ 90 องศา ถ้าไม่ได้เวลาโคนลมแรงเหวี่ยงของโลก มันจะทำให้หัวคำไม่ขาว ไปโคนช่องลมมัน อยู่ดีๆ จะไปคิดทำไม่ได้ต้องเรียนรู้ ถ้าสร้างโรงแบบได้หัววันก็เลี้ยงแบบครอบครัวได้ ผมก็ไปแนะนำบางที่ถ้าเขาขาดทุนก็จะเข้าไปแนะนำ ต้องหมักยังไง
- คุณลุงเกษศร มีตำแหน่งอะไรไหมครับตอนนี้
- หมอแกละ ตอนนี้ก็เป็นกรรมการบริหาร ของอบต. เป็นแพทย์ประจำตำบลอยู่
- คุณลุงเกษศร มิน่าละครับคนแถวนี้ถึงเรียกหมอแกละ ผู้มีจิตใจเอื้อเฟื้อ จากจุดเริ่มต้นที่มีเพียง 200 บาท แลนมยืมเพื่อนอีก 300 บาท เป็นเงิน 500 เคียวนี้มีกำไรวันละ 50000 เป็นอย่างน้อย ก็ด้วยความอุทิศสหายพยายาม จิตใจที่ค้ำจุนเกษตรลูกทุ่งก็ขอยกย่อง

ครับ อยากเป็นลูกศิษย์ก็ได้ อย่าเพิ่งคิดสั้นอาชีพใดๆ ยังรอท่านอยู่ ตั้งใจเท่านั้น
 ครับสำเร็จ อย่างหอมแก้มและเป็นช่างไม้มาก่อนก็สำเร็จในชีวิตได้รวยได้ ด้วยการ
 มาทำเห็ดอย่างศึกษาจริงจัง เป็นตัวอย่างที่ดีครับสำหรับคนคิดจะมาทำการเกษตร
 ความสำเร็จจริงๆแล้วขึ้นอยู่กับความตั้งใจจริงแค่ไหน เอาจริงเอาจังแค่ไหน การ
 หันมาจับมาทำการเกษตรก็จะมีคุณค่าต่อชีวิตของเราได้แน่ ขอเพียงอย่ามั่วทำกัน
 เล่นๆ พอผ่านไป กอบโกยไม่คำนึงถึงคุณภาพชื่อเสียงที่เรามี อย่างนี้อยู่ได้ไม่นาน
 หรอกครับ วันนี้ ขอบคุมห่หอมแก้มและนะครับขอบคุณครับ

.....จบบท.....

แนวทางการผลิตรายการเกษตรลูกทุ่งในระยะที่ 3

ในช่วงนี้มีการปรับตำแหน่งของทีมงานสร้างสรรค์ โดยเพิ่มเจ้าหน้าที่
 ครีเอทีฟ คือคุณ เอนก สวัสดิ์โยดม ทำให้การผลิตรายการมีความคล่องตัว และเป็น
 เปิดโอกาสให้ทีมงานมีเวลาที่จะคิดงานสร้างสรรค์รายการได้อย่างสะดวกขึ้น

A

โปรดิวเซอร์

หัวหน้าทีม ควบคุมการผลิต วางคอนเซ็ปท์ทั้งหมด

B.....C.....D

<u>ครีเอทีฟ</u>	<u>ข้อมูล</u>	<u>พิธีกร / ประสานงาน</u>
คิดงาน ติดตามดูแลเนื้อหา	ติดตามหาข้อมูล	ทำความเข้าใจเนื้อหา
ช่วยคุมงานกองถ่าย	สำรวจพื้นที่ติดตามงานผลิต	ประสานงานข้อมูลในพื้นที่
ช่วยตัดต่อรายการ	ประสานงานกองถ่ายทำ	พูดคุยตอบ จม. สรุปข้อมูล

ในการทำงานถึงแม้จะมีการแบ่งความรับผิดชอบ ของแต่ละคนแล้วก็ตาม
 แต่ในความเป็นจริงเวลาทำงานทุกคนก็ต้องช่วยกัน และสามารถทำงานทดแทนกันได้
 ทุกหน้าที่ เพราะในบางสถานการณ์ของการทำงาน ต้องอาศัยประสบการณ์ในการแก้ไข
 ปัญหาเฉพาะหน้า และยังต้องทำงานแข่งกับเวลา การทำงานเป็นทีมจึงมีความสำคัญมาก
 ต่อการสร้างสรรค์รายการให้มีคุณภาพ ซึ่งทีมงานผู้ผลิต ได้วางแผนทางให้เป็นเช่นนี้

ก็เพื่อให้ได้ภาพการทำงานที่แสดงถึง ศักยภาพของความเป็นสถานี ในฐานะสื่อมวลชนแขนงหนึ่งที่ประกอบด้วยทีมงานที่มีความตั้งใจจริง ในการนำเสนอสาระความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน ทำให้ผู้ร่วมรายการและบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ เกิดทัศนคติที่ดีต่อตัวรายการและสถานี เมื่อได้เห็นการทำงานของทีมงาน

ในการปรับตำแหน่งทีมงาน ส่วนที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพรายการก็คือ ในส่วนของ พิธีกร ทั้งนี้แต่เดิมคุณ คุณชัย มีตำแหน่งอยู่คนละฝ่ายกับทีมงานสร้างสรรค์ คือ อยู่ในส่วนของฝ่ายสนับสนุนการผลิต มีตำแหน่งเป็นผู้กำกับเวทีของสถานี เมื่อรูปแบบการทำงานของรายการมีการเปลี่ยนแปลง ส่งผลกระทบกับการทำงานในส่วนของการเป็นผู้กำกับเวที ผู้บริหารจึงมีมติให้ย้ายตำแหน่งของพิธีกร จากที่เป็นผู้กำกับเวทีของสถานีให้มาเป็นเจ้าหน้าที่ประสานงานพิเศษ ประจํารายการ เกษตรลูกทุ่ง พร้อมกับทำหน้าที่พิธีกรรายการด้วย เพื่อให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้นในการปฏิบัติงาน

จุดนี้เองทำให้ทีมงาน สามารถวางรูปแบบการทำงานได้เต็มที่ไม่ต้องคอยหลบหลีกคิวของพิธีกร ที่ต้องทำงานในส่วนของผู้กำกับเวทีอีกต่อไป ทำให้มีเวลามากพอที่จะให้รายละเอียดข้อมูลกับพิธีกรมากขึ้น มีเวลาทำความเข้าใจแนวทางการทำงานร่วมกันมากกว่าแต่ก่อน คุณ คุณชัยจะมีบทบาทมากกว่าเดิม เพราะเป็นส่วนหนึ่งของทีมงานที่ต้องดูแลรายการ และทำหน้าที่ในการประสานงานข้อมูลกับคนในพื้นที่ในเวลาที่ย่ออกกองถ่าย

แนวทางที่ทีมงานได้กำหนดให้พิธีกรมีภาพลักษณ์เป็นคุณลุงเกษตรลูกทุ่งที่เดินทางไปทุกหนทุกแห่งทั่วประเทศที่มีการเกษตร ยังคงได้รับการสานต่อเพื่อให้มีความคมชัดขึ้น ในการพยายามสร้างความสัมพันธ์ให้คนดูรู้สึกใกล้ชิดกับรายการ พิธีกรจะต้องเดินทางไปกับทีมงานด้วยทุกครั้งที่ออกกองถ่าย เพื่อพูดคุยกับเกษตรกรหรือผู้ร่วมรายการเพื่อนำเสนอข้อมูลและสาระประโยชน์ต่างๆ ในพื้นที่ด้วยตัวเอง เป็นการเข้าถึงกลุ่มชาวบ้านและเกษตรกรได้โดยตรง

ในช่วงระยะที่ 3 นี้ถือได้ว่ารูปแบบความเป็นทีมงาน ผู้ผลิตมีความชัดเจนและมีความลงตัวในเรื่องของการทำงานมากที่สุด เพราะการที่รายการมีการเปลี่ยนรูปแบบจำเป็นจะต้องปรับขบวนการผลิตให้สอดคล้อง เป็นการสร้างคุณภาพงานให้มีการพัฒนา

เห็นความเปลี่ยนแปลง การสร้างทีมงานให้มีแนวทางมีอุดมการณ์ความคิดร่วมกัน จะมีผลต่อรูปแบบการสร้างสรรครายการให้เป็นแนวใหม่และเป็นที่ยอมรับจากคนดู

การทำงานเป็นทีมจะมีส่วนช่วยอย่างมาก ในการทำงานที่ต้องออกพื้นที่บ่อยครั้ง ถ่ายทำในที่โล่งแจ้ง (OutDoor) ทำให้ต้องพบกับอุปสรรค โดยเฉพาะความไม่แน่นอนของดินฟ้าอากาศ เช่น ฝนตก ลมแรง แสงแดดไม่มี ทำให้การถ่ายทำเป็นไปด้วยความยากลำบากไม่สามารถได้งานตามที่ต้องการ ทีมงานก็จะช่วยกันแก้ไขสถานการณ์ปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ถ่ายทำ เช่น เพิ่มไฟ เปลี่ยนไม้รับเสียง เปลี่ยนมุมกล้องเพื่อหลบฝน เนื้อหาบางส่วนก็ต้องปรับให้สอดคล้องกับการถ่ายทำ

ยกตัวอย่างเช่น ตอน ข้าวหอมสุพรรณ ช่วงที่คุยถึงเรื่องลักษณะต้นพันธุ์ของข้าวหอมสุพรรณบริเวณกลางทุ่งนา เมื่อฝนตกหนักถ่ายไม่ได้ ก็เปลี่ยนมาคุยกันบริเวณหน้ายู้งเก็บข้าวที่มีเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมชนิดต่างๆ แล้วก็พูดคุยถึงลักษณะเด่นของข้าวหอมแต่ละพันธุ์ การเก็บรักษา และใช้กล้องตั้งอยู่ในที่ร่มเพื่อเก็บภาพต้นพันธุ์ข้าวหอมสุพรรณในทุ่งนาแทน เนื่องจากทีมงานไม่สามารถรอให้ฝนหยุดตก เพราะต้องเดินทางไปถ่ายทำอีกแห่งหนึ่ง ขณะที่ผู้ร่วมรายการก็ติดภาระกิจส่วนตัวจะต้องรีบไป

การร่วมกันแก้ปัญหาในทำนองนี้ จะทำให้การทำงานเกิดความต่อเนื่องไม่สะดุดหยุดลง ทำให้บรรยากาศการทำงานราบรื่น เมื่อมีการพูดคุยตอนบันทึกเทปก็จะทำให้อารมณ์รายการไม่เสียไป ความเข้าใจร่วมกันในการทำงานจะทำให้ได้เนื้อหาตามที่ต้องการ ซึ่งผู้วิจัยถือว่าถึงนี้คือ พื้นฐานการทำงานเบื้องต้น ที่จะส่งผลต่อกระบวนการทางความคิดในการสร้างสรรค์งานรายการต่อไป และมีผลทางอ้อมต่อการตอบรับในทางที่ดีของคนในพื้นที่ที่ได้เห็นการทำงานของทีมงาน

การผลิตรายการออกอากาศ 5 วันต่อสัปดาห์ มีส่วนในการกำหนดเนื้อหาการนำเสนออย่างมาก รูปแบบรายการความรู้ที่เกี่ยวกับการเกษตรที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่องอื่น จะมีเพียงสัปดาห์ละครั้งเท่านั้น ทีมงานจึงได้วางการนำเสนอเนื้อหาให้มีความแตกต่างกันในแต่ละวัน ครอบคลุมในวงกว้างทั้งการเกษตร การประมง การปศุสัตว์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร การค้าการตลาด กิจกรรมหรือธุรกิจที่ต่อเนื่อง อย่างเช่น การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรทั้งในระดับครัวเรือนท้องถิ่น

จนถึงระดับอุตสาหกรรมส่งออก เป็นการนำเสนอเนื้อหาในเชิงประยุกต์ เพื่อให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับวันออกอากาศที่มีหลายวัน

การเลือกเรื่องและพิจารณาเนื้อหาของรายการ ทีมงานจะอาศัยหลักเกณฑ์จากหลายๆ ส่วนประกอบกัน โดยยึดหลักการกระจายของเนื้อหาที่มาจากทุกภาค เพื่อให้เห็นภาพโดยรวมของการเกษตร ที่หลากหลายรูปแบบหลากหลายแนวทางจากทั่วประเทศ เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับการขยายเครือข่ายของสถานี พร้อมกับเป็นการประชาสัมพันธ์สถานีแนะนำให้ผู้ชมรู้จักรายการมากขึ้น ซึ่งเป็นผลทางอ้อมที่ได้จากการทำงาน การจัดลำดับเทปที่จะออกอากาศก็จะดูความเหมาะสมในเรื่องของจังหวะเวลาที่สัมพันธ์กับเนื้อหา (Timing) จัดเรื่องหรือตอนที่มีเนื้อหามาจากแต่ละจังหวัดแต่ละภาค ให้สลับกันออกอากาศ กระจายเรื่องในแต่ละสัปดาห์ให้มีครบทั้ง การเกษตร พืชไร่พืชสวน การประมง เลี้ยงสัตว์ โครงการงานวิจัยต่างๆ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ภูมิปัญญาความรู้ การวางแผน เช่นนี้ จะทำให้ในแต่ละวันจะมีเรื่องหรือเนื้อหาที่ออกอากาศไม่ซ้ำกัน และมาจากจังหวัดต่างๆ กัน เปิดกว้างให้มีความหลากหลายของเนื้อหามากขึ้น

ยกตัวอย่างเช่น

วันจันทร์ เรื่อง ของกลุ่มแม่บ้านแปรรูปน้ำเสาวรส จาก จ.เลย

วันอังคาร เรื่อง ไก่ประดู่หางดำ จาก จ.สุโขทัย ตอน 1

วันพุธ เรื่อง ไก่ประดู่หางดำ ตอนจบ

วันพฤหัสบดี เรื่อง การเลี้ยงนกเลิฟเบิร์ด ที่เขตรมณบุรี กรุงเทพฯ

วันศุกร์ เรื่อง การอนุรักษ์สวนส้มบางมด ที่ฝั่งธนบุรี

แนวคิดในการวางรูปแบบการนำเสนอ จะเน้นความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ชมดูจบแล้วจะเข้าใจ กระบวนการในการทำ ขั้นตอนต่างๆ บวกกับแง่คิดที่เป็นประสบการณ์จากตัวเกษตรกรที่ถ่ายทอดออกมา ทีมงานพยายามจะให้

ข้อมูลและเนื้อหาที่เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องในแต่ละตอนให้ครบถ้วน ทั้งในส่วนของ การทำแล้วประสบความสำเร็จ และในส่วนของอุปสรรคหรือปัญหา ที่อาจจะเกิดขึ้นมีอะไรบ้างเกิดจากอะไร จะไม่เป็นลักษณะที่ชี้หน้าหรือเชิญชวนให้มาทดลองทำ โดยไม่ศึกษาหาข้อมูลก่อน แต่เป็นวิธีการนำเสนอเพื่อให้คนดูได้เรียนรู้ และเป็นทางเลือกที่จะนำไปพิจารณาตัดสินใจ ทำเป็นอาชีพ

ทีมงานได้กำหนดแนวทางการนำเสนอข้อมูลทางการเกษตร ที่ไม่ได้ให้ประโยชน์แก่คนดูในด้านการให้ความรู้ การสอน วิธีการ ขั้นตอนการปลูก การทำเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ที่ก่อให้เกิดรายได้เท่านั้น แต่จะให้เนื้อหาที่มีแนวคิดต่อผู้ชมว่าการเกษตรจะมีคุณค่ามีความหมายมีความสำคัญ ต่อการใช้ชีวิตของคนในสังคม ผลลัพธ์ที่ได้จากภาคเกษตร มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศ การเกษตรไม่เพียงแต่จะทำให้เรามีอาหารบริโภค มีสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันเท่านั้น แต่การเกษตรแผนใหม่จะช่วยให้เรารักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ อย่างเช่น การลดปริมาณการใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช ส่งเสริมการใช้สารสกัดจากธรรมชาติ เช่น สารสะเดา ทดแทน ไม่ทำลายแมลงที่มีประโยชน์เพื่อช่วยควบคุมศัตรูพืช การหันมาส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยที่ทำมาจากธรรมชาติมากขึ้น เช่น ปุ๋ยน้ำชีวภาพ ที่ทำมาจากเศษผักเศษอาหารที่ทิ้งแล้ว โดยลดการใช้ปุ๋ยเคมีลง เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมของดินให้มีคุณภาพ และไม่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้ ช่วยประเทศชาติประหยัดเงินตราจากการนำเข้าปุ๋ยเคมี

การส่งเสริมให้ชาวเขาปลูกพืชสมุนไพร ปลูกกาแฟเพื่อทดแทนการปลูกฝิ่นเป็นการลดปัญหาเรื่องยาเสพติด สนับสนุนการปลูกป่าและทำการเกษตรเชิงอนุรักษ์ รักษาป่าต้นน้ำของชาวเขา เพื่อให้คนพื้นราบมีน้ำพอเพียง ผลักดันโครงการการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ เพื่อป้องกันการย้ายถิ่นฐานของชาวบ้านตามแนวชายแดน อันจะส่งผลดีต่อความมั่นคงของประเทศ พัฒนาพื้นที่ทางการเกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนในท้องถิ่น และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศ การปลูกกล้วยไม้เป็นงานอดิเรก การปลูกพืชผักผลไม้ของคนในเมืองเพื่อกินเอง เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตจริงใจ

สิ่งเหล่านี้คือ มุมมองความคิดของทีมงานที่มีเจตนาจะถ่ายทอดผ่านเนื้อหาของรายการหรือสออดแทรกไว้ เพื่อให้คนดูได้รับรู้แนวคิด หลักการ และปรัชญาที่แฝงอยู่กับเรื่องราวทางการเกษตร ซึ่งมีความลุ่มลึกมากกว่าที่เราสัมผัสหรือพบเห็นกันอยู่ เป็นมุมมองอีกด้านหนึ่งที่คนดูจะได้รับความรู้และเกิดความเข้าใจมีทัศนคติที่ดี สามารถมองเห็นภาพการเกษตรได้อย่างลึกซึ้งที่มีความหมายมากขึ้น ด้วยรูปแบบของสาระประโยชน์ในเชิงสารคดีความรู้ทางการเกษตร

ผลจากการสร้างสรรค์รายการในแนวทางดังกล่าว ทำให้เวลาเย็นของทุกวันจันทร์ ถึง วันศุกร์ 17.00 น. – 17.30 น. เป็นช่วงเวลาของสถานีที่มีความหมายต่อคนในวงการเกษตรกรรม ทำให้เกิดภาพลักษณ์และแสดงถึงความน่าเชื่อถือของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ในฐานะที่เป็นผู้นำผู้บุกเบิกรูปแบบรายการในลักษณะนี้ เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ให้กับคนดู เป็นแหล่งความรู้สำหรับผู้สนใจทำการเกษตร

ในเดือนมีนาคม 2542 ทาง บริษัท เบ็ดเตอร์ อิมแพ็ค จำกัด โดยอาจารย์ ดร. เสรี วงษ์มณฑา ได้รับงานทำรายการจาก กรมส่งเสริมการเกษตร และมาขอเช่าซื้อเวลาของสถานี โดยนำเสนอเนื้อหาผ่านในรายการเกษตรลูกทุ่ง โดยใช้ชื่อว่า เกษตรลูกทุ่ง ชุด ห่วงใยเรื่องภัยแล้ง กรมส่งเสริมการเกษตร ออกอากาศ ทุกวันพฤหัสบดี เป็นจำนวน 12 ตอน ติดต่อกัน เป็นการอาศัยชื่อและรูปแบบของรายการ และยังขอแบ่งเช่าเวลาอีก 15 นาที ของ เกษตรลูกทุ่งในทุกวันจันทร์ที่ 1 และจันทร์ที่ 4 ของแต่ละเดือน เพื่อออกอากาศรายการ พระทรงเป็นยิ่งกว่ามหาสมุทร โดยรับผลิตงานมาจากกรมประมง นำเสนอติดต่อกันจำนวน 20 ตอน

ทั้งนี้ทาง บริษัท เบ็ดเตอร์ อิมแพ็ค จำกัด มองเห็นว่าภาพของรายการเป็นที่ยอมรับจากคนดู ตัวสถานีมีความน่าเชื่อถือ และในช่วงเวลาที่รายการออกอากาศเป็นช่วงจังหวะเวลาที่มีความเหมาะสมต่อกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ในขณะที่รายการของสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นที่ออกอากาศในช่วงเวลาเดียวกัน จะเป็นรายการประเภทอื่นที่ไม่ใช่รายการสาระความรู้ทางการเกษตรทำให้ไม่มีคู่แข่ง และด้วยความเป็นไอทีวีทำให้รูปแบบของรายการ เกษตรลูกทุ่ง ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานราชการ เพราะกระแสความนิยมในตัวคุณลุง เกษตรลูกทุ่ง เป็นที่รู้จักมากขึ้น

(ศศิกร ฉันทระเศรษฐ์, สัมภาษณ์ มีนาคม 2542)

ต่อมาในเดือนกันยายน 2542 ทาง บริษัท เบ็ดเดอร์ อิมแพ็ค จำกัด ก็ขอซื้อเวลาของสถานีในวันศุกร์ ที่เป็นเวลาการออกอากาศของ เกษตรลูกทุ่ง คือ เวลาตอน 5 โมงเย็น เพื่อทำรายการเอง จำนวน 12 ตอน จนถึงเดือนพฤศจิกายน 2542 ด้วยเล็งเห็นว่า ในทุกวันจันทร์ ถึง วันศุกร์ ในช่วงเวลานี้ของไอทีวี จะเป็นเวลาของการเกษตรที่มีคนดูให้ความสนใจติดตามชม ภาพของ เกษตรลูกทุ่ง เป็นที่ติดตามคนดู จะส่งผลดีต่อรายการที่ทาง บริษัทฯ ผลิต เป็นการอาศัยชื่อและช่วงเวลาช่วยสร้างภาพรายการ

ในขณะเดียวกัน ทางสถานีก็ปรับเวลาการออกอากาศของ เกษตรลูกทุ่ง ใหม่ โดยเปลี่ยนมาออกอากาศในเวลา 16.30 น. – 17.30 น. และผลจากการเข้าซื้อเวลาของ บริษัทดังกล่าว ทำให้ เกษตรลูกทุ่ง มีวันออกอากาศเหลือเพียง 4 วัน ต่อสัปดาห์ คือ วันจันทร์ ถึง วันพฤหัสบดี โดยในวันจันทร์เนื้อรายการจะมีเพียง 15 นาที ทำให้ทีมงานต้องปรับรูปแบบเฉพาะวันจันทร์เสียใหม่ ให้เนื้อหามีความเหมาะสมลงตัวกับจำนวนเวลาของรายการ ซึ่งเป็นประเด็นสั้นๆ นำเสนอในเรื่องของ เครื่องมือ หรือเทคนิควิธีการทางการเกษตรในรูปแบบต่างๆ มานำเสนอ แต่ในส่วนวันอื่นยังคงแนวทางอย่างเดิมของรูปแบบรายการไว้

นอกจากนี้ ยังมีลูกค้าของรายการที่เป็นเอเจนซี (Agency) และลูกค้าที่เป็นสปอนเซอร์ของสถานี เริ่มมีความสนใจมาลงโฆษณา และเข้ามาขอทำรายการในลักษณะที่เรียกว่า In Program คือ เป็นการเข้ามาซื้อเวลาในรายการ เพื่อนำเสนอเนื้อหา โดยอาศัยสไตล์การนำเสนอตามแบบฉบับ ที่เป็นเอกลักษณ์ของรายการเกษตรลูกทุ่ง เพื่อเป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้า หรือหน่วยงานในทางทางอ้อม ซึ่งทางทีมงานจะมีการพิจารณาตามความเหมาะสม และปรับให้เข้ากับรูปแบบแนวทางของรายการ ถ้าหากเนื้อหาไม่ตรงกับคอนเซ็ปต์รายการ ก็จะพิจารณาไม่ถ่ายทอดออกอากาศ ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษาภาพลักษณ์เดิมของรายการไว้

นับเป็นหนทางของการสร้างรายได้ให้กับรายการอีกทางหนึ่ง ซึ่งสิ่งนี้เป็นข้อพิสูจน์ได้ว่า เนื้อหาและตัวรายการเกษตรลูกทุ่ง ได้รับการยอมรับในระดับหนึ่งว่าเป็นรายการที่ให้สาระประโยชน์ และให้สาระความรู้ทางการเกษตร เป็นที่น่าเชื่อถือของคนดู

ในเดือน มกราคม 2543 เป็นต้นมา ทีมงานได้ปรับรูปแบบการนำเสนอ เนื้อหารายการใหม่ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการขายโฆษณาให้มากขึ้น ด้วยการจัดให้เนื้อหาที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิตชุมชน การทำกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในจังหวัดต่างๆ สาระความรู้ที่เป็นเทคนิควิธีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อกำหนดกิจกรรมร่วมกันในชุมชนของตนเอง รวมถึงเรื่องราวที่เป็นสาระความรู้เป็น ภูมิปัญญาชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างๆ นำมาออกอากาศในทุกวันจันทร์เป็นประจำ ทุกสัปดาห์ ทั้งนี้เนื้อหารายการในลักษณะนี้ รายการ เกษตรลูกทุ่ง ก็ได้นำเสนออยู่เป็น ปกติอยู่แล้วเพียงแต่ไม่ได้มีการกำหนดวันที่จะออกอากาศอย่างชัดเจนเท่านั้น โดยเท่าที่ทราบ จะดูความเหมาะสมของลำดับเทปที่จะออกอากาศและระยะเวลาการถ่ายทำเป็นหลัก

การจัดเนื้อหาดังกล่าวรายการจะแบ่งเป็นช่วง คือ ช่วงวิถีชีวิตชุมชนและ ช่วงภูมิปัญญาชาวบ้าน นับเป็นครั้งแรกที่รายการมีการจัดแบ่งลำดับเนื้อหาและกำหนดให้ รายการมีช่วงต่างๆ ซึ่งเป็นการร้องขอจากฝ่ายการตลาด เพื่อเพิ่มความสะดวกในการติดต่อ ให้ลูกค้าซื้อโฆษณา ทั้งที่ทีมงานผู้ผลิตไม่ค่อยจะเห็นด้วยนัก แต่เป็นการทดลองปฏิบัติว่า มีความเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหน และเป็นนโยบายของผู้บริหาร ซึ่งทีมงานได้กำหนดไว้ เพียงเฉพาะวันจันทร์เท่านั้น ส่วนในวันอื่นๆ ยังคงเป็นเนื้อหารายการในลักษณะและ รูปแบบต่างๆ ไปอย่างที่เคยทำกันมา

จากการแบ่งช่วงของลักษณะเนื้อหาดังกล่าว ก็ได้ผลของการตอบรับจาก คนดูพอสมควร ทั้งนี้เพราะผู้ชมหลายคนให้ความสนใจในเรื่องของการแปรรูปผลผลิตทาง การเกษตร และการนำเอาภูมิปัญญาความรู้ท้องถิ่นที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านมาประยุกต์ใช้ ให้เกิดประโยชน์ในการทำอาชีพทางการเกษตร ซึ่งเป็นจังหวัดที่หน่วยงานของทางราชการ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องก็ให้การส่งเสริมและสนับสนุน

รวมทั้งตัวเกษตรกรเอง หรือคนที่สนใจในเรื่องของการเกษตร ก็เริ่มให้ ความสำคัญ จึงมีกลุ่มคนติดต่อเข้ามาขอข้อมูลกับทีมงาน หลังจากทีรายการในวันจันทร์ ได้ออกอากาศไปเป็นจำนวนมาก การแบ่งช่วงก็เพื่อสร้างโอกาสให้กับการขายโฆษณา ของรายการ ตามนโยบายของสถานี เป็นการจัดเนื้อหาที่ได้เคยทำมาเป็นปกติอยู่แล้วให้มี ความชัดเจนมากขึ้นในการนำเสนอเนื้อหาเฉพาะวัน จนมีผู้ที่จะให้การสนับสนุนรายการ

ให้ความสนใจในช่วงนี้ ซึ่งก็คือ บริษัท ปู่เอเซีย จำกัด โดยการซื้อ VTR สนับสนุนช่วง
ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ตัวอย่างเช่น

ตอน มหัศจรรย์ลันตา (1) ออกอากาศวันจันทร์ที่ 24 เม.ย. 43

ช่วง วิถีชีวิตชุมชน : เรื่อง กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเคยป่าหนั้น เป็นชุมชนชาวมุสลิมบน
เกาะลันตา ที่รวมกลุ่มกันนำต้นเคยป่าหนั้นที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติริมทะเลนำมาแปรรูป
เป็นเครื่องจักรสานที่เป็นของใช้ในชีวิตประจำวัน

ช่วง ภูมิปัญญาชาวบ้านภูมิปัญญาไทย : เป็นวิธีการทำไซคักปลาแบบโบราณที่ทำมาจาก
ไม้ไผ่ เป็นงานฝีมือและภูมิความรู้ของชุมชนชาวไทยใหม่ (ชาวเล)บนเกาะลันตา

จนกระทั่งในเดือน สิงหาคม 2543 ได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง
การบริหารงานของสถานี มีการปรับเปลี่ยนนโยบายในหลายๆ เรื่อง ซึ่งก็รวมถึงเรื่อง
ผังรายการและการพัฒนารูปแบบรายการที่สถานีผลิตเอง โดยทางสถานีได้ปรับวันการ
ออกอากาศของรายการเกษตรลูกทุ่ง จากเดิม วันจันทร์ ถึง วันศุกร์ เปลี่ยนเป็น วันอังคาร
พฤหัสบดีและวันศุกร์ คือ มีการออกอากาศ 3 วัน / สัปดาห์ ซึ่งในวันที่ไม่มีเกษตรลูกทุ่ง
ทางสถานีก็ได้ขยเวลาให้กับบุคคลภายนอกที่เป็นบริษัทผู้ผลิตรายอื่น นำไปทำรายการ
ประเภทที่ให้ความรู้ทางด้านเกษตรเช่นเดียวกัน และออกอากาศในช่วงเวลาเดียวกัน
กับเกษตรลูกทุ่งเพียงแต่อยู่คนละวัน

ทั้งนี้ สถานีก็ต้องการมีรายได้เพิ่มมากขึ้น และเป็นนโยบายที่สถานี
ต้องการให้ช่วงเย็นเป็นเวลาของรายการเกษตร อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความสำเร็จใน
ตัวรายการ เกษตรลูกทุ่งได้ทำไว้ โดยที่ทำให้ช่วงเวลาตอนเย็นเป็นเวลาที่มีความหมาย
ต่อคนที่มิไจรักทำการเกษตร

ในขณะที่เดียวกันสถานีมีนโยบายออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมง ทำให้ต้องเสริมรายการในเวลาช่วงเช้า จึงกำหนดให้ทีมงานนำเทปรายการเกษตรลูกทุ่งที่ได้เคยออกอากาศไปแล้วนำมาออกอากาศซ้ำ (Re-run) ในเวลา 05.30 น. – 06.00 น. ทุกวันจันทร์ถึงวันอังคาร รวม 3 วัน / สัปดาห์ เพื่อให้คนดูที่เป็นแฟนรายการเกษตรลูกทุ่งมีโอกาสได้ชมอีกครั้ง โดยเล็งเห็นว่าเวลาในช่วงเช้าเป็นอีกช่วงเวลาหนึ่งที่มีความสำคัญต่อกลุ่มคนดูที่เป็นเกษตรกร ทั้งนี้คนส่วนใหญ่ที่อยู่ในต่างจังหวัดจะเริ่มคั้นกิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตปกติประจำวันในช่วงเวลาตอนเช้า รวมทั้งเป็นเวลาที่ยุทธศาสตร์เตรียมพร้อมที่จะไปประกอบกิจกรรมต่างๆ ในอาชีพการทำการเกษตรของตนเอง ถือเป็นขยายฐานกลุ่มคนดูที่เป็นแฟนรายการให้เพิ่มขึ้นอีกทาง และเป็นการสร้างโอกาสให้กับผู้ชมได้มีโอกาสเลือกใช้สื่อและชมรายการมากขึ้น

ผลจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้เกษตรลูกทุ่งมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับวันที่ออกอากาศ พร้อมกับเป็นนโยบายของทางผู้บริหารที่อยากให้รายการได้ลองแบ่งออกเป็นช่วงๆ อีกครั้ง เพื่อสร้างโอกาสทางการขายโฆษณาซึ่งทีมงานได้กำหนดให้ วันอังคาร และวันพฤหัสบดี ที่มีเนื้อหาและมีประเด็นที่น่าสนใจหลายประเด็นนำเสนอให้เต็มรูปแบบเป็นเรื่องเดียวกันทั้งรายการ ในส่วนของวันศุกร์จะปรับออกเป็นช่วงๆ เพื่อให้เนื้อหามีความหลากหลาย และเปิดไว้สำหรับเรื่องที่มีประเด็นไม่มากนักจะได้พอดีกับเวลาการออกอากาศ

ทีมงานได้กำหนดให้มี 3 ช่วง คือ ช่วงสรรหามาเล่า ช่วงคลินิกการเกษตร และพูดจากาษาคุณลุง ซึ่งเริ่มออกอากาศในเดือน กันยายน 2543 ยกตัวอย่าง คือ

อ. 3 ตุลาคม 2543 โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา

พ. 5 ตุลาคม 2543 เกษตรท่องเที่ยวปากน้ำ

ศ. 6 ตุลาคม 2543

สรรหามาเล่า การแปรรูปน้ำองุ่น (ทีมทส.)

คลินิกการเกษตร การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน

พูดจากาษาคุณลุง คอบจคหามา คอบคำถาม ข้อสงสัยทางการเกษตรทั่วไป

อย่างไรก็ตามในส่วนของคุณลักษณะเนื้อหาและความเป็นเอกลักษณ์ รวมทั้งรูปแบบและสไตล์ในการนำเสนอของรายการเกษตรลูกทุ่ง ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด กระบวนการผลิตและการสร้างสรรค์เนื้อหารายการของทีมงานยังคงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและรักษามาตรฐานคงความเป็นคุณภาพไว้เช่นเดิม

หนึ่งในเดือนมกราคม 2544 ทางสถานีมีการปรับเปลี่ยนผังรายการใหม่ คณะผู้บริหารมีนโยบายปรับช่วงเวลาในตอนเย็นของทุกวันจันทร์ ถึง วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 16.00 น. – 17.00 น. ให้เป็นช่วงเวลาของรายการเกษตร มีการขยายเวลาให้บริษัทภายนอกผลิตรายการเกษตรนำมาออกอากาศในช่วงเวลาดังกล่าว ผู้บริหารจึงได้ย้าย เกษตรลูกทุ่ง มาออกอากาศในเวลา 16.00 น. – 16.30 น. ของ ทุกวันอังคาร วันพุธ และวันพฤหัสบดี โดยได้ขยายเวลาในช่วง 16.30 น. – 17.00 น. ซึ่งเป็นเวลาที่เกษตรลูกทุ่งเคยออกอากาศอยู่แต่เดิม ให้กับบริษัทภายนอกผลิตรายการประเภทความรู้ทางการเกษตรแทน

พร้อมทั้งกำหนดให้ทีมงาน ปรับเปลี่ยนรูปแบบและเนื้อหาของรายการบางส่วน ให้สอดคล้องกับนโยบายของผู้บริหารชุดใหม่ ที่ได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงานภายในบริษัท และเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทีมงานจึงได้เพิ่มผู้ช่วยพิธีกรเป็นคนหนุ่มสาวรุ่นใหม่ 2 คน ผู้ชาย คือ หลาน โย และผู้หญิง คือ หลาน บัญ โดยกำหนดให้เป็นหลานของคุณลุงเกษตรลูกทุ่ง มารับผิดชอบการนำเสนอเนื้อหาที่ทางทีมงานได้แบ่งออกเป็นช่วงๆ ในแต่ละวัน เป็นเสมือนตัวแทนของคนหนุ่มสาวรุ่นใหม่ ที่ใส่ใจในเรื่องของการทำการเกษตร เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงถึงกันระหว่างผู้ใหญ่ที่เป็นคุณลุงเกษตรกับเยาวชนในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นแนวทางใหม่ในการทำรายการที่ทางผู้บริหารและทางฝ่ายการตลาดมองว่าน่าจะสร้างโอกาสทางการขายโฆษณาได้มากขึ้น และเป็นอีกหนทางที่น่าจะลองทำ เพื่อเปลี่ยนโฉมหน้ารายการให้ดูใหม่ทันสมัยแตกต่างไปจากเดิม

นอกเหนือจากการเพิ่มบทบาทผู้ช่วยพิธีกรแล้ว ชื่อของรายการก็เปลี่ยนจากเกษตรลูกทุ่งเป็น เกษตรลูกทุ่ง 360 องศา โดยมีความหมายถึง เรื่องราวทางการเกษตรที่ครอบคลุมในทุกเรื่องราวทุกแง่มุมอย่างรอบด้านมากกว่าเดิม พร้อมกับเปลี่ยนชุดพิธีกรจากชุดไทยลายประยุกต์ ที่เป็นเอกลักษณ์ของคุณลุงเกษตรลูกทุ่งมาแต่เดิมตั้งแต่เริ่มต้นเป็นชุดกางเกงยีนส์ เสื้อเชิ้ตสีลายและใส่เสื้อกั๊กยีนส์ เป็นลักษณะสไตล์ตะวันตกมากขึ้น ทั้งนี้ผู้บริหารมีแนวคิดให้เปลี่ยน เพื่อให้คุณลุงเกษตรลูกทุ่งดูเป็นคนทันสมัยคูลกว่า

เป็นลักษณะของเกษตรกรลูกทุ่ง Go Inter ในส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระของรายการยังคงเป็นแนวทางอย่างเดิม แต่ปรับให้มีความชัดเจนในการนำเสนอประเด็นในแต่ละวันเพิ่มมากขึ้น คอนเซ็ปต์ยังคงเป็นแนวทางที่ทีมงานได้เคยปฏิบัติมา โดยในส่วนของพิธีกรที่เข้ามาช่วย ก็เป็นแค่เพียงเข้ามารับหน้าที่แทนคุณลุงเกษตรกรลูกทุ่งในบางช่วงเท่านั้น ซึ่งลักษณะเนื้อหา ก็เป็นเรื่องในทำนองเดียวกับที่คุณลุงได้เคยนำเสนอมาก่อนหน้านั้นอยู่แล้ว

ลำดับรายการ

- วันอังคาร ช่วง เยี่ยมเยือนเพื่อนคุณลุงเกษตรกร
เนื้อหาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการทำการเกษตรในรูปแบบต่างๆ โดยกำหนดให้คุณลุงเกษตรกรลูกทุ่ง เดินทางไปเพื่อพบปะพูดคุยกับเกษตรกร ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นเพื่อนของคุณลุงเกษตรกร ที่อยู่ในท้องถิ่นตามจังหวัดต่างๆ บอกกล่าวประสบการณ์เล่าสู่กันฟัง รูปแบบการนำเสนอจะเป็นลักษณะการเยี่ยมชมสวน ซึ่งเป็นสไตล์อย่างที่คุณลุงได้เคยทำมา
- วันพุธ ช่วง พูดจาภาษาคุณลุง
จะเน้นเนื้อหาที่เป็นประเด็นในการสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นเรื่องราวที่อยู่ในความสนใจ หรือเป็นเรื่องที่กำลังถกเถียงกันอยู่ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวโยงกับการพัฒนาการเกษตร อย่างเช่น การวิเคราะห์ตลาดส่งออกมะม่วงน้ำดอกไม้ของไทย หรือการส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ การนำเสนอจะเน้นประเด็นการพูดคุยและมุมมองความคิด มากกว่าที่จะบอกขั้นตอนหรือกระบวนการผลิต เป็นการดูเพื่อให้รู้ในเชิงวิเคราะห์
- วันพฤหัสบดี ช่วง เยี่ยมๆ มองๆ
ข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวงการเกษตรกรรม เทคโนโลยีการผลิตที่สามารถนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเกษตร กิจกรรมต่างๆที่น่าสนใจ การเปลี่ยนแปลงการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ เป็นรูปแบบที่คุณลุงไปเสาะแสวงหาเรื่องราวมาฝากแฟนรายการ

ช่วง เยาวชนคนเกษตร

นำเสนอกิจกรรมหรือวิถีชีวิตของเด็กหรือเยาวชน ที่หันมาให้ความสนใจ
ทำการเกษตร เป็นกิจกรรมที่สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง หลานปู่
ซึ่งเป็นผู้ช่วยพิธีกร จะเป็นผู้นำเสนอในช่วงนี้

โดยในช่วงตอนท้ายของรายการในแต่ละวัน จะเป็น ช่วง สะเก็ดเกษตร
ซึ่งหลานโย ผู้ช่วยพิธีกรอีกคนหนึ่งเป็นผู้นำเสนอ เนื้อหาจะเป็นเกร็ดความรู้สั้นๆ เป็น
เทคนิควิธีการอย่างง่าย ๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้ เช่น การใส่ปุ๋ยให้กับไม้ดอกในกระถาง
การดับกลิ่นและรักษาความสะอาดเล้าไก่อย่างถูกวิธี เป็นต้น

การปรับรูปแบบรายการ ทีมงานได้สนองตอบต่อนโยบายของผู้บริหาร
โดยได้เริ่มทำตั้งแต่ เดือนมกราคม 2544 จนถึงเดือน เมษายน 2544 ผู้วิจัยได้ให้ความเห็น
ถึงผลของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้ความสนใจในตัวรายการจากคนดูค่อนข้างจะลด
ต่ำลง การพัฒนารายการอยู่ในระดับที่ทรงตัว และการเพิ่มบทบาทหลานของคุณลุง
เกษตรลูกทุ่งก็ไม่สามารถจูงใจสปอนเซอร์ได้อย่างที่ต้องการ

ผู้วิจัยและทีมงาน จึงได้เสนอความคิดเห็นให้กับทางผู้บริหารว่าควรกลับ
ไปใช้แนวทางการนำเสนอรูปแบบรายการในลักษณะอย่างเดิม โดยเริ่มปรับมาเป็นอย่าง
เดิมในเดือน มิถุนายน 2544 อย่างไรก็ตาม ผลของการเปลี่ยนลักษณะและรูปแบบรายการ
ตามที่กล่าวมาเป็นเพียงช่วงระยะเวลาสั้นๆ และอยู่ในช่วงคาบเกี่ยวระหว่างปลายปี 2543
ถึงต้นปี 2544 อันเป็นผลต่อเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร และการปรับโครงสร้าง
การบริหารงานภายในสถานีใหม่ ทำให้มีการปรับรูปแบบเนื้อหาและรูปแบบรายการตาม
นโยบายของผู้บริหารชุดใหม่ของทางสถานี ซึ่งไม่ได้อยู่ในขอบเขตของการศึกษาวิจัยใน
ครั้งนี้ แต่ก็ประเด็นที่น่าจะเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

การผลิตรายการเกษตรลูกทุ่ง มีการพัฒนามาเป็นรายการความรู้ทางการ
เกษตร ที่นำเสนอข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ชมที่สนใจ โดยอาศัยการสร้าง
คุณลักษณะของรายการ จากทีมงานผู้ผลิต การนำเสนอเนื้อหาสาระของรายการจะเป็น
ประเด็นสำคัญอย่างหนึ่งที่ทีมงาน ต้องการจะทำให้ผู้ชมติดตามดูรายการอย่างต่อเนื่อง
เพื่อผลของการตอบรับ ซึ่งลักษณะเนื้อหาก็คจะมีหลายประเด็นแตกต่างกันไป

ลักษณะเนื้อหา

จากการสัมภาษณ์พูดคุยสอบถามกับทีมงานผู้ผลิต และการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมของผู้วิจัย ทำให้ทราบที่มาของแนวทางการคิด ในการสร้างสรรค์รูปแบบและกำหนดลักษณะเนื้อหา ของรายการ ดังนี้

ทีมงานผู้ผลิตมีแนวความคิดว่าการเกษตรกรรม เป็นส่วนหนึ่งที่มีส่วนผลักดันให้เกิดพลังการขับเคลื่อนของกระบวนการการพัฒนาทางสังคม การเกษตรเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของเราทุกคน เพราะเป็นเรื่องที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 และรูปแบบของการใช้ชีวิต บทบาทของการเกษตร จึงไม่ได้มีความหมายเฉพาะเพียงแค่คนกลุ่มเดียวเท่านั้น แต่ยังโยงใยถึงส่วนอื่นๆ ทางสังคมที่เป็นผลต่อเนื่องกัน

อย่างเช่น คนที่ปลูกไม้ผลเพื่อเอาไว้อขาย จะต้องมึวิธีในการดูแลผลผลิตให้มีคุณภาพ ทำให้ต้องศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ การดูแลสภาพพื้นที่การปลูกจะมีเรื่องของระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมเข้ามาเกี่ยวข้อง จะต้องเรียนรู้ปริมาณผลผลิตที่ได้มาว่า มีปัจจัยบ้างที่จะกำหนดราคาจำหน่ายในท้องตลาด เป็นต้นว่า ความนิยมของผู้บริโภค การมีผลผลิตชนิดอื่นที่เป็นคู่แข่ง ผลผลิตที่ได้มาล้นตลาดเพราะมีผู้ปลูกกันมาก ทำให้ต้องเพิ่มมูลค่า โดยการแปรรูปผลผลิต เพื่อขายในอีกตลาดหนึ่ง จะเห็นได้ว่าจะมีคนอยู่หลายส่วนเข้ามาเกี่ยวข้อง ตั้งแต่เกษตรกร พ่อค้าคนกลางที่จะรับซื้อ ผู้บริโภค การแปรรูปก็เป็นกิจกรรมในการพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนในท้องถิ่น ทำให้เกิดความร่วมมือกันในการหารายได้เข้าหมู่บ้านตนเอง

ทีมงานผู้ผลิตอาศัยความเข้าใจของตนเอง ในการสร้างความหมายและตีความ คำว่าเกษตร หมายถึง กิจกรรมหรือการงานอาชีพทาง ด้านการเกษตรทุกประเภท ทั้งการปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ เทคโนโลยีหรือวิทยาการความรู้ คำว่า ลูกทุ่ง คือความหมายที่บ่งบอกถึง ระบบของวิถีทางการดำเนินชีวิตของคนคนไทยในสังคมเกษตร ที่มีแบบฉบับเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวตามวิถีทางของตนเอง

เกษตรลูกทุ่ง จึงหมายถึง ทุ่มเทใจแห่งวิถีชีวิตของคนเกษตร บทบาทของการเกษตร จะเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมเป็นเสมือนส่วนหนึ่งของการดำรงอยู่ของคนเรา โดยการกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจและรักที่จะมาทำการเกษตรมากขึ้น และมองว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่ามีความหมายมากกว่าที่เห็นกันอยู่ อย่างเช่น ตอนสัมภาษณ์คุณ ทิมงาน ได้เดินทางไปถ่ายทำที่ไร่น้ำส้มโชกุนของคุณประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ เจ้าของฉายาไอ้ก้านยาวในสมัย 14 ตุลา ได้หันเหชีวิตมาศึกษาหาความรู้ทางการเกษตรอย่างจริงจัง มีความตั้งใจและรักที่จะมาประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรเจ้าของไร่น้ำส้ม โดยมองว่าการใช้ชีวิตแบบคนเกษตรเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับตนเองคุณ ประพัฒน์ ได้เรียนรู้และสร้างสมประสบการณ์ พัฒนาการทำไร่น้ำส้มโชกุนจนประสบความสำเร็จ และยินดีเผยแพร่ความรู้เป็นวิทยาทานให้กับเกษตรกรรายอื่นหรือคนที่สนใจทั่วไป และประสบความสำเร็จสูงสุดได้เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในปี พ.ศ. 2544

ด้วยแนวคิดดังกล่าวทำให้ทีมงานผู้ผลิตมีโอกาสที่จะสร้างสรรค์ออกแบบลักษณะเนื้อหาของรายการ ได้ตามที่ต้องการ ดังนั้นในเนื้อหาของรายการที่มีการนำเสนอจะแฝงด้วยแนวคิดอุดมการณ์ ทรรศนะคติ ความคิดเห็น ความมุ่งมั่นตั้งใจของทีมงาน ที่จะสร้างสรรค์รายการให้มีสาระประโยชน์ต่อผู้ชม และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ภายใต้อารมณ์ที่ดีต่อการทำการเกษตร โดยการถ่ายทอดผ่านลักษณะเนื้อหา

แนวทางการผลิต และการพัฒนารายการ ใน 3 ช่วงระยะเวลาตามที่ได้อธิบายมาแล้วนั้น ได้อาศัยลักษณะเนื้อหาของรายการเป็นจุดขายอย่างหนึ่ง เพื่อชักจูงใจให้ผู้ชมเกิดความนิยมและสนใจในตัวรายการ เทปโทรทัศน์รายการเกษตรลูกทุ่งที่ออกอากาศจำนวน 542 ตอน สามารถแยกลำดับตอนในแต่ละช่วงของการพัฒนาได้ดังนี้

- ระยะที่ 1 ช่วงที่เริ่มดำเนินการผลิต จำนวน 64 ตอนออกอากาศ
- ระยะที่ 2 ช่วงเปลี่ยนรูปแบบ จำนวน 121 ตอนออกอากาศ
- ระยะที่ 3 ช่วงพัฒนารายการ จำนวน 357 ตอนออกอากาศ

จากจำนวนตอน หรือเรื่องที่ออกอากาศมาทั้งหมด เนื้อหาของรายการจะครอบคลุมสาระความรู้ของการเกษตร ซึ่งประกอบไปด้วย พืชไร่ พืชสวน ไม้ดอกไม้ประดับ พืชผลเชิงเศรษฐกิจทุกชนิด เรื่องของการปศุสัตว์ ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเลี้ยง

สัตว์เพื่อเป็นอาชีพทุกชนิด ทั้งสัตว์พื้นบ้านเพื่อการบริโภคและสัตว์เศรษฐกิจ เพื่อการค้า การส่งออก เรื่องของการประมง การค้า การทำธุรกิจ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทุกชนิดทุกประเภททั้งประมงน้ำจืดและน้ำเค็ม นอกจากนี้ยังมีเรื่องของกิจกรรมต่างๆ ที่ต่อเนื่องจากการเกษตร ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิถีการดำรงชีวิตของคนในสังคมเกษตร ตามภูมิภาคต่างๆ ที่มีอยู่ทั่วประเทศ รวมทั้งโครงการงานวิจัยต่างๆ และเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวงการเกษตรกรรม

จากลำดับการพัฒนารายการและเนื้อหาตอนที่ออกอากาศมาทั้งหมดผู้วิจัยพบว่า ทีมงานผู้ผลิตได้จัดลำดับแบ่งกลุ่มของเนื้อหาที่ได้นำเสนอมาทั้งหมด แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. เนื้อหาที่เป็นข้อมูลทางการเกษตรที่สามารถนำมาทำเป็นอาชีพได้
2. เนื้อหาที่เป็นแนวคิดของการเกษตร

1. ลักษณะเนื้อหาที่เป็นข้อมูลทางการเกษตรที่สามารถนำมาทำเป็นอาชีพได้

จะเป็นเรื่องที่พูดถึงวิธีการทำ ขั้นตอนการผลิต ข้อเสนอแนะหรือข้อปฏิบัติต่างๆ ในเรื่องของการปลูก การเลี้ยง การดูแลรักษาและการขยายพันธุ์ การหาตลาดนำผลผลิตไปขายเพื่อสร้างรายได้สร้างอาชีพ เป็นการพูดถึงภาพรวมของการผลิตทั้งหมดในเรื่องของการเกษตรนั้นๆ มีลักษณะเนื้อหาที่เป็นการให้ข้อมูลความรู้ เป็นสาระประโยชน์ เมื่อดูแล้วสามารถนำไปใช้นำไปทำได้จริง โดยประเด็นของเนื้อหาหรือเรื่องที่น่าเสนอ จะมีลักษณะเช่น พืชหรือสัตว์เศรษฐกิจ ที่กำลังได้รับความนิยม โดยในเนื้อหาจะกล่าวถึงระบบการจัดการฟาร์ม การเลี้ยงในพื้นที่ให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ หรือเนื้อหาที่มีประเด็นในเรื่องของ การใช้เทคโนโลยีและเทคนิควิธีการใหม่ๆ การเพิ่มผลผลิตและการลดต้นทุน ยกตัวอย่างเช่น

คอน การเลี้ยงนกกระจอกเทศ

ออกอากาศวันจันทร์ที่ 23 – วันพุธที่ 25 กุมภาพันธ์ 2541 (3 ตอน)

นกกระจอกเทศเป็นสัตว์เศรษฐกิจตัวใหม่ ที่น่าสนใจส่งเสริมให้เกษตรกรทดลองเลี้ยงมีตลาดรับซื้ออยู่ที่ประเทศในแถบยุโรป ซึ่งนิยมบริโภคเนื้อกันมากเพราะไม่มีคอเลสเตอรอล

ปัจจุบันมีการส่งเสริมให้ทำฟาร์มเพาะเลี้ยงกันในหลายๆ ประเทศ อย่างเช่น ออสเตรเลีย จีน และ ประเทศในแถบแอฟริกา สำหรับประเทศไทยเพิ่งจะเริ่มคั้นเลี้ยงได้ไม่นาน โดยมีกลุ่มบริษัท ซี ที ที่ทำการทดลองเลี้ยง เพื่อความต้องการทำตลาดเนื้อและหนังนกกระจอกเทศ ในขณะที่เดียวกัน ก็มีกลุ่มคนและเกษตรกรที่มีความสนใจ มองเห็นว่ามีโอกาสที่จะเป็นสัตว์เศรษฐกิจตัวใหม่ จึงเริ่มมีการนำพ่อแม่พันธุ์จากต่างประเทศมาเลี้ยง เพื่อขยายพันธุ์และพัฒนาการเลี้ยง ทำเป็นฟาร์ม นกกระจอกเทศที่ได้มาตรฐาน โดยหวังผลในเชิงธุรกิจ

ทีมงานไปถ่ายทำที่ฟาร์มของคุณ ชีระบุญ อ.โคกเจริญ จ.ลพบุรี มีเนื้อหาที่กล่าวถึง การจัดการฟาร์ม การเริ่มต้นทดลองเลี้ยง ลักษณะสายพันธุ์และการดูแลรักษา การลงทุนประโยชน์ที่ได้และความคุ้มค่าในการได้ผลผลิตเพื่อส่งขาย แนวโน้มการขยายตลาดบริโภคเนื้อและการแปรรูป ผลผลิตจากหนังและขนของนกกระจอกเทศ การส่งเสริมให้กับเกษตรกรและคนที่สนใจนำไปเลี้ยง ขึ้นตอนวิธีเริ่มต้นในการเลี้ยง รวมทั้งเทคนิควิธีที่เหมาะสมในการพัฒนาพ่อแม่พันธุ์

คอน ปลาทับทิม

ออกอากาศวันอังคารที่ 12 – วันพุธที่ 13 พฤษภาคม 2541 (2 ตอน)

สายพันธุ์ปลานิล ซึ่งเป็นพันธุ์ใหม่ที่เกิดจากการค้นคว้าวิจัย ร่วมกันของภาค เอกชน โดย บริษัท ซี ที จำกัด ร่วมกับหน่วยงานของภาครัฐและเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราช ดำริ พัฒนาสายพันธุ์ปลานิลให้มีคุณภาพมากขึ้น และได้รับพระราชทานชื่อว่า ปลาทับทิม มีการ ส่งเสริมให้เกษตรกรนำไปเลี้ยงเพื่อสร้างรายได้

ทีมงานไปถ่ายทำที่ ฟาร์มปลาเขี้ยว อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม ซึ่งเป็นจุดสาธิต แห่งแรกเพื่อนำร่องเป็นตัวอย่าง แล้วถ่ายทอดวิธีการเลี้ยงให้กับเกษตรกรรายอื่นๆ ที่สนใจ ซึ่งทาง บริษัท ซี ที เข้ามาส่งเสริม มีเนื้อหาที่กล่าวถึงที่มาของการพัฒนาสายพันธุ์ ขึ้นตอนและวิธีการเพาะ เลี้ยง การส่งขาย การขยายผลการส่งเสริมการเลี้ยงในอนาคต

คอน คั้นแก้วมังกร

ออกอากาศวันพุธที่ 1 – วันศุกร์ที่ 3 กรกฎาคม 2541 (3 ตอน)

ไม้ผลพันธุ์ใหม่เริ่มเข้ามาปลูกในประเทศไทย แก้วมังกรเป็นผลไม้ที่นิยมกัน มากในประเทศเวียดนาม เป็นไม้เลื้อยผลสีแดงชมพู เนื้อมีสีขาวปนด้วยเมล็ดเล็กๆ คล้ายเมล็ดแมงลัก มีรสหวานกรอบ ทีมงานไปถ่ายทำที่สวนของประธานชมรมผู้ปลูกแก้วมังกร อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี โดยมีรายละเอียดกล่าวถึงที่มา การปลูก การขยายพันธุ์ ลักษณะต้นและผลของแก้วมังกร การลงทุน และการหาตลาด การส่งเสริมให้คนที่สนใจไปทดลองปลูกเพราะเป็นผลไม้ชนิดใหม่ที่คนเริ่ม สนใจและนิยมรับประทาน

คอน ปุยเปลือกกล้วย

ออกอากาศวันจันทร์ที่ 28 - วันพุธที่ 30 ธันวาคม 2541 (3 ตอน)

พื้นที่ใน อ.บางกระทุ่ม จ.พิษณุโลก มีเกษตรกรปลูกกล้วยอยู่เป็นจำนวนมาก จึงมีการส่งเสริมจากทางภาครัฐ ให้มีการพัฒนาและแปรรูปผลผลิตจากกล้วยที่เหลือนำมาทำปุยและทำคิน เพื่อใช้ปลูกต้นไม้เป็นการเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ให้กับชุมชน ที่มงานจึงนำเสนอ วิธีการทำคินเปลือกกล้วย และการทำปุยเปลือกกล้วย เทคนิควิธีการนำไปใช้เพื่อให้ได้คุณภาพ เป็นธุรกิจที่ทำขึ้นภายในชุมชนของหมู่บ้านที่ใช้อีกันเอง และส่งออกไปขายในพื้นที่ตามจังหวัดต่างๆ

คอน การปลูกผักไม้ใช้คิน (ไฮโดรโปนิคส์)

ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 24 มิถุนายน 2542

วิธีการปลูกพืชผักแบบใหม่ที่เป็นเทคนิคจากต่างประเทศ โดยไม้ใช้คินแต่จะใช้สารละลายที่มีอาหารของพืชเป็นคิ้วหล่อเลี้ยง นำมาเพาะได้ในรางหรือถาดที่เป็นอุปกรณ์ที่เตรียมไว้สามารถเพาะปลูกพืชผักได้ทุกชนิด แต่ที่นิยมกันมากจะใช้ปลูกผักสลัดซึ่งเป็นผักจากต่างประเทศ เนื่องจากตลาดมีความต้องการและให้ราคาดีกว่า ทั้งยังปลูกได้ในพื้นที่แคบ เพราะมีอุปกรณ์ที่ใช้ปลูกหลายแบบหลายขนาด ซึ่งสามารถปลูกกินเองในบ้านทำเป็นงานอดิเรก หรือปลูกในพื้นที่กว้างๆ ทำเป็นเชิงธุรกิจ นับเป็นวิทยาการความรู้แนวใหม่สำหรับเกษตรกรและผู้สนใจทำเป็นอาชีพ

ทีมงานเดินทางไปถ่ายทำที่ อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร เป็นสวนผักของคุณรุ่ง ไร่จรัญ กิติทัศนาศรัย เกษตรกรที่มีหัวก้าวหน้า นำความรู้ความก้าวหน้าพัฒนาการปลูกผักของตนเองเพื่อส่งขายทำเป็นธุรกิจการค้าปลูกเองขายเอง โดยนำเสนอเนื้อหาที่มีการพูดคุยเกี่ยวกับขบวนการขั้นตอนการทำงานถึงการหาพันธุ์ผักที่นำมาปลูก เทคนิควิธีการทำให้ผักได้ผลผลิตดี ไม่มีสารพิษสะสมตกค้างอันตรายได้คุณภาพตามที่ตลาดต้องการ การส่งขายการบรรจุหีบห่อ วิธีการหาตลาด แนวทางการส่งเสริมให้ความรู้ให้คำแนะนำกับผู้สนใจอยากทดลองปลูก โดยคำนึงถึงจุดคุ้มทุนเพราะการปลูกพืชแบบนี้จะมีค่าใช้จ่ายในเบื้องต้นของการลงทุนค่อนข้างสูง

ตัวอย่างบทโทรทัศน์ คอน การปลูกผักไม้ใช้คิน (ไฮโดรโปนิคส์)

ออกอากาศ วันที่ 24 มิถุนายน 2542

คุณลุงเกษตร คอนนี่ผม คุณลุงเกษตรลูกทุ่ง อยู่ที่ตลาดหลัก 3 อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร อยู่ในบริเวณสวนผักปลอดสารพิษ ไฮโดรโปนิคส์ ของเกษตรกรที่ชื่อ คุณ รุ่งโรจน์ กิติทัศนาศรัย ครับ / สวัสดีครับคุณรุ่งโรจน์เป็นเกษตรกรคนหนุ่มที่นำสนใจมีเรื่องเด็ดๆ มาฝากกันในวันนี้ครับ ทำผักปลอดสารพิษนะครับในระบบไฮโดรโปนิคส์ มันคืออะไรครับ ของเกษตรกรลูกทุ่งเราก็เคยทำมาแล้วของที่นี่มันเป็นอย่างไ

- คุณรุ่งโรจน์ คือมันมี 2 ระบบ ระบบรางของคุณอภิเทพที่เอามาจากออสเตรเลียของผมนี่เป็นระบบน้ำหมุนเวียนกลับมาใช้ของ คุณอภิเทพจะเป็นรางน้ำไหลผ่านของผม เป็นบล็อกเป็นแผ่น โฟมมุ้งโครมมุ้งมัน ทุกอย่างควบคุมด้วยอุณหภูมิหมคของเรา ปลุกผักกินใบหน้าหนาวได้แค่ของเขา จะปลุกผักสดของเราผักจะต้องดูแลเอาใจใส่รักษาให้ดี คือ มันอาจอ่อนแอกว่า พื้ดินมันมากกว่าแต่ของเราปลุกผักเมืองหนาวได้ทั้งปี น้ำที่ใช้จะเป็นน้ำเย็นถ้าหน้าร้อนข้างนอก 40 องศาในเราถึง 45 เวลานั้นเราก็จะพ่นหมอกลดอุณหภูมิเหลือในโรงประมาณ 30 องศา
- คุณลุงเกษร ที่ อ.บ้านแพ้วมีปัญหาเรื่องน้ำเรื่องอากาศไหมครับ
- คุณรุ่งโรจน์ น้ำค่อนข้างจะมีปัญหาหน่อย เพราะที่นี้เราใช้น้ำบาดาลของที่แคว้นมันจะเป็นน้ำเค็ม น้ำนี้เราต้องเทสทุกวันแต่ถ้าเป็นน้ำที่อยู่ชานเมืองในกรุงเทพ น้ำประปาเนี่ยโอเคเลยครับ เราจะทักไว้ก่อนคืนหนึ่งให้กลั่นคลอรีนมันน้อยลงเอามาใช้ได้เลย
- คุณลุงเกษร ปลุกอยู่เขอะไหมครับ
- คุณรุ่งโรจน์ ตอนนี้อยู่ 76 โครง กว้าง 2 เมตรครึ่งสูง 2 เมตรครึ่ง ขาว 17 เมตร
- คุณลุงเกษร แต่ละโรงเรือนปลุกผักได้เขอะไหมครับ
- คุณรุ่งโรจน์ ของเรานี้จะครบธรรมดา เราสามารถปลุกผักหลายอย่างรวมกันได้ในหนึ่งโรงหรือโรงเรือนที่บ้าน แต่ทุกวันนี้เราแบบเกษตรอุตสาหกรรม หมายความว่าทุกวันนี้เราเก็บ 3 โครง เราก็ต้องปลุก 3 โครงแต่ตอนนี้ที่เราปลุก 76 โครง เราสามารถหมุนเวียนได้ทุกวัน เพราะผักที่เราปลุกตั้งแต่ข้าอกถ้าลงใน โครงนับจากวันปลุก 25 วันเราก็เก็บแล้ว
- คุณลุงเกษร ดีที่เราในช่วงเวลาการเก็บที่แน่นอนอันอันกันสักนิดเรามาปลุกผัก ในระบบนี้มันดีกว่าปลุกในดินทั่วไปยังไง
- คุณรุ่งโรจน์ คืออย่างนี้ ตอนนี้อยู่มาเน้นเรื่องไร้สาร คนเราตอนนี้ก็มีปัญหาเรื่องสารพิษตกค้าง เนื้อหมูเนื้อไก่คนก็หันมาทานผัก ผักเราก็ต้องไร้สาร ปลุกในดินนี้มันอาจจะจะมีเชื้อมีอะไรมีหนอนรากเน่าอะไรพวกนี้ พอฉีดยามันก็จะมีสารพิษค้าง
- คุณลุงเกษร คุณรุ่งโรจน์ไปได้ความคิดนี้มาจากไหน ทำมากี่ปี
- คุณรุ่งโรจน์ จริงๆ ครบคร้วมก็เกิดที่แปลงตรงนี้ เราก็เป็นเกษตรกรมาแต่ดั้งเดิม ปลุกผักปลุกพริกอะไรมาแต่เด็กๆ ตอนหลังผมย้ายไปเพชรบูรณ์ไปปลุกส้มปลุกมะพร้าว ไซ้ ตอนหลังเราก็มาศึกษาทุกวันนี้ เวลาเราทานจะอร่อยแต่มันจะรู้สึกมีกลิ่นชาติ เรารู้เลยเราก็ไปคูเมืองนอกไปเรียนหนังสือด้วยกันเราก็ไปทำ
- คุณลุงเกษร เคยมีความรู้ทางการเกษตรไหม
- คุณรุ่งโรจน์ เคยเรียนครับแต่เรียนไม่จบ.. คือเกเรซะก่อน
- คุณลุงเกษร แต่อย่างว่านะครับ ถ้าคนจะมีหัวมาทางนี้ทางการเกษตร ยิ่งยังงั้นก็ต้องเก่ง ต้องเป็นจนได้
- คุณรุ่งโรจน์ ทุกวันนี้พ่อแม่ก็ยังทำเกษตรอยู่ และทุกวันนี้ก็ทำเกษตรส่งออกด้วย

- คุณลุงเกษตร
คุณรุ่งโรจน์ ไปดูที่เมืองนอกที่ไหนดครับ
ได้วันครบแต่จริงๆ ของได้วันเขาก็เอาระบบของอิสราเอลมาผสม แต่ของเรา
พอมานบ้านเรามากก็มาแก้ก็ให้เขากับบ้านเรา ของเมืองนอกมันจะไม่ร้อนเหมือน
กับบ้านเรา อย่างผักออปลวยสิ่งจะอยู่ไม่ได้เลขนะครับเพราะผักพวกนี้เป็นผัก
เมืองหนาว ทุกวันนี้ที่เราไปซื้ออยู่อุณหภูมิตั้ง 20 องศาเองและใน โครงเราจะคุมไม่ให้
เกิน 30 – 35 องศา
- คุณลุงเกษตร
คุณรุ่งโรจน์ ได้วันเขามืออย่างนี้มานานหรือยังครับ
เป็น 10 ปีแล้วครับ ก็ทำไปไม่จริงจึงเหลือไม่กี่เจ้า แต่ตอนนี้เริ่มกลับมาอีกแล้ว
ครับ คนก็หันมาบริโภคตัวนี้กันมากแล้ว
- คุณลุงเกษตร
คุณรุ่งโรจน์ ก็รวบไปเลขสิครับ
ก็เขารวบครับเราจึงจนอยู่ คือของผมนะใช้ระบบน้ำเย็น เพราะมันจำเป็นเมืองนอก
เขาไม่ต้องใช้
- คุณลุงเกษตร
คุณรุ่งโรจน์ อนาคตวางไว้อย่างไรครับมีร่วมอะไรกันไหม
เราก็กำลังทำอยู่ว่าจะย้ายโครงพวกนี้ไปไว้ในกรุงเทพ
- คุณลุงเกษตร
คุณรุ่งโรจน์ คือ ถ้าไปอยู่กรุงเทพเปิดเป็นให้คนเข้าไปชมไปดู ให้เขามาเก็บเองเลขน่าจะดี
ก็ให้เก็บไปกินเองไปดูเองว่าสะอาดยังงี้ก็จะทำแบบนั้น ตอนนี้กำลังเซทที่แถว
พัฒนาการอยู่ครับ ผมทำมาที่ปีที่ 4 แรกๆ ก็ลำบาก ลงทุนสูง คนก็ยังไม่
รู้จัก แต่เราดูระยะยาว โครงสร้างเราเราตั้งอายุ 10 ปี 20 ปีไม่มีปัญหา ทุกอย่าง
แรงงานน้อย สารเคมีก็ไม่มีไม่ต้องตีแปลงพวกนี้ ปุ๋ยพวกนี้ไม่มีเสียถ้าใส่ใน
ดินกินไม่กินไม่รู้ แต่ของเราเนี่ยเอามาเวียมาใช้ได้อีก คั้นทุนก็จะถูกลง
- คุณลุงเกษตร
คุณรุ่งโรจน์ 5 ปีนี้เขียนหรือยัง
ผมก็ยังศึกษาอยู่ ตอนนี้เราก็พัฒนาปลูกผัก 7-8 อย่าง ของผมคือจับจากซากมา
ง่าย อย่างปลวยสิ่งเราจะมีทั้งปี
- คุณลุงเกษตร
..... โขมณา.....
ถ้าอย่างนั้น เดี่ยวช่วงหน้าคงต้องคุยกันต่อว่าทำกันยังไง....
- คุณลุงเกษตร
คุณรุ่งโรจน์ มาคุยกันต่อครับขั้นตอนนี้มันเป็นยังไงครับ ไม่ต้องใช้ดินเลขนะครับ
ไม่ใช่ครับเราเริ่มจากการเพาะในฟองน้ำก่อนเราจะใส่พวกเมล็ดขั้นตอนนี้แล้ว
ฟองน้ำจะอมน้ำ 60 – 70 % เริ่มแตกกลางเราจะย้ายเข้าโรงเพาะ
- คุณลุงเกษตร
คุณรุ่งโรจน์ ใส่ฟองน้ำเราต้องใส่แอมมอเนียไหมอะ
ครับต้องใส่แอม โส้กล่องไว้ทุกแผ่นพอเสร็จเราจะวางไว้บนน้ำ ถึงเวลานั้นก็จะโต
ขึ้นมาเรื่อยๆ
- คุณลุงเกษตร
คุณรุ่งโรจน์ อ้อ มันมีรากนี้ไงครับ มันโคได้ยังไงครับ
คือ ปุ๋ยเราให้ครบหมดทุกอย่าง
- คุณลุงเกษตร
พอโตจากเพาะเมล็ดคงออกมา ย้ายมาโรงเพาะใส่ลงในแผ่น โฟมที่วัน

- คุณรุ่งโรจน์ ประมาณ 5 วันเราก็ย้ายมาแผ่นโฟม เสร็จเราก็ลงวันที่วันปลูก
คุณลุงเกษศร แผ่นโฟมนี้เหมือนตามร้านเครื่องเขียนไหมครับ
คุณรุ่งโรจน์ คนละระบบครับของเรามันแน่น แต่มีช่องหายใจด้วย คือ ให้อากาศเกิดดูรากจะ
คุณลุงเกษศร ขาวสะอาดมากไม่มีเชื้อรา คั้นมันจะเกาะอยู่ฟองน้ำ เราปลูกเสร็จเราก็เอาแผ่นนี้
คุณรุ่งโรจน์ วาง ระยะเวลาที่มันได้ประมาณ 10 กว่าวัน
คุณลุงเกษศร ถามนิตหนึ่งมีเคล็ดลับอะไรไหมครับ ในตอนปลูกช่วงแรกนะครับ
คุณรุ่งโรจน์ คือ ของที่เราใช้นี้ครับ ฟองน้ำ โฟม ท่อหายใจของน้ำ ที่เป็นส่วนตัว ประคบน้ำที่
คุณลุงเกษศร รอรรับน้ำทั้งหมด
คุณรุ่งโรจน์ อันนี้ไม่ได้เป็นราง
คุณลุงเกษศร คือมันก็เป็นรางแต่เป็นรางขาว ใต้อันนี้หลายแผ่นโฟมน้ำก็ไม่ได้ไหลผ่าน เราจะมี
คุณรุ่งโรจน์ น้ำเปลี่ยนหมุนเวียนอยู่เรื่อย แร่อยู่
คุณลุงเกษศร รากก็นำซึบรับน้ำแล้ว
คุณรุ่งโรจน์ ไม่น่าครับของหมจะตั้งเวลาไว้ ครึ่งชั่วโมง พัก 5 นาที พอถึงเวลาปั๊มจะทำงาน
คุณลุงเกษศร ต่งออกซิเจนส่งปุ๋ยขึ้นมา จากหัวขึ้นมาไหลตามร่องขึ้นมาตรงนี้ ไปเจอประคบน้ำ
คุณรุ่งโรจน์ ไหลกลับ เริ่มกันใหม่ ของผมทุกคันจะกินเสมอกัน
คุณลุงเกษศร หลายท่านอาจจะงงมันดูว่าจะใช้อุปกรณ์มาก มันจะเหมือนของที่คุณรุ่งโรจน์เอา
คุณรุ่งโรจน์ มาจากไต้หวันไหมครับเป็นของนอกหรือเปล่าที่ใช้
คุณลุงเกษศร อุปกรณ์ใกล้เคียงครับ แต่เราเอามาปรับปรุงพัฒนา และทำเองในนี้หมดเราทั้ง
คุณรุ่งโรจน์ เมืองนอกอย่างเคียวไม่ไหว
คุณลุงเกษศร ฟองน้ำมันต้องพิเศษยังไงที่บอกเมื่อสักครู่
คุณรุ่งโรจน์ คือมันต้องอมน้ำห้ามเกิน 60-70% เต็มที่ ต้องตั้งพิเศษ มันมีเคล็ดลับมันมีโนฮาว
คุณลุงเกษศร อยู่ในตัว โฟมก็เหมือนกัน พวกนี้ต้องศึกษา ดูผิวเผินอาจไม่มีอะไร แต่ละเอียด
คุณรุ่งโรจน์ จะมีเคล็ดลับ
คุณลุงเกษศร อันนี้ นะครับก็เป็นการคิดค้นพัฒนา ก็เป็นส่วนหนึ่งของเขาที่เป็นที่เค็ดที่พิเศษ
คุณรุ่งโรจน์ เราจะมุ่งให้รู้ว่ามิของดีๆ อย่างนี้ในบ้านเรา อย่างนี้ที่เห็นมันก็จะป็นรางน้ำนิ่ง
คุณลุงเกษศร พอถึงเวลาท่อปล่อยปุ๋ยมาน้ำเก่าเป็นไงครับ
คุณรุ่งโรจน์ น้ำเก่าก็ไหลกลับไปอยู่เซ็นเตอร์ใหม่ ทำความเย็นขึ้นมาใหม่
คุณลุงเกษศร ที่เก่าก็ไม่เสียก็ไปเพิ่มปุ๋ย
คุณรุ่งโรจน์ คือเราไม่เพิ่มทุกวันเราจะวัดแค่ครั้งเดียว ถ้าขาดต้องเติมที่กลับไป คือ ไปทำระบบ
คุณลุงเกษศร น้ำให้มันเย็นขึ้นมา น้ำที่ใช้ปลูกผักเมืองหนาวจะใช้ 20 องศา
คุณรุ่งโรจน์ ที่สำคัญคือไปมุ้งนี้กันอะไร
คุณลุงเกษศร ก็กันยูกันแมลง ใช้แบบอี 32 คา เราจะปิดหอยจะเก็บเราจะเปิดที่เคียว 25 วันเรา
คุณรุ่งโรจน์ จะปิดแน่นเลย

- คุณลุงเกษตร   งั้นช่วงหน้าเราจะคุยละเอียดเลยว่าผักแต่ละชนิดจะเก็บได้ และที่สำคัญใครที่ดูแล้วยากลองทำอย่างไรแบบไฮโดรโปนิคส์
- ..... โฆษณา .....
- คุณลุงเกษตร   ผักที่คุณรุ่ง โรงเรือนปลูกทั้งหมดมีอะไรบ้างครับ
- คุณรุ่ง โรงเรือน   ตอนนี้เรานั่นปวยเล้งห่อผักที่ตลาดปลูกไม่ได้ก็ต้องออปปวยเล้งช่วงนี้ตลาดไม่มีในคืนก็ปลูกไม่ได้ ของเราระบบน้ำเย็นปลูกได้ในคืนมันจะร้อนเราจะมี และก็คะน้าฮ่องกง คนไทยส่วนมากไปเที่ยวฮ่องกงก็จะไปกินกันมาก ของเราก็มีทำได้สบายไม่ต้องไปถึงนั้น อร่อยกรอบหวาน คนไทยเราคิดว่าคะน้าฮ่องกงต้องมีดอก แต่จริงๆ แล้วถ้าจะให้อร่อยต้องไม่มีดอก อย่างมีดอกก็มี แต่มีดอกก็เป็นคะน้าฮ่องกงชิวส์ เพราะใบกับก้านจะเหมือนคะน้าบ้านเรา
- คุณลุงเกษตร   แฟนซีสลัดทำไหมครับ
- คุณรุ่ง โรงเรือน   ทำครับแต่ตลาดค่อนข้างแคบ ส่งได้เฉพาะห้างกับ โรงแรม แต่ว่าคะน้าพวกนี้ผู้บริโภคทานได้ทุกวัน ไม่มีสารด้วยไม่มีเหม็นเขียว
- คุณลุงเกษตร   และที่ปลูกอย่างนี้ผักมันจะขึ้นสม่ำเสมอเท่ากัน
- คุณรุ่ง โรงเรือน   สารอาหารที่เราให้สม่ำเสมอหมดทุกต้น ครับ เราก็ดูแลงคืดๆ ถ้ามีแมลงเราก็คืดเอาไม่ผิดขยา
- คุณลุงเกษตร   ราคาละครับเป็นไงบ้าง
- คุณรุ่ง โรงเรือน   ถ้าเทียบกับตลาดตามห้าง เราจะไม่แพงกว่าในห้าง คือ เราขายในห้างที่ตลาดพร้าวแพ็คหนึ่ง 25 บาท ประมาณ 3 ซิค อตก. ก็ 25 บาท
- คุณลุงเกษตร   ถึงตรงนี้มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อไหมครับ
- คุณรุ่ง โรงเรือน   ก็มีมารับ แต่เรามีนโยบายจะขายตรงเอง เราก็หาสถานที่ เรายี่ห่อเองปวยเล้งก็ขายซิคละ 10 บาท ต่อไปก็จะขายไปพัฒนาการ คะน้าฮ่องกงเป็นโลๆ ละ 100 บาท ถ้าแบ่งขายซิคหนึ่ง 20-25 บาท ตั้งโอ้ 120/ โล แฟนซีสลัดก็ประมาณ 80 บาท เพราะตลาดไม่กว้าง ผมจะขายคนจีนเยอะเพราะผมคนจีน คนไทยก็ชอบ เราไม่มีห่อขายไม่ต้องโฆษณา
- คุณลุงเกษตร   มีคนสนใจมากไหมคนที่อยากให้คุณรุ่ง โรงเรือนไปทำให้ขายให้
- คุณรุ่ง โรงเรือน   ก็มีครับเราอยากจะให้เกษตรกร ทำพวกนี้คือเราไม่จำเป็นต้องทำเองหมดทุกอย่าง เราอาจจะแบ่งไปทำสัก 5 โครงการแบ่งไปคุณคะน้าฮ่องกง แต่ทุนมันมากแต่ถ้าเราทำมันต้องเปิด อย่างภาครัฐเราก็อยากให้เขาเปิดตัวนี้
- คุณลุงเกษตร   แล้วเขาช่วยแค่ไหน
- คุณรุ่ง โรงเรือน   ไม่ช่วยอะไรเลยครับ ไฟผมก็ยังใช้ไฟอุตสาหกรรม ขอที่ 6-7 แสนบาทเฉพาะหม้ออย่างเคียว เกษตรบ้านเราจริงๆ นะ ถ้าทำคืดๆ นะ ไม่แพ้เมืองนอกให้ความสะดวกกับเราหน่อยจะไปได้ไกล อย่างฮ่องกง สิงคโปร์เขาไม่ปลูกอยู่แล้วเราส่ง

- ไปขายได้ แต่ตอนนี้เราผลิตตามมาตรฐานที่กำหนดหรือเปล่าไม่ใช่ว่า เราปลูกแบบนี้เราฉีดยาหรือเปล่า
- คุณลุงเกษกร ถ้าพูดถึงว่าถ้าคนมีสตางค์อยากจะทำ ภาครัฐนั้นสักวันเขาก็จะมาช่วยนะครับ
- คุณรุ่งโรจน์ ได้ครับเราไม่ปิดเราอย่างแบ่งไปทำบ้างตอนนี้ผักจริงๆ 30 - 40 คิว เราทำอย่างมาก 5-6 คิว ยังมีอีกมากของเรานี้ได้ทุกระบบ ก็โอเคคนนี่เอาไปปลูกคั้วนี้แล้วก็มาจอยครับ แต่สตางค์ก็สูงนะครับมันจะไปหนักที่โครงเหล็ก คือ เราต้องทำให้ได้มาตรฐาน และระบบน้ำต้องให้ได้ไหลไปต้องไหลกลับ ถ้าไม่ไหลกลับน้ำข้างผักเราก็มีปัญหา เรื่องอุณหภูมิต่ำหมอก แต่คนน้ำผมจะไม่ใช้จะใช้เฉพาะผักเมืองหนาว คนน้ำจะใช้เป็นน้ำธรรมดาได้เลขครับ คือกินระยะยาว สถานที่ต้องสะอาด
- คุณลุงเกษกร สำหรับแฟนรายการที่สนใจ ก็ลองมาถามมาคุยกันได้กับคุณรุ่งโรจน์นะครับ ใน การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ปลอดสารพิษ
- คุณรุ่งโรจน์ ต่อไปเราจะปลูก แคนตาลูปและมะเขือเทศเชอร์รี่
- คุณลุงเกษกร แล้ววันหน้าเราจะข้อมาคุณะครับว่าเป็นไง วันนี้ขอบคุณคุณรุ่งโรจน์นะครับ
- .....จบรายการ.....

เนื้อหารายการในลักษณะนี้ จะกระตุ้นความรู้สึกรู้สึกให้คนดูมีความต้องการที่อยากจะทำเกษตร หรือทั้งหันมาให้ความสำคัญกับการทำอาชีพทางการเกษตรมากกว่าเดิม และมองการทำเกษตรด้วยทัศนคติที่ดี โดยหวังให้เป็นอาชีพที่สอง เพื่อเสริมรายได้หรือทำเป็นกิจกรรมที่เป็นการเกษตรกายคร้วเรือนเพื่อนำมาบริโภคเมื่อเหลือก็ขายเพื่อเพิ่มรายได้

โดยที่ทางทีมงานผู้ผลิตเล็งเห็นว่า ลักษณะเนื้อหาและการนำเสนอข้อมูลในทำนองนี้เป็น การสร้างจุดขายของรายการ โดยการกำหนดบทบาทของเนื้อหาทำหน้าที่ให้ข้อมูลความรู้ บอกเล่าเรื่องราวของการเกษตรที่เป็นเรื่องใกล้ๆ ตัวเรา โดยมุ่งหวังให้สาระที่ได้นำเสนอไปนั้น ผู้ชมสามารถที่จะนำไปใช้นำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ได้จริง ซึ่งในแต่ละเรื่องจะบอกประเด็นหรือเนื้อหาตั้งแต่จุดเริ่มต้นของการผลิต กระบวนการความคิด กรรมวิธีการทำ เป็นรูปแบบแนวทางของการเกษตรแผนใหม่ ที่มาจากประสบการณ์จริงของเกษตรกร โดยการอาศัยความรู้หรือเทคนิคต่างๆ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างเช่น การเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย ปัจจัยแวดล้อมที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ อย่างเช่น การจัดการพื้นที่ การจัดการฟาร์ม

ประเด็นเหล่านี้ คือ ลักษณะเนื้อหาที่เป็นจุดเด่นของรายการ เกษตรลูกทุ่ง ซึ่งสามารถจัดแบ่งออกมาได้ 4 แนวทาง ตามลำดับตัวอย่างดังนี้

1.1 เรื่องของการจัดการฟาร์ม และเทคนิคการเพิ่มผลผลิต

จะเป็นเรื่องหรือคอนของรายการ ที่เน้นประเด็นของการจัดการพื้นที่ การจัดการฟาร์มให้มีมาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลถึงคุณภาพของผลผลิตที่จะตามมา รวมทั้งแนวคิดของเกษตรกรในการหาหนทาง เพื่อเพิ่มผลผลิตของตนเองให้สามารถรองรับกับความต้องการของตลาดได้ ยกตัวอย่างเช่น ตอนการเลี้ยงนกกระทา

ตัวอย่างบทโทรทัศน์ตอน การเลี้ยงนกกระทา

ออกอากาศวันที่ 14 กันยายน 2543

สัมภาษณ์ คุณ อนุก สีเขียวสด เกษตรกรดีเด่น ที่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงนกกระทา โดยในช่วงแรกจะพูดถึง การคัดเลือกสายพันธุ์ วิธีการเลี้ยง การจัดการลักษณะโรงเรือน ช่วงที่สองจะพูดถึงแนวคิดวิธีการเพิ่มผลผลิต โดยอาศัยหลักการบริหารทางการตลาด ช่วงที่สามจะกล่าวถึงการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า

- .....
- คุณลุงเกษม ผู้ที่ทำการเกษตรมักจะเริ่มต้นมาจากศูนย์ แล้วแต่ว่าคนไหนที่จะเริ่มต้นพัฒนาตนเองให้ก้าวเข้าสู่แนวทางนี้ได้ ที่ฟาร์มนกกระทาของ คุณอนุก สีเขียวสด ที่จังหวัดอ่างทอง ก็เริ่มต้นจากการเลี้ยงนกกระทาเพียงไม่กี่ตัว จนพัฒนาความคิดก้าวมาอยู่ในแนวทางได้เช่นเดียวกัน จากชีวิตของคุณอนุกเริ่มต้นมาจากช่างซ่อมช่างเคาะรถยนต์ ปัจจุบันเป็นพ่อค้านกกระทาเต็มตัวมีประสบการณ์สูงมากเลยครับ นี่ครับ คุณ อนุก ราชานกกระทา ที่เกษตรลูกทุ่งมาคุยกันในวันนี้
- คุณอนุก จริงๆ ยกข่องผมเกินไปเกษตรกรก็ คือ เกษตรกรครับ
- คุณลุงเกษม นกกระทาที่เลี้ยง สายพันธุ์อะไรครับที่เลี้ยง
- คุณอนุก สายพันธุ์ดั้งเดิมจะเป็นสายพันธุ์ของญี่ปุ่น มาระยะหลังไม่ได้รับการพัฒนาเลยพอ 2 ปีที่แล้ว เราก็ไปนำสายพันธุ์ของฝรั่งเศส ปัจจุบันก็มีสองสายจากญี่ปุ่นและฝรั่งเศส
- คุณลุงเกษม และทางอ่างทองเขาเลี้ยงอะไรกันครับ
- คุณอนุก อย่างเดียวกันครับเอามาจากญี่ปุ่น และคอนหลังก็มาจากฝรั่งเศส
- คุณลุงเกษม ตามกันตรงๆ นะครับก่อนจะถามเรื่องอื่น ตอนนั้นนกกระทายังนำเลี้ยงอยู่หรือเปล่าครับจะเลี้ยงแล้วจะมีปัญหาในการหารายได้ในอนาคตหรือเปล่า

- คุณแอนก   ผมบอกอย่างนี้นะครับว่าทุกอาชีพที่ทั้งนั้นเลย แต่ถ้านกกระทาวันนี้ที่เราทำมา 15 ปี เราคิดว่ามันเป็นอาชีพที่สามารถเอามาเป็นอาชีพหลักได้ แต่ว่าทั้งนี้ก็ต้องดูความเหมาะสมของแต่ละคนไป ว่าใครเหมาะจะเลี้ยงไก่เลี้ยงนกอะไรไป
- คุณลุงเกษตร   ถ้าเทียบกับการเลี้ยงไก่การออกไข่ให้ผลผลิตมันนานต่างกันยังไงครับ
- คุณแอนก   การดูแลไก่ก็เลี้ยงกันแต่ว่านกกระทาจุดเด่นก็คือ ไข่ให้ผลผลิตได้เร็วมากตั้งแต่เกิดมา 45 วันเริ่มให้ไข่แล้ว ถ้าเทียบกับไก่ขออนุญาตเทียบกับไก่เกิดมา 5-6 เดือนถึงจะเริ่มให้ไข่ฟองแรก
- คุณลุงเกษตร   การลงทุนมันจะต่างกันไหมครับ   คำตอบ
- คุณแอนก   นกระทาค่าตัวก็ 9 - 10 บาท เอาไปเลี้ยงอีก 15 วัน คือ 30 วันตัวหนึ่ง 10 บาท เลี้ยงอีก 15 วัน เริ่มให้ไข่เวลาคนมาซื้อเขาจะซื้อนกสาวไป 30 วัน ราคา 30 บาท หลังจากนั้นเลี้ยงอีก 15 วันก็ให้ไข่แล้ว ถ้าเปรียบเทียบกับลูกเป็ดลูกไก่ แค่ออกมาใหม่ ๆ ตัวหนึ่งก็ 10 กว่าบาทแล้ว ถ้าเปรียบเทียบกับน้ำหนักตัวก็ถือว่าเป็นสัตว์ที่ให้ไข่ที่ใหญ่ที่สุดในโลก ถ้าเทียบกับน้ำหนักตัวแล้ว
- คุณลุงเกษตร   ถ้าผมซื้อนกกระทาจากที่เอนกไป 3000 ตัว ผมต้องเตรียมอะไรบ้างครับ
- คุณแอนก   เริ่มต้นก็ต้องมีโรงเรือน
- คุณลุงเกษตร   ตั้งเขตคุ้มกันอยู่กันแน่นแออัดมาก
- คุณแอนก   นกกระทาขึ้นชื่อว่ามันต้องบินงายอยู่แล้วปรากฏที่เราทำให้มันคับแคบอย่างนี้คือเขาจะกระโดดถ้าให้อยู่อย่างอิสระพอกระโดดก็จะใช้พลังงานมาก การออกไข่ก็จะไม่ดี หัวก็อาจจะไปโคนอะไรก็ได้ ถ้าเป็นแบบนี้เขาจะกระโดดไม่ได้
- คุณลุงเกษตร   ชาวบ้านคนอื่นทั่วไปเขาเลี้ยงแบบนี้ไหมครับ
- คุณแอนก   ใกล้เคียงกัน พื้นที่ที่เลี้ยงก็ประมาณ 180 ตารางเมตรต่อตัว
- คุณลุงเกษตร   ช่องเล็กๆ อย่างที่เห็นตักก็ตัวดีครับ
- คุณแอนก   ประมาณ 15 ตัว เราเริ่มเอาเข้าตั้งแต่อายุ 30 วัน ก็จะอยู่ตรงนี้ไปประมาณ 8-12 เดือน เพราะว่ามันกระทาให้ระยะการไข่ ในช่วงนี้ระยะ 8 -12 เดือนหลังจากนั้นมันจะออกน้อยลงคู่ที่ความคุ้ม
- คุณลุงเกษตร   คู่ที่คุ้มแค่ไหน
- คุณแอนก   ผมคิดว่ารายได้วันหนึ่งประมาณ 500 บาท พอถึง 8 เดือนเราเหลือสัก 2-3ร้อยบาท ถามว่ามันพอเพียงกับที่เราต้องการไหม ถ้าพอก็โอเคเลี้ยงต่อถึง 12 เดือน คุ้มหมายถึง เราพอไหมกับการกำไรต่อวัน
- คุณลุงเกษตร   เพราะฉะนั้นอายุของนกกระทาก็ไม่ได้อยู่กับเรานานนัก
- คุณแอนก   ประมาณ 1 ปี หลังจากนั้นเราก็เอาไปทำเนื้อ
- คุณลุงเกษตร   ที่เราเห็นอยู่ก็เป็นทั้งไข่ทั้งเนื้อ
- คุณแอนก   หลังจากปลดไข่แล้วทำเป็นเนื้อ
- คุณลุงเกษตร   จริงๆ มันแยกพันธุ์เนื้อพันธุ์ไข่

- คุณแอนก อันนี้เป็นไขโดยเฉพาะจะไม่มีตัวผู้มา พันธุ์เนื้อเราจะเลี้ยงอายุ 45 วันเราก็นำไปเชือดแปรรูปทำผลิตภัณฑ์ที่ปัจจุบันที่อยู่ตามร้านอาหาร เขาจะบอกว่าเป็นนกออะไรก็ตามจริงๆมันก็เป็นนกกกระทา
- คุณลุงเกษร นั่นก็โดนหลอกอีกว่าเป็นนกเป่ากานารสชาติมันก็ไม่แตกต่างกันหรอกนะครับ
- คุณแอนก เป็นผลคืออย่างนี้ครับ คือ อย่างนี้เรากินหมูกินเป็ดกินไก่ เรากินแต่เนื้อกระดูกทั้งนกกกระทานี้กระดูกเขารอบมาก ถ้าเราได้กินทั้งเนื้อและกระดูกมันเป็นการเสริมสร้างแคลเซียม เรื่องนกกกระทานี้มีประโยชน์
- คุณลุงเกษร ครับเราก็ต้องทำให้เขาอยู่กัน 5 ชั้นอย่างนี้เลขนะครับ ซ้อนกันได้เพร้อ
- คุณแอนก ถ้าซ้อนกันมันจะประหยัด เขาจะกินประมาณ 20-23 กรัมต่อตัว
- คุณลุงเกษร อาหารของเขาจะแตกต่างจากอาหารไก่ไหมครับ
- คุณแอนก อาหารนกกกระทาจะเป็นอาหารสำเร็จรูปของนกกกระทา โดยส่วนข้อคือของอาหารนกกกระทา คือ ว่าในอาหารไม่ได้สารสี คือ สารสีที่ทำให้ไขแดง ปัจจุบันมาตรฐานของผมตอนนี้ 8000 ตัวต่อหนึ่งคน อาหารให้ 1-2 ครั้งต่อวัน แต่ว่าของผมจะให้มือเดียว คือผมจะกะไว้ก่อนว่าใส่เท่านี้ในรางเท่านี้ควรจะให้เท่าไร ใน 24 ชม.อาหารหมดพอดี
- คุณลุงเกษร แล้วตอนนี้มันจะผสมพันธุ์กันสักเท่าไรละครับ
- คุณแอนก อยู่ที่ประมาณ 2-3 เดือนโดยใช้ตัวผู้หนึ่งตัวและตัวเมียสามตัว ถ้าเราผสมพันธุ์หมายความว่าเราต้องเอาไข่ไปเพาะฝักเป็นตัว
- คุณลุงเกษร นานไหมครับ
- คุณแอนก ประมาณ 15 วัน เริ่มออกเป็นตัวจาก 15 วันเลี้ยงไปจนถึงหนึ่งเดือน หลังจากนั้นอีก 15 วันไข่เริ่มออก
- คุณลุงเกษร ท่านผู้ชมครับเรื่องของนกกกระทา เรามาคูยกกันให้เห็นในเรื่องของการพัฒนาการเลี้ยงให้มีคุณภาพอย่างคุณแอนกก็ผสมแล้วครับที่เขาได้รับรางวัลได้เป็นเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ในสาขาการเลี้ยงสัตว์ก็มีประสบการณ์มาแล้วมาแล้วให้เราฟัง ท่านผู้ชมอยากเลี้ยงอยากพัฒนา แล้วก็มาเลี้ยงกันเราจะคุยในช่วงหน้าว่าการแปรรูปเรื่องของการตลาด การเพิ่มผลผลิตลดต้นทุน ช่วงหน้า ที่สำคัญจะไปขายใคร
- .....โฆษณา.....
- V.O คุณลุงเกษรถูกทุ้งทุ้งกับคุณลุงคุยกับคุณแอนกหลายคนสนใจครับ
- คุณลุงเกษร ก็นั่นนะซี คุณแอนกยังบอกอีกว่านกกกระทานี้ะ ยังให้ผลผลิตเป็นไข่ 260 - 300 ฟองต่อปีต่อตัวถ้าเลี้ยงดีๆ ไข่ก็จะมีคุณภาพด้วย
- V.O แล้วผมสังเกตุไข่นกกกระทาที่ต้มแล้วของคุณแอนกจะมีไข่แดงอยู่ตรงกลางฟองพอดี ดูสวยงามกินเขาต้องมีวิธีทำแน่ๆ
- คุณลุงเกษร เอาเป็นว่าลุงจะถามให้
- .....ตัดไป.....

- คุณลุงเกษตร   ที่เอนกเองก็ไม่เคยเลี้ยงนกกระทามาก่อนเป็นช่างเคาะรถยนต์ มาทำตรงนี้ใหม่ๆ มันเป็นอย่างบ้าง
- คุณเอนก   พ่อแม่เป็นคนเลี้ยงจาก 3000 ตัว วันดีคืนดี แม่ค้าที่ซื้ออยู่ประจำเกิดไม่มาซื้อพ่อเขาขายไม่ได้ไม่มา ผมก็บอกพ่อเอาใส่ลัง เคี้ยวผมไปขายในกรุงเทพ ปราบฎว่าตกใจบ้านเราร้อยละ 15 ในกรุงเทพร้อยละ 35 คิดว่า ตกลงผมก็ไปขายร้อยละ 30 ก็ 10000 ฟอง หมาคงส่งตลาดบางซื่อ เตปูน จังหวัดนนทบุรี รวมแล้วก็จะต้องขายเที่ยวหน้าด้วย 15000 ฟอง ก็กลับมา พอรอม 5 วันก็ได้ 10000 ฟอง ก็ไม่พอ 5000 ผมก็เอาไข่ที่ส่งเขาแล้วร้อยละ 30 ขอซื้อกลับ จากแม่ค้าซื้อร้อยละ 38 คืนเอามาส่งร้อยละ 30
- คุณลุงเกษตร   คือยอมควักเงินเราไปซื้อกลับมา
- คุณเอนก   เพื่อไม่ให้ลูกค้าขาดความน่าเชื่อถือเรา เพราะเราคิดต่อสินค้าแล้วเราต้องให้เขามีตลอดเวลาส่วนเราจะมีวิธีใดเราก็ต้องไปหามา
- คุณลุงเกษตร   คือ รับประทานแล้วต้องทำให้ได้นี้ก็ คือ ตั้งจะในเรื่องของการตลาดอย่างหนึ่ง ทำไมไม่กลับมาเลี้ยงมาเพิ่มของเราเองละครับ
- คุณเอนก   มันไม่สามารถเพิ่มได้ทันที เราก็อซื้อจากรายอื่นด้วย คนที่เลี้ยงกับเราวมกลุ่มกันซื้อกันในราคามาตราฐาน ตลอดทั้งปีที่เลี้ยงมาส่งกับเราพอใจไหมผู้เลี้ยงก็พอใจ จากวันละ 2000 ก็กลายเป็น 4000 ขึ้นมา เรื่องเราจะตกลงไม่ว่านกเอนกไข่เรา จะฝักออกมา เราจะซื้อฟองละเท่าไรหรือตัวละเท่าไรระยะเวลาที่เดือน ก็ปี เช่น สัญญากัน
- คุณลุงเกษตร   จากเดิม2000 ฟอง จนเดี๋ยวนี้เท่าไรหรือครับ
- คุณเอนก   ก็เกือบๆ 3 แสน ฟอง
- คุณลุงเกษตร   ตอนนี่ส่งที่ไหนบ้างในอ่างทองหรือที่ไหน
- คุณเอนก   ในอ่างทองเราแทบจะไม่ได้ขาย เราส่งกรุงเทพวันวันส่งโรงงานวันวันทางได้ เราส่ง 14 จังหวัดคคือชายแดน
- คุณลุงเกษตร   นี่ก็เป็นวิธีการเพิ่มผลผลิตขึ้นมาโดยใช้วิธีการทางการตลาด ใช้เครือข่ายใช้สาขาช่วยกันเลี้ยงเพิ่มขึ้นมา เมื่อครู่มีพ่อหนุ่มเขาถามมาเขาบอกว่าไข่นกกระทาของคุณเอนกมีไข่แดงอยู่ตรงกลางฟองพอดีได้อย่างไร
- คุณเอนก   ตรงนี้มันเป็นเทคนิคนะครับ มันเหมือนไข่เป็ดไข่ไก่ที่คุณจะต้มไข่จะซิดริ่มไข่นกกระทาเราต้องรู้จักการต้ม คืออุณหภูมิของน้ำและเวลาต้มต้องให้เขาเคลื่อนไหว ต้นตลอดไข่แดงก็อยู่ตรงกลาง เพราะต่างประเทศเขาจะเน้นมากเอาไข่แดงอยู่ตรงกลางนะ ไข่จะต้องเป็นสีขาวใส ไม่ได้สารอะไรทั้งสิ้น
- ..... โฆษณา.....
- คุณลุงเกษตร   ไข่นกกระทามาแล้วจ้ะมีตั้งหลายชนิด
- V.O   คุณลุงกลายเป็นพ่อค้าไข่ไปแล้วหรือครับ

คุณลุงเกษตร   พ่อหนุ่มไม่รู้หรือ ไช้่นกกระทานี้เขาแปรรูปได้ตั้งหลายอย่าง
 V.O   ผ่ากคุณลุงถามสักนิดนะครับว่า ไช้่นกกระทา ไช้เปิด ไช้ไก่มันจะมีไขมัน
                              คุณค่าทางอาหารต่างๆแตกต่างกันหรือไม่   เพราะคุณผู้หญิงเขาจะกลัวทานแล้ว
                              อ้วนนะครับ
 คุณลุงเกษตร   เลี้ยวลุงถามให้

.....ตัดไป.....

คุณลุงเกษตร   คุณแอนครับมันแปรรูปเป็นอะไรบ้างนะครับ
 คุณแอนก   เป็นไส้คัมสตูดยูทากาส สามารถเก็บได้ 6-7 เดือน ทำเป็นไส้เค็มจากคินจอมปลวก
                              ไช้เขียวมี ส่วนหนึ่งก็เป็นที่ไช้กระป๋อง เป็นการเพิ่มมูลค่า
 คุณลุงเกษตร   อย่างนี้เป็นนกอย่างไร่ไหมครับ
 คุณแอนก   อันนี้เป็นนกออบสมุนไพรไทย   ตอนที่เราก็กำลังส่งออกไปมาเลเซีย ตอนที่เรา
                              กำลังจะทำเป็นกระป๋อง ซึ่งทำเป็นผัดเผ็ดหรือทอดกระเทียมขายทางอิสลามไช้เรา
                              ก็จะไม่ได้มีการคัมหรือทอด เราจะทำวิธีใหม่ คือ เอาไปย่างพอสุกมันจะหอมมาก
 คุณลุงเกษตร   อย่างคัมนี้ต้องปอกเปลือกเราจะแกะทันหรือครับ
 คุณแอนก   เราไช้เครื่องปอก ไช้คือคิดทำกับญาติพี่น้อง สามารถปอกไช้่นกกระทาชั่วโมงหนึ่ง
                              ได้ 10000 กว่าฟอง   ไม่นานมานี้ทางฝรั่งเศสเขามาเห็นเขาก็สนใจ นำเอาไปขาย
                              โดยแลกกับการดูงาน การขอสายพันธุ์นกของเขา เครื่องของเขา 11 ด้านบาททำ
                              ชั่วโมงหนึ่ง 300 กิโลของเรา 4000 บาทเศษ ทำชั่วโมงละ 200 กิโล ไม่ดูเครื่อง
                              นะคุณภาพของเราดีกว่า
 คุณลุงเกษตร   นี่แหละครับ มันอยู่ที่ภูมิปัญญาของเกษตรกรที่ค้นคิด   วิธีการที่ดี   อย่างไ้
                              นกกระทากระป๋องผมไม่เห็นวางขายที่ไหนเลย
 คุณแอนก   เราสำหรับส่งขายต่างประเทศอย่างเดียวน่าจะเงินเข้าประเทศ สำหรับบ้านเรามีไ้ที่
                              สดและถูกกว่าที่จะกินอยู่แล้วควรทานของดีราคาถูก ส่งออกก็เพื่อให้เก็บได้นาน
 คุณลุงเกษตร   อีกเรื่องพ่อหนุ่มคนเดิมผ่ากลามมานะครับว่า   กินไช้่นกกระทามันจะมี
                              คลอเรสเตอรอลสูงกว่าไช้ไก่ไช้เปิดหรือเปล่าครับ
 คุณแอนก   คือเขาไม่รู้ถูกต้องทั้งหมด เรามีเอกสารของ กองโภชนาการ กรมอนามัยใน 100
                              กรัม เมื่อเทียบกับไช้ไก่ไช้เปิดกับนกกระทาแล้ว ไช้่นกกระทาจะมีไขมันค้ำมาก
                              ปริมาณโปรตีนกับสารอื่นๆก็ใกล้เคียงกัน เพราะฉะนั้นไม่มีปัญหาเวลารับประทาน
 คุณลุงเกษตร   เอาละครับอย่างไรก็ตาม การเลี้ยงนกกระทาก็เป็นอีกทางหนึ่งที่เกษตรกร
                              สามารถหารายได้ที่ดีได้   เพราะสามารถแปรรูปได้หลายอย่างถ้าเราทำแล้วรู้จัก
                              การตลาด การเพิ่มผลผลิตมันก็จะทำให้เรามีโอกาสได้รายได้งามๆ คิดตามมา
                              โครตสนใจก็สอบถามคุณแอนกันไว้   วันนี้ผม   คุณลุงเกษตรลูกทุ่ง ลาไปก่อนนะ
                              ครับขอบคุณคุณแอนมากครับ

.....จบรายการ.....

1.2 เรื่องของเทคนิควิธีการและความรู้ใหม่

จะเป็นเรื่องที่น่าสนใจประเด็นเนื้อหาเชิงวิชาการความรู้เทคนิคใหม่ๆ ที่จะนำมาพัฒนา และประยุกต์ใช้ให้การทำการเกษตรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น การเพาะเห็ดหอม การปลูกองุ่น

ตัวอย่างบทโทรทัศน์ ตอน การเพาะเห็ดหอม

ออกอากาศวันที่ 20 มิถุนายน 2543

สัมภาษณ์ อาจารย์ธวัชชัย อาจารย์ประจำสำนักเทคโนโลยีการเกษตร เกี่ยวกับงานวิจัยเรื่องเทคนิคการเพาะเห็ดหอมเพื่อเพิ่มผลผลิตให้ทันกับตลาด

- .....
- คุณลุงเกษตร เห็ดหอมปกติจะทำได้ในที่ๆ มีอากาศหนาวเย็น แต่อย่างไรก็ตามการที่จะทำให้เห็ดหอมออกดอกมาในช่วงที่เรากำหนดได้ เพื่อผลทางการตลาดไม่ใช่ง่ายๆ อาจารย์ธวัชชัย ก็ได้คิดค้นมา ตอนนี้อาจารย์ก็พามาอยู่ที่โรงเรียนเพาะเห็ด อาจารย์จะทำอะไรให้ผมดูครับ
- อ.ธวัชชัย แสดงวิธีการกระตุ้นให้เห็ดออกดอกให้ดูครับ ตามที่เราต้องการ ขอท้าวความว่าเมื่อเห็ดหอมออกดอกมาชุดหนึ่ง เรากำลึงจะเก็บดอกชุดนั้นเราจะให้น้ำน้อยลงชนิดหนึ่ง ให้เหลือความชื้นในอากาศสัก 60 % เห็ดจะได้แห้งคุณภาพจะดี และเห็ดจะได้หยุดออกดอกไม่ออก ต่อเนื่องจากนั้นเราก็จะเลี้ยงก้อนโดยการให้น้ำ ความชื้นระดับ 60 % ไป 7 วัน ไม่ได้หยุดน้ำ แต่ให้น้ำไม่มากเท่าที่ควรระดับปานกลางพอครบ 7 วัน เรารดให้น้ำ เพื่อให้ก้อนเห็ดเจอสภาพแห้งแล้ง คือเราให้น้ำวันละ 1-2 ครั้งแล้วแต่สภาพอากาศ ครั้งละประมาณ 3 นาทีพอครบ 7 วัน เราก็จะเริ่มให้น้ำกระตุ้นน้ำเหมือนมีฝนตก ฟันสปริงเกอร์หรือใช้สายยาง 1 หรือ 2 ซม. ให้สัก 5 นาที 2 วันเต็มๆ หลังจากนั้นก็จะเริ่มกระตุ้นเลข ด้วยน้ำเย็น
- คุณลุงเกษตร หลังจาก 2 วันผ่านไปก็จะมาอยู่ในโรงนี้ ที่นี่เทคนิควิธีการกระตุ้นของอาจารย์นี้ ธีครับตรงนี้สำคัญ
- อ.ธวัชชัย การกระตุ้นที่ทำคือถ้าไม่ใช้น้ำเย็นก็ใช้น้ำแข็งที่บดกลบหน้าก้อนเห็ด
- คุณลุงเกษตร คนที่รู้วิชาการแล้วก็จะเข้าใจดีขึ้น คนที่ไม่รู้เลขก็จะทำได้วันหนึ่งอาจจะเป็นประโยชน์
- อ.ธวัชชัย เราก็ก่อนเห็ดที่จะกระตุ้นใส่ถังหรือภาชนะที่จะใส่น้ำได้ แล้วก็เตรียมน้ำเย็น 10 องศาที่ส่งน้ำแข็งธรรมชาติจะเอาน้ำแข็งก้อนก็ได้
- คุณลุงเกษตร อาจารย์คิดมาเองนะครับวิธีนี้

- อ.ธวัชชัย   วิธีน้ำเย็นก็มีรายงานในเอกสารไว้แล้ว แต่ว่าจะมีวิธีการดูแลก่อนประกอบกัน วิธีการรดน้ำให้น้ำประกอบกัน ตรงนั้นจะไม่มีมารูดรดมากเราก็มาปรับดู ว่าเทคนิคเทคโนโลยีนี้ใช้ได้ไหม
- คุณลุงเกษตร   นานใหม่กว่าเราจะสรุปวิธีการนี้สำเร็จ
- อ.ธวัชชัย   ประมาณ 2 ปี น้ำที่ใช้ก็กะว่าให้เย็นจัดถ้าหากว่าเราไม่มีปรอทวัดแล้วเราก็เอาก้อนหินไปทับไว้ เพราะว่าก้อนเขาอาจจะลอยขึ้นมา ใต้น้ำให้เต็ม เราแช่ไว้แบบนี้ อย่างน้อย 1 ชม.หรือข้ามคืน ปกติเราก็จะทำสองชุดจะได้ไม่เปลืองภาระนะ เข้าชุดบ้างชุด มาเอาออกพรวนนี้เข้า
- คุณลุงเกษตร   ทอหลังจากนี้เป็นไงครับ
- อ.ธวัชชัย   เราก็เอามาขึ้นมาวางบนพื้นโรงเรือน ในสองวันก็จะมีตุ่มเห็ดขึ้นมา ก็ออกเป็นดอก เห็ดเราก็ให้น้ำที่มีความชื้น 80% ให้น้ำคือน้ำที่เราจะใช้สปริงเกอร์ที่หน้าบ้านก็ใช้ สายยางก็ได้ให้น้ำวันละ 2-3 ครั้ง อย่างนี้ที่เราทำเป็นตัวอย่างชาวบ้านอาจจะทำแบบง่าๆก็ได้ ต้องให้ความชื้นได้ตามที่กำหนด ถ้าเห็ดไม่ได้มันก็จะฝ่อไป
- คุณลุงเกษตร   เอาเป็นว่ามาอบรมกับอาจารย์ดีกว่า น่าจะเข้าใจดีกว่า อาจารย์เองก็เน้นแบบชาวบ้านไม่ใช่ใช้เทคโนโลยีมากมายอะไร แต่ต้องมีความรู้เรื่องการทำให้คามาบ้าง ตั้งใจก่อนที่จะมาทำเห็ดหอมซึ่งถือว่ายาก
- อ.ธวัชชัย   นอกจากนี้เรายังมีวิธีกลบด้วยน้ำแข็งอีก ก็เหมือนกับวิธีแรกถ้าเราไม่แช่น้ำเย็น น้ำแข็งก็ใช้น้ำแข็งเทกลบเลย แต่วิธีนี้คือก้อนเห็ดตอนเดือนที่ 3 - 4 เห็ดจะยุบตัวแล้ว ถ้าเราไปแช่ก้อนเห็ดก็จะเสียหาย เราก็จะใช้น้ำแข็งกลบวิธีนี้จะใช้น้ำแข็งเยอะหน่อย
- คุณลุงเกษตร   วิธีไหนดีกว่า
- อ.ธวัชชัย   คือเราต้องปรับช่วงแรกเราก็จะใช้วิธีแช่ เราอาจจะต้องใช้แรงงานเยอะ เพราะเราต้องย้ายก้อนเห็ดตากเขาออก ถ้าเป็นวิธีอย่างนี้เราไม่ต้อง แรงงานน้อยแต่น้ำแข็งจะเปลืองมากกว่า เดือนที่ 3 ที่ 4 นี้ ก้อนเห็ดยุบแล้วเราก็จะต้องมาใช้วิธีนี้ไม่ควรแช่และต้องกลบให้ครบหมด
- คุณลุงเกษตร   ก็อาจจะเปลืองหน่อยแล้วทั้งไวนานแค่ไหน
- อ.ธวัชชัย   จนน้ำแข็งละลายพรวนนี้เราก็มาให้มันได้ความชื้น80% ช่วงนี้ต้องรักษาความชื้นให้ดี แล้วเราก็ขยับให้เห็ดออกจากกัน ดูแลให้ละเอียด
- คุณลุงเกษตร   ตอนนี่เราก็มีการอบรมด้วย
- อ.ธวัชชัย   ก็มีครบตอนแบบคนที่เคยทำมาแล้วและอบรมคนที่ไม่เป็นเลข ทำในเชิงเศรษฐกิจก็ได้ ตั้งแต่ทำเชื้อวัน ทำข้าวฟ่าง เห็ดที่เป็นเศรษฐกิจต่างๆ

..... โฆษณา .....

ตัวอย่างบทโทรทัศน์ ตอน การปลูกองุ่น

ออกอากาศวันที่ 7 กันยายน 2543

สัมภาษณ์ อาจารย์ นันทกร บุญเกิด ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี / เกษตรกรผู้ปลูกองุ่น / อาจารย์ อุทัย เกตนุกติ ผู้ค้นคว้าวิจัยไวรัส NPV เพื่อใช้กำจัดศัตรูพืชขององุ่น

- .....
- คุณลุงเกษตร เกษตรปลูกทุ่งก็อยากจะทำเรื่องขององุ่นที่น่าสนใจ มาบอกแฟนอีกครับเราก็เลยมาที่ สวนองุ่นของ ศาสตราจารย์ ดร.นันทกร บุญเกิด เป็นผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา ท่านเป็นนักวิจัยที่มีชื่อเสียงเป็นผู้เชี่ยวชาญท่านเป็นหนึ่งในคนที่เก่งเรื่ององุ่นคนหนึ่ง สวัสดีครับอาจารย์ครับ ในเมืองไทยเราปลูกองุ่นกันก็พันธุ์ครับ
- อ.นันทกร มีเยอะมาก จริงที่เราปลูกก็ไม่ใช่ของไทย เามาจากต่างประเทศ เช่น ยุโรป ออสเตรเลีย อเมริกา ของเรานี้ก็มีเอามาหลายพันธุ์เนื่องจากว่า เราต้องการจะวิจัยว่าพันธุ์ไหนจะเหมาะสม ให้เกษตรกรไปปลูก มีทั้งองุ่นที่ทานผลสดด้วย ทำไวน์ องุ่นไม่มีเมล็ด ทำแยมทำน้ำผลไม้
- คุณลุงเกษตร องุ่นปลูกในอากาศที่ธรรมดาได้ด้วยหรือครับ
- อ.นันทกร องุ่นนี้ถึงแม้จะอยู่ในเมืองหนาว แต่เวลาที่ให้ผลก็ต้องอากาศร้อนนะครับ อย่างเวลานิวยอร์ก เวลาหนาวหิมะตกแต่พอหน้าร้อนอุณหภูมิ 30-40 ก็คือ องุ่นในเขตร้อนของบ้านเรา สามารถผลิตองุ่นได้ทั้งปี บางที่ได้ปีละ 2 ครั้งของต่างประเทศได้ครั้งเดียว
- คุณลุงเกษตร คอนนี้อีสานเราปลูกได้แล้ว
- อ.นันทกร อีสานเราง่ายกว่าภาคอื่นนะครับเพราะว่า เป็นพืชที่ไม่ต้องการอากาศชื้นถ้าฝนตกชุกหลายๆจะไม่ชอบ ดินต้องระบายน้ำดี ดินอีสานจะเป็นดินร่วนปนทราย อากาศค่อนข้างแห้งฝนตกน้อย
- คุณลุงเกษตร อาจารย์เอาพันธุ์อะไรมาส่งเสริมทางภาคอีสานครับ
- อ.นันทกร พันธุ์ดั้งเดิมที่เขาปลูกกันอยู่องุ่นขาวก็มีอยู่แล้ว เามาจากคำเนินสะควงส่วนหนึ่งเราก็เอามาจากต่างประเทศ มาทำวิจัย พันธุ์ ที่ปลูกได้ในไทยก็มีองุ่นเขียว ไวท์ มะละกา องุ่นดำ หรือเรียกว่าเอ็กซ์ไซคลิก หรือปีอปดำ ราจินีดำก็ผลโคหน้อย ปลูกง่าย ก็มี โกลเด็นมัสแต็กดีเหลือๆก็สวย
- คุณลุงเกษตร ตลาดองุ่นบ้านเราตอนนี้เป็นไง
- อ.นันทกร ตลาดองุ่นบ้านเราตอนนี้ เราต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งราคาแพง กิโลละ 2-3 ร้อยแต่ที่นี้องุ่นในบ้านเรามันใช้สารเคมีเยอะ เขาก็เลยไม่กล้า
- คุณลุงเกษตร จริงๆ อาจารย์คิดว่าเราสามารถปลูกโดยไม่ใช้สารเคมีได้ใช่ไหมครับ

- อ.นันทกร ได้รับหลายหน่วยงานก็วิจัยกันอยู่ใช้ไวรัสควบคุม ในการจัดการไร่องุ่น องุ่นไม่ได้เป็นโรคทั้งปี ในช่วงฤดูฝนอาจจะมีปัญหาอาจจะต้องควบคุม แต่พอหน้าแล้งแทบไม่มี พวกแมลงต่างๆ ไม่น่ากลัว อย่างที่ อ.พิมาย เขาใช้หลอดแม็คไลท์ดักแมลง แล้วเอาไปขายอีก
- คุณลุงเกษตร ที่นี่ถ้าคิดจะปลูกองุ่นต้องคำนึงถึงอะไรบ้าง
- อ.นันทกร เราต้องดูดินความเหมาะสม มันมีมันเค็มไม่ได้ น้ำต้องพร้อม อากาศถ้าภาคอีสานได้ทุกที่ กทม. ก็ได้แต่อย่าให้มีหมอกเยอะ
- คุณลุงเกษตร ในอีสานตอนนี้มีปลูกเยอะไหม
- อ.นันทกร ตอนนีมาที่เรามาส่งเสริมก็มากขึ้นในการฝึกอบรม ให้ทางเลือกกับเกษตรกร
- คุณลุงเกษตร ผมแปลกใจครับทำไมต้นองุ่นบ้านเรามันต้นเล็กจัง ที่เมืองนอกเขาใหญ่
- อ.นันทกร เพราะองุ่นเมืองไทยเท่าที่เขาทำมาคืออายุไม่เกิน 4 ปี องุ่นนี้ไม่เกิน 1 ปี ออกลูกได้แล้ว พอมีลูกเขาก็ปล่อยให้องุ่นโตเต็มที่เลย แล้วใช้ปุ๋ยใช้ยาเร่ง พอผ่านไป 2-3 ปี ต้นก็โทรม ก็ต้องเปลี่ยนใหม่ แต่ในต่างประเทศองุ่นอายุ 3 ปี เขาจะไม่เอาผลผลิต คุณภาพมันไม่ดี คือ อายุเขาขึ้น องุ่นเขาถ้าจะให้ผลผลิตต้นต้องโตพร้อมจริงๆ ของเราค้นคิดเคียวก็ออกแล้ว
- คุณลุงเกษตร อาจารย์บอกว่าถ้ามันออกลูกมาในปีแรกก็อย่าเพิ่งเก็บ
- อ.นันทกร ก็อย่าเพิ่งเก็บเลี้ยงต้นไปก่อนของฝรั่งมันเขาจะเก็บ 2 ปีไปแล้ว ซึ่งบางที่เขาก็ยังไม่เอาไปทำผลผลิตเท่าไร ต้นใหญ่มันจะสะสมอาหาร จะแน่นนอนกว่ามีคุณภาพ โดยเฉพาะองุ่นที่ไปทำไวน์
- .....
- V.O ผมสงสัยครับคุณลุงการจะทำให้องุ่นได้ผลผลิตที่ดีจะต้องมีวิธีการอย่างไรบ้างครับคุณลุง
- คุณลุงเกษตร เอาอย่างนี้พอหนุ่มเคียวลุงจะไปถามอาจารย์เขาให้เขาบอกกันว่าเรื่องของการตัดแต่งกิ่งองุ่นเป็นเรื่องที่สำคัญมากทีเดียว
- .....ตัดไป.....
- อ.นันทกร (Vox Pop) ครับองุ่นที่แก่แล้วมีการเก็บผลแล้วองุ่นก็จะโทรมเราก็ต้องมีการตัดแต่งให้มันออกใหม่อย่างอันนี้เราเก็บไปแล้ว ก็ยังมีใบอยู่เราก็จะต้องตัดแต่ง เราจะต้องตัดออกเยอะประมาณ 80% ของทั้งหมด เกษตรกรส่วนใหญ่จะเสียดายไม่กล้าตัด แต่ถ้าไม่ตัดเราก็ไม่ได้คุณภาพขององุ่น หลักการตัดถ้ากิ่งใหญ่เราก็เอาไว้ 4-5 คานะครับ ถ้ากิ่งเล็กก็เอาไว้ 1 คานะหนึ่งกิ่งข้อหนึ่ง อย่างอันนี้กิ่งใหญ่ผมก็จะตัด 1-2-3 คานี้ก็พอแล้ว แล้วมันก็จะแตกออก ต้องตัดออกให้หมดไม่ต้องเสียดายถ้าออกใหม่มันจะสมบูรณ์มาก อย่าให้เหลือใบแม้แต่ใบเดียว เพราะใบจะอยู่กิ่งต้น

ดอกก็จะออกที่ตาก็จะออกกำช่อ ที่ตาใหม่ก็จะมีช่อดอกใหม่ด้วย หลังจาก
ช่อบานก็จะให้ผลขนาดเล็ก แล้วก็จะโต เป็นช่อใหญ่ เป็นผลแก่

.....ตัดไป.....

คุยกับเกษตรกรผู้เข้าอบรมการปลูกองุ่นกับอาจารย์นันทกร บุญเกิด

คุณลุงเกษตร   ที่อยู่กับผมตอนนี้คือคุณสมบูรณ์ ซึ่งมีอาชีพทำธุรกิจโรงพิมพ์ และรักสนใจที่
จะมาปลูกองุ่นเป็นจึงมาเกษตรกร เข้ามาอบรมกับอาจารย์ ได้นำความรู้มาใช้
อย่างไรบ้าง

คุณสมบูรณ์   ก็ได้ในเรื่องความรู้วิชาการการเตรียมดินค่า ph ศึกษาสายพันธุ์ที่เหมาะสมศึกษา
ระบบน้ำการทำค้าง การตัดแต่งกิ่ง อย่างการตัดแต่งกิ่ง การสะสมอาหาร มันต้อง
อาศัยประสบการณ์ ด้วยก็ต้องสังเกตดูต้น องุ่นหลังจากที่เราปลูกแล้วจะได้ผลไม่
ได้ผลอย่างไร อยู่ที่เทคนิคการตัดแต่งกิ่ง มันจะเป็นความรู้สักที่เราคนปลูกต้องรู้
มันสังเกต ของผมนี้จะเน้นการสร้างระบบนิเวศน์

คุณลุงเกษตร   มันซึ่ครับผมเห็นไก่เดินได้ต้นองุ่นเต็มไปหมด

คุณสมบูรณ์   คือพวกหนอนพวกแมลงบางชนิดก็จะให้ไก่มาคุ้ยเขี่ยกิน แมลงที่มีโทษก็ถูกกำจัด

คุณลุงเกษตร   คุณสมบูรณ์คิดว่าภาคอีสานเหมาะไหมที่จะส่งเสริมการปลูกองุ่น

คุณสมบูรณ์   จริงผมว่าเหมาะมาก มันเป็นไม้ที่ต้องการอากาศแห้ง ความชื้นที่พื้นดินพอเหมาะ
ในอากาศไม่ต้องการเลย

คุณลุงเกษตร   ในฐานะที่ไม่เคยทำองุ่นมาก่อน ไม่เคยเป็นเกษตรกรมาก่อนพอวันหนึ่งหันมาทำ
การเกษตรแล้วก็ปลูกองุ่นซึ่งดูแลรักษายากด้วย เป็นเทคโนโลยีปิดด้วยไม่ยอมบอก
กันคุณสมบูรณ์คิดยังไง ถ้ามีคนมาถามจะบอกไหม

คุณสมบูรณ์   อันนี้ไม่กลัวครับ ผมคิดว่ามันเรียนรู้กันได้ แต่จะได้อย่างที่เรำทำแล้วสำเร็จ
มันอยู่ที่ตัวเขาเองไม่ได้อยู่ที่ตัวของผมหรืออยู่ที่ผมสอน

.....ตัดไป.....

คิวพิธีกร โยนไปที่สมุทรสาคร

คุณลุงเกษตร   พ่อหนุ่มพาลุงมาจากโคราชมาที่บ้านแพ้วนี้มีอะไรละ

พ่อหนุ่ม   ก็ที่นี่เขาก็มีของดีเรื่ององุ่นเหมือนกันลุงไปคุยดูซิ เพื่อนผมเองครับเขาปลูกองุ่น

คุณลุงเกษตร   แล้วมันต่างจากที่โคราชยังไง

พ่อหนุ่ม   เขาเป็นว่ามีก็แล้วกันไปคุยฝากให้แฟนฯ ราชการเขาฟังด้วย เขาใช้ไวรัสด้วยนะ
ที่นี่ เชื้อไหม

.....ตัดไป.....

สัมภาษณ์ อาจารย์ อูทัย เกตุนุติ ผู้รับผิดชอบโครงการงานวิจัยไวรัส NPV ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากโครงการบริหารจัดการมาตราการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐ (มิชาชาว่า)

- คุณลุงเกษตร   เชื้อไวรัส NPV มีประโยชน์ต่ออู่นยังงัยครับ
- อ.อูทัย   ก่อนอื่นต้องบอกก่อนครับว่าเชื้อไวรัสนี้ ฟังดูค่อนข้างจะอันตราย คือไวรัสชนิดนี้ จะทำอันตรายเฉพาะเจาะจงกับแมลงศัตรูพืชเท่านั้น ไม่เป็นอันตรายกับมนุษย์ เราจึงใช้ข้อนี้มากำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อพืชอู่น เพื่อที่จะช่วยลดการใช้สารเคมีให้กับเกษตรกร
- คุณลุงเกษตร   เพราะอู่นนี้ใช้ยาใช้สารเคมีเยอะเดี๋ยวนี้อาจไม่ต้องใช้แล้วครับ
- อ.อูทัย   ครับแต่เดิมต้องใช้มากเพื่อลดการทำลายของหนอน แต่ไวรัส NPV ตัวนี้ สามารถที่จะใช้ควบคุมหนอนศัตรูของอู่นได้ถึง สองสามชนิดเราทดลองแล้วและมีรายงานจากต่างประเทศแล้วว่า มันปลอดภัยจากมนุษย์แน่นอน ผ่านการขึ้นทะเบียนแล้ว คือ มันเป็นเชื้อโรคนิดหนึ่งหนอนมันจะต้องกินเข้าไป เวลาเกษตรกรพ่นเข้าไป หนอน จะใช้เวลากินใบอู่นก็จะได้รับเชื้อ มันก็จะเข้าไปทำอันตรายส่วนต่างๆ ของตัวหนอน หนอนเป็นโรคแล้วมันก็จะตาย เพราะฉะนั้นต้องใช้เวลามันถึงจะตาย ไม่เหมือนกับสารฆ่าแมลง
- คุณลุงเกษตร   เกษตรกรต้องฉีดบ่อยๆ ไหมครับ
- อ.อูทัย   ไม่ครับ ฉีดเหมือนกับยาฆ่าแมลงทั่วไป
- คุณลุงเกษตร   มันทำมาจากอะไรครับ
- อ.อูทัย   ทำมาจากซากหนอนตาย เราจะเอาหนอนตายมาฆ่าหนอนเป็น ที่พูดอย่างนี้ก็อยากจะทำให้เกษตรกรอยากจะทำทดลอง
- คุณลุงเกษตร   ถ้าผมซื้ออันนี้ไป สมมติมันมีหนอนเจาะสมอฝ้าย ไม่ใช่หนอนกระทู้หอม มันคุมหมดไหมครับ
- อ.อูทัย   ไม่ได้ครับอันนี้เป็นข้อจำกัดของจุลินทรีย์ชนิดนี้ เชื่อนี้จะใช้เฉพาะเจาะจงกับหนอนเป็นชนิดๆ เพราะฉะนั้นเกษตรกรต้องรู้ก่อน ว่าเป็นหนอนกระทู้หอมก็ใช้หนอนกระทู้หอม ถ้าเป็นหนอนเจาะสมอฝ้ายก็ใช้ไวรัสของหนอนเจาะสมอฝ้าย การนำไวรัสไปใช้เราสามารถทำได้เหมือนยาฆ่าแมลงในแปลง เมื่อหนอนกินใบแล้วก็จะเกิดโรคตาย ภายใน 3-7 วันขึ้นอยู่กับขนาดของหนอน เมื่อหนอนตายแล้ว นอกจากเกษตรกรจะเก็บหนอนตายไปใช้พ่นได้อีกแล้ว ตามทฤษฎีของการใช้ไวรัสตัวนี้ เชื้อที่เกิดจากหนอนตาย ก็สามารถแพร่เชื้อไปยังหนอนด้วยกันอีก พืชต่างๆ ก็คือโรคเอดส์ของหนอนนั่นเอง เป็นลักษณะธรรมชาติ อันนี้เป็นข้อดีของเชื้อชนิดนี้

.....จบรายการ.....

1.3 เรื่องของเทคโนโลยีการเกษตรและการเกษตรแผนใหม่

จะเป็นเรื่องที่น่าสนใจประเด็นของการทำการเกษตรที่อาศัยความรู้เทคโนโลยีวิทยาการสมัยใหม่ การทำการเกษตรที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม และการคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้บริโภค เป็นแนวคิดของเกษตรกรยุคใหม่ ที่ทำการเกษตรแบบมีหลักการที่ไม่ใช่แนวทางเดิมๆ อย่างที่เคยทำกันมา ยกตัวอย่างเช่น สารสกัดจากสะเดา

ตัวอย่างบทโทรทัศน์ ตอน สารสกัดจากสะเดา ตอนที่ 2

ออกอากาศวันที่ 3

ช่วงที่ 1

เปิดรายการ คุณลุงเกษตรเดินมาตามถนนในจังหวัดสุพรรณบุรี พบพ่อหนุ่มสองคนตกทายกันถามว่าจะไปไหน คุณลุงเกษตรบอกว่าจะไปคุยกับ คุณชาตรี เรื่องสารสกัดสะเดาค้อ แล้วหยอกล้อกัน เด็กหนุ่มขับรถผ่านมาคุณลุงก็สอบถามว่าที่จังหวัดสุพรรณบุรีมีอะไรที่น่าสนใจบ้าง พ่อเด็กตอบคุณลุงเกษตรก็เสริมว่า ยังมีการใช้สารสกัดจากสะเดาเป็นสารจากธรรมชาติ ไม่ใช่สารเคมี และบอกให้พ่อหนุ่มน้อยไปบอกที่บ้านให้หันมาใช้สารสกัดสะเดาแทนสารเคมี เพราะตอนนี้ เกษตรกรหลายคนที่นี่เริ่มใช้กันมากแล้ว เดี่ยววันนี้ลุงจะไปคุย คอยดูนะ

.....โฆษณา.....

ช่วงที่ 2

บริเวณใต้ต้นสะเดา

คุณลุงเกษตร เห็นใบสะเดามันยังถูกแมลงกินแล้วตัวมันเองจะไปทำไปช่วยอะไรได้
 คุณชาตรี มีหลายคนก็เคยพูดอย่างนั้น ใบสะเดายังถูกแมลงทำลายแล้วจะเอาไปกำจัดศัตรูพืชได้ยังไง
 คุณลุงเกษตร ผมก็ว่าอย่างนั้น
 คุณชาตรี คือในใบสะเดามันมีสารออกฤทธิ์ไม่ถึง 10 ชนิดซึ่งสารหลักไม่ได้就在这นี้ ไม่ได้อยู่ในใบตัวอะชาติแรกคิดอยู่ในเมล็ด เพราะฉะนั้นเราจะเห็นว่าแมลงมันจะกินใบได้ บางคนไม่รู้
 คุณลุงเกษตร นี่แหละครับเป็นแนวความคิดใหม่ๆ ท่านผู้ชมครับตอนนี้ผมยังอยู่ที่ อ.ศรีประจันต์ จ.สุพรรณบุรี ได้คุยกับคุณชาตรี จำปาเงิน ซึ่งอดีตเคยเป็นเกษตรกรและมีความเชื่อมั่นว่า สารสกัดจากสะเดาจะช่วยป้องกันแมลงได้คุณชาตรีก็เลยเอามาพัฒนา ตอนนี้ทำเป็นการค้าได้ด้วยเรามาคุยกับเขาว่าจริงหรือเปล่าที่ สารสกัดจากสะเดากำจัดแมลงได้ และมันทำกันจริงๆ ใง มีกี่ชนิดยังไง / ที่ผมเห็นอยู่นี้ะครับเป็นต้นสะเดาไทย สะเดาจริงๆ มีกี่ชนิด

- คุณชาตรี มันจะมีของอินเดียก็จะเรียกสะเคาอินเดีย แล้วมีอีกชนิดหนึ่งขึ้นทางใต้ ทางภาคกลางขึ้นไม่ค่อยได้ขึ้นไม่ค่อยดีเขาเรียกสะเคาข้าง คั้นมันจะใหญ่ สูงเขาจะใช้ไม้ เอามาแทนไม้สักเรียกคั้นเทียมไม้สัก มันจะเป็นตระกูลเดียวกัน
- คุณลุงเกษตร สะเคาอินเดียเป็นยังไงครับ
- คุณชาตรี ผลจะเล็กใบเล็กและหยักมากลำคั้น จะเป็นพุ่มมากกว่าส่วนสะเคาไทยจะเป็นคั้นตรงมากกว่าถ้าปลูกดีๆจะตรง เราจะได้ประโยชน์จากเนื้อไม้ เมล็ดใหญ่และคอกสำหรับสะเคาไทยของเรา
- คุณลุงเกษตร ประโยชน์ของสะเคาจริงๆแล้วนอกจากเมล็ดแล้วมีอะไรอีก
- คุณชาตรี อย่างคอกเอาไปกินเป็นสะเคาน้ำปลาหวาน ถ้าเป็นหลักวิชาการขูด สะเคากินแล้วช่วยพอกเลือดให้เลือดคึ้น ใบสะเคาใบแห้งเอาไปใส่ดิน มันจะช่วยลดความเป็นกรดของดินได้เป็นปุ๋ย ในอินเดียเขาเอาใบสะเคาไปต้มมาอาบน้ำให้กับคนที่เจ็บไข้ อย่างก้านเขาจะทุบๆ แล้วเอามาตีพื้น
- คุณลุงเกษตร ของไทยเราจะใช้ข่อยแต่อินเดียใช้สะเคา
- คุณชาตรี กิ่งทำถ่านทำฟืนดีมาก ถ้าพุดถึงลำคั้นเนื้อไม้จะสวยมาก เราใช้ทำ เฟอร์นิเจอร์ได้ปลูกบ้านได้อย่างถ้าจะแต่งงานจะมีลูก ถ้ามีที่สัก 5ไร่10ไร่ เราก็แบ่งพื้นที่ไว้หน่อยสำหรับปลูกสะเคา สักไม่เกิน 100 คั้น สัก 60 คั้น พอลูกโตสัก 20 กว่าจะแต่งงานปลูกเรือนหอก็เอาไม้มาปลูกบ้านสัก30 คั้น จะได้ไม้ได้บ้านหลังใหญ่ๆ แล้วปลวกไม่กิน
- คุณลุงเกษตร ปลวกไม่กินหรือครับทำเป็นเล่นไป จะเป็นคู่แข่งไม้สักนะครับ แล้วคอก สะเคาบางที่เราไม่ค่อยเคยเห็น
- คุณชาตรี คือกอกมันจะเริ่มแก่ประมาณเมษา. พค.จะมีลูกสะเคา แต่คนส่วนใหญ่จะ เก็บคอกมากินจนหมดก็เลยจะเห็นกันน้อย เมล็ดสะเคาเราก็จะมีน้อย
- คุณลุงเกษตร แสดงให้เห็นว่าสะเคามีประโยชน์มาก ผมขอไปดูหน่อยนะครับว่าสะเคา ที่คุณชาตรีมีอยู่เป็นไงบ้าง

..... โฆษณา 2.....

ช่วงที่ 3

บริเวณที่วางผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากสะเคา

- คุณชาตรี ที่เห็นอยู่นี้เป็นสะเคาสุข ขนาดประมาณลูกองุ่น สีจะเหลืองนงจะชอบกิน แต่เราจะทำแห้ง เพราะเก็บไว้ได้เป็นปี คือสะเคาจะออกดอกครั้งเดียวเรา จะต้องเก็บไว้ใช้ทั้งปี ซึ่งเกษตรกรก็เก็บไว้ได้เองทำแห้งแล้วเอาไว้ใช้ คือ สะเคามันคืออย่าง คือเกษตรกรจะสามารถทำเองได้ไม่ต้องซื้อ เวลาใช้ก็ไม่ อันตรายใช้กินก็ได้ เวลาจะเก็บก็เก็บในกระสอบป่านในเงาในที่ที่มีอากาศ ถ่ายเทได้สะดวก ไม่ให้ราขึ้น เวลาเราเอามาใช้เราก็เอามาบด
- คุณลุงเกษตร ใช้อะไรบด

- คุณชาตรี ใช้เครื่องบด ถ้าไม่มีเครื่องก็ใช้ที่บดน้ำพริก หรือที่บดอาหารกึ่ง หรือครก ทำกับข้าวก็ได้ไม่ต้องละเอียดมากก็ได้แล้วก็เอาไปแช่น้ำ ตักคืนสองคืน แล้วเอาน้ำไปฉีก ที่เหลือก็เอาไปใส่เป็นปุ๋ยก็ได้ หรือเราจะกำจัดแมลงในดินเอาอินนี้ไปใส่มันก็ได้ ส่วนที่เราทำเป็นการค้าทำเป็นสารที่เก็บไว้ได้นาน เราจะใช้ตัวที่มาจากผลสะเคาที่สุดเอามาถูกับตะแกรงเอาเนื้อเอาเปลือกมันออก ก็จะเหลือเป็นเมล็ดข้างใน
- คุณลุงเกษตร ลองฉีกให้เห็นหน่อยครับ
- คุณชาตรี ได้ครับ จริงๆแล้วเมล็ดที่มีสารออกฤทธิ์ คือ เมล็ดข้างใน
- คุณลุงเกษตร ที่เห็นอยู่นี้คือตัวที่สำคัญที่สุด ที่เป็นเมล็ดข้างในนั้นะ มีน้ำมันไหมครับ
- คุณชาตรี มีอยู่ 40 %
- คุณลุงเกษตร เราทำข้างข้างครับ
- คุณชาตรี เราก้เอาตัวนี้ไปบด แยกเอาเปลือกออกแล้วเอาไปใส่ถังสะกັดสะกັดด้วย เมล็ดแอลกอฮอล์ เป็นถังสแตนเลสข้างในจะมีใบพัดกวน ทั้งไว้ 1-2 วัน แล้วในถังจะมีตะแกรง พอเราจะเอาน้ำชาออกเราก็เปิดไว้ กากก็จะอยู่บนเราก็จะได้น้ำ
- คุณลุงเกษตร น้ำก็จะเป็นสีเหลืองขุ่นอย่างนี้ มีความเข้มข้น แต่มันยังมีสารออกฤทธิ์ต่ำ อยู่ยังไม่ควรจะไปใช้ ถ้าใช้ต้องใช้เยอะ แล้วเราก็เอาไปเข้าเครื่องลดปริมาณมัน ไปคั้มให้แอลกอฮอล์มันระเหย เป็นไอลอยขึ้นไปเราก็มีเครื่องจับไอแอลกอฮอล์กลับมาใช้ใหม่ น้ำยาก็เหลือน้อยเข้าๆ มันก็จะเข้มข้น และเราก็แยกน้ำมันออกซะก่อน บรรจุขวดเราก็ส่งไปสำนักวิจัยให้เขาเช็คก่อนว่าเข้มข้นได้มาตรฐานพอหรือยัง ถ้าโอเคก็บรรจุขวดขายได้
- คุณลุงเกษตร เรียกว่าต้องมีมาตรฐานกัน ผมสงสัยว่าเครื่องที่สะกັดสารเราก็คิดเองหรือซื้อมาจากเมืองนอก
- คุณชาตรี เครื่องนี้ เมื่อก่อนนี้การทำสะเคาจะเป็นงานวิชาการทำในห้องทดลองเราก็ไปจำลองวิธีการจากในห้องวิจัยมาทำ มาขายเป็นความคิดของคนไทย ทำได้เอง ตอนนี้วิธีการแบบนี้เขาจะปิดกันเพราะมันทำเป็นเชิงการค้าได้ แล้วเมืองนอกเขาจะปิดกัน มีส่วนมะม่วงบางส่วน 1500 ไร่ เขาใช้ได้ ผลดี มะม่วงเขาขายได้ก่อน เพราะผิวสวยเขาเอาไปใช้ทำให้ลดค่าใช้จ่ายเท่าตัว ประหยัด พอเขาใช้เยอะๆ ผมก็บอกไม่ต้องซื้อผมหรือผมสอนให้เขาทำเองเลย
- คุณลุงเกษตร แหมดีจริงเกษตรกรด้วยกันก็ต้องอย่างนี้ / อันนี้คืออะไรครับ
- คุณชาตรี เป็นสะเคาอัดเมล็ด เราได้จากตัวที่เราทำมาผสมกับน้ำมันสะเคาที่เราได้ มาเอามาร่วมกัน อัดเป็นเมล็ดใช้สำหรับใส่ไล่แมลงในดิน พวกหมักผักที่อยู่ในดิน พวกนี้ถ้าเอาไปใส่มันจะไล่แมลง

- คุณลุงเกษตร ผมนึกขึ้นมาได้อย่างหนึ่งนอกจากสวนส้มของคุณชาตรีแล้ว มะม่วงที่ว่า
แล้วน้ำสะกิดจากสะเคาใช้กำจัดแมลง จะใช้กับพืชอื่นได้ไหม
- คุณชาตรี ใช้ได้กับผักทุกอย่าง กุหลาบ มะลิ คาวเรือง กล้วยไม้สวนใหญ่ๆ ก็ใช้ลด
ต้นทุน กล้วยไม้ที่ส่งไปต่างประเทศก็ไม่มีปัญหา
- คุณลุงเกษตร แล้วอันนี้ละครับ
- คุณชาตรี อันนี้เป็นตัวที่เราสะกิดจากหงสะเคาเอาน้ำยาไปแล้ว มันมีแร่ธาตุอยู่มาก
จนกระทั่งสำนักวิจัยเอาไปตรวจดูเห็นว่า แร่ธาตุมันเยอะมาก ถ้าทำตัวนี้
เป็นปุ๋ยจะดีมากๆ ปรับปรุงดิน เพราะฉะนั้นสะเคาจะไม่มีอะไรทิ้งเลย
- คุณลุงเกษตร หลายคนมองข้ามกันไปเลยเอาแต่จุ่มกับน้ำพริกกัน วันนี้ที่เราคุยเราจะ
เน้นเรื่อง การเอาสะเคามาทำสารสะกิดใช้ไล่แมลงกำจัดศัตรูพืช
- คุณชาตรี ถึงแม้จะทำเป็นการค้าแต่ผมก็จะบอกกับเกษตรกรทั่วไปว่าสามารถทำเอง
ผลิตเองมีตรงนี้ไว้ใช้เองได้ทำเองได้ไม่ต้องซื้อผม จะซื้อก็ต่อเมื่อปลายปีมี
ไม่พอใช้อย่างนั้นได้ หรือส่วนใหญ่ๆ ไม่พอที่จะทำเองอย่างนี้ก็ซื้อผม
- คุณลุงเกษตร อย่างสวนเล็กๆทำใช้เองในบ้านก็ได้
- คุณชาตรี อย่างที่บอกช่วง 5 ปีไปแล้วจะออกดอกออกลูกยังไม่ได้โคนต้น ก็เก็บลูก
เอาไว้ทำอย่างที่ผมบอกยังไม่ต้องใช้ไม้
- คุณลุงเกษตร เราก็ได้เห็นว่าการทำงานสะเคาแบบทำเป็นการค้ามีเครื่องมือเครื่องมือ ถ้าเป็น
แบบชาวบ้านทำไว้ไว้ใช้เองก็เอาลูกสุกที่ตากแห้งมาบดใส่น้ำแชไว้
- คุณชาตรี เราเอามา 10 กิโลผสมน้ำได้ 200 ลิตร
- คุณลุงเกษตร เป็นลักษณะที่ชาวบ้านทำเองได้นะครับที่เห็นอยู่นี้
- คุณชาตรี จริงๆ ใช้น้อยกว่านี้ก็ได้แล้วแต่สวนต้องคำนวณคิดดู เวลาเราฉีดใช้ก็ฉีด
มากน้อยแล้วแต่ คือเอาที่บดแล้วมาแช่ 1-2 คืนอย่างที่บอก แล้วก็เอาไป
กรองไปฉีดการแช่เองมันได้ประโยชน์ 2 อย่าง 1.เอาน้ำไปฉีด 2. เอากาก
ใส่เป็นปุ๋ยได้ กำจัดแมลงในดินอย่างที่บอกสักครู่
- คุณลุงเกษตร เอาไปผสมปุ๋ยเรียกทำให้ยูเรียละลายช้าขึ้นก็ได้ครับ ถ้าเป็นในแบบการ
ค้าเป็นน้ำอย่างของคุณชาตรีจะประมาณเท่าไร
- คุณชาตรี ประมาณ 400 - 500 ซีซี ในระยะแรก ถ้าใช้ไปนานๆ ใช้ 200 ซีซี ก็อยู่ ใช้
ไปแล้วระยะหนึ่งจะลดลงจะห่างซึ่งคิดกับสารเคมี จะเข้มข้นขึ้นถี่มากขึ้น
- คุณลุงเกษตร สารสะกิดจากสะเคาที่ใช้กำจัดศัตรูพืช เราก็คุยมาแล้ว ทั้งวิธีการทำอย่าง
ธุรกิจเพื่อการค้า อย่างชาวบ้านทำเอง
- คุณชาตรี ที่นี้อยากบอกสักนิด ตอนที่เราเอามาบดแช่น้ำแล้วจะเอาไปกรองบางครั้ง
ชาวบ้านไม่เข้าใจคอนกรวดเวลาเร่งๆ พอไปฉีดมันฉีดไม่ออก เพราะมัน
ไปอุดตันหัวฉีดที่นี้มันจะมีเทคนิคอยู่ คือ เราต้องมากรองด้วยมุ้งตะขำเล็กๆ
สีเขียว ที่เขาใช้ทำมุ้งวัว เอากากหยาบๆออกไปก่อน แต่มีมันยังมีกากเล็กๆ

- อยู่บางคนไม่เข้าใจเอาผ้าขาวบาง คือผ้ามันจะเป็นรูบ้างติดบ้าง มันก็อาจจะไปติดหัวฉีดได้ เราก็ใช้ตะแกรงร่อนแป้ง กรองอีกครั้ง มันจะมีตะกอนน้อยแล้ว เอาไปฉีดก็จะพ่นได้ไม่ติด
- คุณลุงเกษตร   อันนี้ก็เป็นเทคนิคที่คุณชาตรีฝากบอกให้เกษตรกรที่จะนำไปใช้ทำเองได้รู้ไว้ที่นี้ไอ้ของที่ทำเป็นแบบการค้าเราจะรู้ได้อย่างไรว่าอันไหนของแท้ของเทียม อันไหนมีคุณภาพถูกต้องตามมาตรฐาน อ้างว่าเป็นสารสกัดของแท้จากสะเดากันมากนะครับตอนนี้
- คุณชาตรี   คือมันจะมีหลายบริษัทหลายยี่ห้อที่ทำออกมา พอไม่ได้ผลก็จะเกิดปัญหาไม่เชื่อถือสารสะเดา วิธีการที่จะตรวจดู คือ ต้องสังเกตว่ามีทะเบียนวัตถุอันตรายหรือเปล่า ได้รับการรับรองจาก กรมวิชาการเกษตร
- คุณลุงเกษตร   คือ ต้องดูที่ฉลากมีทะเบียนตรวจสอบได้ จากกรม อันนี้แน่นอน
- คุณชาตรี   นอกจากนี้เราก็นำยามาเทลงน้ำดูเปรียบเทียบกับ อันนี้จะเป็นสะเดาแท้ของจริง ส่วนอันนี้เป็นของที่ทำทั่วไป ถ้าเทลงไปในน้ำจะพุ่งขาวเป็นนมคล้ายกฤษณาากลับ แต่อันที่ไม่แท้พอเทลงน้ำจะเป็นสีน้ำตาล คือ สารอะซาดิแรคติน ที่เป็นสารออกฤทธิ์ ถ้าลงน้ำแล้วจะพุ่งขาวเป็นนม อันนี้ไม่เป็นนมก็แสดงว่าไม่ใช่ของดีของแท้ จริงๆจะมีสารอยู่หลายชนิด คือ สารตัวนี้จะเป็นตัวชี้ว่ามีคุณภาพหรือเปล่า และลองดมดูจะมีกลิ่นของสะเดาถ้าเป็นของแท้กลิ่นจะมาก ถ้าเป็นอีกอันจะหอมธรรมดาทั่วไป
- คุณลุงเกษตร   อันนี้เป็นวิธีการง่ายๆที่จะพิสูจน์ แล้วใครเป็นคนกำหนดคนตรวจละครับ
- คุณชาตรี   สำนักวิจัยและพัฒนาการผลิตสารจากธรรมชาติทางการเกษตร จะเป็นคนตรวจสอบว่าชนิดไหนจะใช้ได้คุณภาพ
- คุณลุงเกษตร   นอกจากผลิตภัณฑ์ที่เห็นอยู่นี้แล้ว ต่อไปจะมีการพัฒนาไปใช้อย่างไรบ้างได้อีกครับ สารสกัดจากสะเดานี้ะครับ
- คุณชาตรี   ต่อไปเราจะทำเป็นแชมพูกำจัดเห็บหมัดสุนัข เวลาเราแยกสะเดาน้ำมันออกมาจากสะเดาเราก็เก็บไว้ นำมาทำน้ำยากำจัดเห็บเหากก็ได้

..... โฆษณา 3 .....

ช่วงที่ 4

บริเวณที่สวนกุหลาบของเกษตรกรที่ใช้สารสกัดจากสะเดา

- คุณชาตรี   เดี่ยวขอแนะนำให้รู้จักคุณสมพงษ์
- คุณลุงเกษตร   สวัสดีครับคุณสมพงษ์
- คุณชาตรี   คุณสมพงษ์ คือ เกษตรกรที่ปลูกดอกดาวเรือง และกุหลาบ
- คุณลุงเกษตร   คุณสมพงษ์ปลูกดอกกุหลาบและดาวเรืองมานานหรือยังครับ
- คุณสมพงษ์   ก็ประมาณ 4 – 5 ปี

- คุณลุงเกษตร มีปัญหาอะไรไหมครับเกี่ยวกับศรัศูพิซ เพราะเท่าที่ทราบกุหลาบกับ
ควาเรียงศรัศูพิซชอบแน่
- คุณสมพงษ์ ตอนแรกก็มีปัญหาเยอะ ก็มีพวกแมลงหนอนไรแดง ตอนนั้นใช้สารเคมี
พอใช้แล้วหมดแรงแพ้สารเคมีพอใช้แล้วต้องหาหมอ สุขภาพไม่ดี
- คุณลุงเกษตร ที่ทนใช้สารเคมีพวกนั้นอยู่นานไหมครับ
- คุณสมพงษ์ ก็นานคะใช้มาหลายปี ตอนแรกปลูกส้มตอนนี้มาปลูกกุหลาบ ก็ใช้ต่อ
พอรู้จักสารสะเดาก็คิดว่าน่าจะใช้กับพวกไม้ดอกได้ด้วย ตอนแรกก็ยังไม่
ใช้ซะทีเดี๋ยวใช้สารเคมีก่อน ตอนหลังจึงหันมาใช้สะเดา
- คุณลุงเกษตร การใช้ความเข้มข้นต่างกันไหม
- คุณชาตรี ไม่ต่างครับเหมือนกันหมด
- คุณลุงเกษตร พอใช้แล้วเป็นไงครับ
- คุณสมพงษ์ ใช้แล้วดีตัวเองก็ไม่มีอะไร ฉีดเองก็ได้ไม่ต้องจ้าง เมื่อก่อนใช้สารเคมี
ก็ต้องฉีดครั้งหนึ่งใช้สารสะเดาตอนแรกก็ 5 วัน 7 วันพอตอนหลังก็ใช้ 9 วัน
เว้นถึง 10 วัน
- คุณลุงเกษตร จะเห็นว่าระยะการฉีดจะเว้นไปเรื่อยๆ
- คุณสมพงษ์ ตอนแรกที่ไม่ใช้ ก็เพราะว่ามันแพง แต่พอมาใช้แล้วคิดว่าถูกกว่าสารเคมี
และก็ปลอดภัยกว่าสารเคมีด้วย
- คุณลุงเกษตร ตอนใช้ครั้งแรกเชื่อถือใหม่ว่าใช้ป้องกันแมลงได้
- คุณสมพงษ์ ใช้แล้วก็เห็นตัวแมลงที่อยู่ตามใบจะตายคาใบ ใช้แล้วก็รู้สึกดี ปัจจุบัน
ยังใช้อยู่คั่นทุนเราก็ถูกลง
- คุณลุงเกษตร เดี่ยวนี้มาใช้สารสะเดากจากสะเดาแท้ก็ดีกว่ามาเลยใช้ไหมครับ
- คุณสมพงษ์ ก็ดีกว่าลดต้นทุนเราทำเองได้ ปลอดภัยต่อตัวเราด้วย ด้วยยาพอใช้ต่อไปก็
เข้มข้นน้อยลงใช้น้อยลง
- คุณลุงเกษตร แล้วบอกต่อ เรื่องการใช้สารสะเดาตรงนี้กับคนอื่นบ้างหรือเปล่า แปลก
นะครับว่า ทำไมถึงต้องมาเริ่มที่ตัวเกษตรกรทำกันเองไม่เริ่มจากภาครัฐ
- คุณสมพงษ์ ก็แนะนำเพื่อนบ้านใช้บางคนเขาใจร้อน จริงๆ ไม่ใช่มาใช้แล้วตายที่เดียว
ใช้แล้วจะค่อยๆหายไป บางคนบอกว่าไม่เห็นตายเลยก็เลิกใช้จริงๆ มัน
ค่อยๆ หายตายไปเรื่อยๆ คืองใจเย็น
- คุณชาตรี คือว่าที่ใช้มันจะทำให้ไม่เกิดไข่ แมลงที่มีประโยชน์ก็จะเริ่มเข้ามาควบคุม
แทนแมลงที่เป็นศรัศูพิซ
- คุณสมพงษ์ เวลาพ่นต้องพ่นตอนเย็นๆ เพราะว่าตอนเย็น พวกมวนผีเสื้อจะมาวางไข่
จะคุมได้ตลอด
- คุณชาตรี คือ ตอนเย็นแมลงจะเริ่มวางไข่ และแคคร่มแล้วแสงแดดมีผลน้อยต่อ
สารสะเดา ถ้าฉีดตอนเช้าพอแคคร่มก็ไม่ค่อยได้ผล

- คุณลุงเกษตร เวลาฉีกก็ต้องเลือกด้วยหรือครับ คือ หมายความว่า คนที่ใช้ก็ต้องเข้าใจ ด้วยจะต้องใช้ให้เป็นด้วย ไม่ใช่พอจะฉีกที่ทำที่ก็เอาเลย ไม่ทันระวังคิด พอไม่ได้ผลก็โทษว่าไม่ดี
- คุณชาตรี ก็มันอย่างนี้ครับสะเดานี้ถ้าใช้ใช้ให้ได้ผลจริงๆ มันต้องใช้ก่อนฉีกก่อน ตั้งแต่แรก คือพอจะทำแปลงปลูกผักปลูกอะไรก็ตาม ฉีกกันไว้ก่อนเลยตั้งแต่ต้น แล้วก็ค่อยๆ ดูแลพ่นตามเป็นระยะๆ ตอนหลัง อย่างนี้แมลงจะไม่มากวน ไม่ใช่มากขึ้นเต็ม กินกันจนจะหมดสวนอยู่แล้ว พอเอามาฉีกมันก็ไม่ได้ผลจริงๆ ครับ
- คุณลุงเกษตร คือ เป็นลักษณะป้องกันไม่ใช่มากขึ้นเต็มหมด ต่อให้ใช้สารเคมีก็เอาไม่อยู่
- คุณสมพงษ์ อย่างที่สวนพอจะปลูกใหม่ ตัดต้นเดิมทิ้งก็ฉีกเลย
- คุณชาตรี คือถ้าเกษตรกรกรใช้ อย่างน้อยมันคือร่างกายเรา
- คุณลุงเกษตร อย่างนี้ทำให้เราไม่ต้องสั่งสารเคมีจากต่างประเทศเข้ามาทำให้ประหยัดได้ตั้งมาก ใช้ธรรมชาติคุ้มครองชาติกันเอง เป็นแนวทางที่คืนะครับ ก็อย่างนี้แหละครับเกษตรกรลูกทุ่งมีอะไรดีๆ จากเกษตรกรที่เห็นว่า มีประโยชน์ก็มาบอกกัน /เอาละครับผมว่าคงต้องมีหน่วยงานของรัฐ ที่กำลังทำงานวิจัยส่งเสริมตัวนี้อยู่ เราคงต้องคุยกันในตอนต่อไป แล้วก็มาคุยกันด้วยนะครับว่าต้นสะเดาที่ว่าเขาปลูกกันยังงัยแบบไหน จะหาพันธุ์มาขังใจแล้ว เอาสารสะเดาไปใช้กับแปลงผักอื่นได้อย่างไรบ้างตอนหน้าจะครับ
- .....จบรายการ.....

1.4 เรื่องของพืชหรือสัตว์เศรษฐกิจ

เป็นประเด็นของเรื่องหรือตอนที่เกี่ยวกับพืชหรือสัตว์ ที่กำลังได้รับความสนใจจากเกษตรกร เป็นพืชหรือสัตว์เศรษฐกิจตัวใหม่ที่กำลังได้รับความนิยม เพราะมีแนวโน้มที่ดีทางการตลาด ยกตัวอย่างเช่น ตอนไม้ยมหอม

ตัวอย่างบทโทรทัศน์ ตอน การปลูกไม้ยมหอม

ออกอากาศวันที่ 7 พฤศจิกายน 2543

สัมภาษณ์ คุณจ่านงค์ เจ้าของสวนไม้ยมหอม ที่ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

.....

- คุณลุงเกษตร คุณผู้ชมครับที่ผมอินอยู่ที่นี่ คือ สวนไม้หอมของ คุณจำนงค์ ที่โพธารามราชบุรี บางคนสงสัยครับไม้หอมกับไม้หอมต่างกันไหม ซึ่งถือว่าเป็นไม้เศรษฐกิจ มันจริงหรือไม่ ต้องมาคุยกันวันนี้ครับสวัสดิ์ครับคุณจำนงค์ สนใจไม้หอมมานานหรือยังครับ
- คุณจำนงค์ ก็ 10 กว่าปีแล้วครับ ศึกษามาก็เกือบ 12 ปี
- คุณลุงเกษตร คนจะพูดถึงน้อยมากมันเป็นไงครับ ไม้หอมไม้หอม
- คุณจำนงค์ ต่างครับ ไม้หอมเราใช้กลิ่นเป็นไม้ที่มันมีกลิ่นหอมมาใช้ประโยชน์ไม่ได้ เอามาใช้แปรรูปในงานก่อสร้าง อย่างคันทันถุณา อันนี้มันเป็นไม้หอมเราเอาเนื้อไม้มาใช้ประโยชน์แบบไม้สัก ทำเฟอร์นิเจอร์
- คุณลุงเกษตร มันยังงัยครับมันแทนกันได้จริงหรือครับ
- คุณจำนงค์ คือมันแทนเนื้อไม้สักได้สัลายคล้ายกัน ความคงทนถาวรปลวกไม่กินคุณสมบัติคล้ายกัน แต่ไม้หอมจะเด่นชนิดที่ว่า เราคัดเลือกต้นพันธุ์ไว้เป็นไม้ที่ลักษณะลำต้นโตเร็วทรงกลมอย่างที่เห็น แต่เดิมผมเคยแพร่ให้หลายๆคนแต่เดิมไม่เชื่อ ที่เห็นนี้ประมาณ 2 ปี สูงถึง 8 เมตร
- คุณลุงเกษตร ไม่น่าเชื่อ โตเร็วจริง / ถ้าซื้อต้นเล็กไปนานแค่ไหนถึงจะโตได้ที่ครับ
- คุณจำนงค์ คือปกติถ้าเราปลูกกันมันจะใช้ประโยชน์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มันก็ต้องขึ้นอยู่กับการบำรุงดูแลรักษา
- คุณลุงเกษตร คุณมันเหมือนมะขมนะครับ มันไม่มีกิ่งอะไรเลย
- คุณจำนงค์ คือเราคัดเลือกแม่ไม้คัดเลือกพันธุ์ ไม้นี้จะขึ้นตรงกลม
- คุณลุงเกษตร ปลูกได้ทุกที่หรือเปล่าครับ
- คุณจำนงค์ ทุกที่ครับปลูกได้ทั่วประเทศไทย เป็นไม้ร้อนขึ้นนะครับมีคนปลูกได้ทั่วประเทศ
- คุณลุงเกษตร ต่างประเทศเขามีไหมครับ
- คุณจำนงค์ มีมาศึกษา เขาเสียค่าที่ปลูกเมืองเขาไม่ได้ คือ ไม้หอมจะเป็นไม้เขตร้อน เนื้อไม้ใช้กันทั่วโลก
- คุณลุงเกษตร ลักษณะพันธุ์มันเป็นไงครับ
- คุณจำนงค์ ขมหอมจะมีหลายพันธุ์นะครับ เหมือนขนุน มะม่วง แต่เราต้องคัดเลือกลักษณะเด่นที่สุด โตเร็วที่สุดมาขายพันธุ์ ลักษณะแม่ไม้เด่นที่สุด
- คุณลุงเกษตร มันจะเป็นไม้เศรษฐกิจในอนาคตได้อย่างไรครับ
- คุณจำนงค์ ผมหวังว่าจะมาแทนไม้สักได้
- คุณลุงเกษตร มันทำอะไรได้บ้าง
- คุณจำนงค์ ทำเฟอร์นิเจอร์ปลูกบ้านได้ ต่อเรือได้ ทำได้เหมือนไม้อื่นทั่วไป
- คุณลุงเกษตร เอาละครับฟังดูน่าจะดีแล้วเขาปลูกกันยังงัย ช่วงหน้าจะครับมาดูว่าราคามันจะขนาดไหน

.....โฆษณา.....

- คุณลุงเกษตร คือผมอยากจะถามหน่อยถ้าคนที่สนใจอยากจะทำปลุกมันขากไหมครับ
- คุณจำนงค์ วิธีการปลุกไม้ขมหอมไม่ยากครับ เราเริ่มก็ใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักขุคหลุมไว้ ร่องกันหลุม จากลักษณะเด่นของพันธุ์ที่โตเร็วกลมตรงเอาแม่มาปลุกลง
- คุณลุงเกษตร นี่ถ้าผมเอามาจากป่ามาปลุกพร้อมกันมันจะโตไม่เท่ากัน
- คุณจำนงค์ ไม่เท่าครับ
- คุณลุงเกษตร หลังจากปลุกดูแลยังไงบ้างครับ
- คุณจำนงค์ ในระยะแรกไม่ต้องทำอะไรมาเลย ทิ้งไว้มันโตเองลงหลุมก็โตเอง ปกติเราจะปลุกในฤดูฝนถ้าเป็นหน้าแล้งก็จะรดน้ำ 3 วันต่อครั้ง
- คุณลุงเกษตร ควรมีระยะห่างไหมครับ
- คุณจำนงค์ ระยะของคันมันปรับได้หลายแบบเช่น เราปลุกเป็นกลุ่มๆ ละ 3 คันห่างแถว 2 เมตร และก็ไปห่างแถว 4 เมตร หรือ เป็น 1.50 คูณ 1.50 หรือ 2 เมตรคูณ 2
- คุณลุงเกษตร เอาดีที่สุด
- คุณจำนงค์ ถ้าเป็นที่น้อยๆ ผมแนะนำให้ปลุกไร่หนึ่ง 400 คันห่าง 2 คูณ 2 ถ้าที่มาก ห่าง 4 เมตร ห่างมากทำให้เราจัดการได้ง่าย เราสามารถปลุกแซมได้ง่ายเอาพืชอื่นมาปลุกเสริม เอาสมุนไพรมาปลุกหารายได้จากการปลูกพืชแซม ควรเป็นสมุนไพร มันจะชอบร่ม พวกโสม ขิง ข่า คีปรี กัลยาก็ได้ครับ
- คุณลุงเกษตร มีวิธีทำให้คันมันมีผลผลิตดีขึ้นยังไง
- คุณจำนงค์ เราใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ อย่างไม่ 3 เดือนไปแล้ว เราจะใช้ฮอร์โมนฉีดบำรุงที่ขอดแล้วใช้ปุ๋ยคอกปุ๋ยหมักใส่ที่โคนต้นบำรุงอีกประมาณ ปีละ 2-3 ครั้ง จะโตเร็ว
- คุณลุงเกษตร อย่างนี้ตัดได้ยัง
- คุณจำนงค์ ได้ครับอย่างนี้ 60 ซม. โดรอบคันอย่างนี้ได้ ไปที่บ้านไม้ซุงไม้กลึง
- คุณลุงเกษตร มันมีศัตรูที่ชนิด
- คุณจำนงค์ ถ้า 3 ปีไปแล้วไม่ต้องกลัว แต่ที่มีของมันเป็นจริงๆแล้ว คือ เพลี้ย คุณน้ำเลี้ยงจากขอดอ่อนคอนเล็กๆ ไม้ประมาณ 4-5 เดือนถึง 1ปีจะมาและตามมาด้วยหนอนผีเสื้อ ซึ่งสมัยนี้เรามีสารกำจัดป้องกันได้ เช่น ชีวภาพจากญี่ปุ่นลา สารสะเคา ที่สำคัญท่านต้องป้องกันไม่ให้มันมาเกาะแล้วมันจะไม่มากวน
- คุณลุงเกษตร ก็ช่วยการฉีดอย่างที่คุณบอกเป็นระยะๆ เช่น ปลายฝนต้นหนาว
- คุณลุงเกษตร เป็นไม้ที่ฟังดูปลุกไม่ยากดูแลก็ง่าย ไม้เศรษฐกิจตัวนี้น่าสนใจนะครับ
- .....โฆษณา.....

ลักษณะเนื้อหาดังกล่าว จะกระจายอยู่ในแต่ละวันที่เกษตรถูกหุงออก อากาศในแต่ละสัปดาห์ และจะสลับกันไปตามจังหวะ และช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งทีมงานเป็นผู้กำหนดไว้ เพื่อให้เนื้อหามีความต่างของเรื่องราวที่หลากหลายมากขึ้น ทีมงานได้กำกับให้เนื้อหาในตอนนั้นๆ มีหัวข้อและประเด็นตามที่ยกตัวอย่างมา เพียงแต่จะหยิบหัวข้อหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่งขึ้นมาเน้นเป็นพิเศษ ซึ่งจะพิจารณาจากจุดเด่นของเรื่องเป็นหลัก เพื่อสร้างจุดขายที่น่าสนใจในตอนนั้น

ข้อกำหนดอย่างหนึ่งในการพิจารณาคัดเลือกเนื้อหาหรือเรื่องที่จะนำเสนอ ก็คือจังหวะช่วงฤดูหรือช่วงระยะเวลาของผลผลิตทางการเกษตรที่จะออกมาสู่ตลาด ซึ่งทีมงานจะต้องเลือกถ่ายทำก่อน ทั้งนี้เพราะพื้นที่ของการทำการเกษตรในแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน ผลผลิตที่ได้จะออกมาไม่พร้อมกัน ดังนั้น การเดินทางไปถ่ายทำจะคำนึงถึงความสมบูรณ์ของเนื้อหาตามที่ได้วางไว้และจะต้องได้ภาพความสมจริงครบตามที่ต้องการ อย่างเช่น จะต้องเป็นช่วงของการเก็บผลผลิตพอดี เห็นขั้นตอนหรือขบวนการต่างๆ ครบถ้วน ซึ่งถ้าหากไม่ตรงกับคิวการถ่ายทำ ทีมงานก็จะขยับเลื่อนให้สอดคล้องตรงกัน เนื้อหาของรายการบางเรื่องจึงต้องอิงอยู่กับช่วงระยะเวลาของผลผลิต ทำให้สามารถกำหนดเนื้อหาให้หมุนเวียนสลับเปลี่ยนกันไป ตามช่วงฤดูได้ตลอดทั้งปี

เป็นวิธีการที่ทีมงานผู้ผลิตต้องการให้ผู้ชมคอยเฝ้าติดตามดูว่าวันนี้ คุณลุง เกษตรถูกหุง จะมีเรื่องราวในประเด็นไหนมานำเสนอ ถึงแม้จะเป็นเรื่องที่ยังไม่อยู่ในความสนใจในตอนนั้น แต่ผู้ชมก็จะติดตามดู เพื่อความเพลิดเพลินและได้รับสาระความรู้ เพราะชื่นชอบเนื้อหาทางการเกษตรอยู่แล้ว

2. ลักษณะเนื้อหาที่เป็นแนวคิดของการเกษตร

จะเป็นลักษณะเนื้อหาที่เน้นประเด็นของ การสร้างภาพลักษณ์ของรายการ ให้มีลักษณะถึงสารคดีชีวิตของคนเกษตร ที่บอกถึงวิถีชีวิตชุมชนกิจกรรม การรวมกลุ่ม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาความรู้ต่างๆ โดยมุ่งเน้นให้คนดูได้รับรู้ถึงความ เป็นไปของความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง ในแง่มุมต่างๆ ของการเกษตร เป็นการเปิดมุมมอง เปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น เพื่อต้องการให้ผู้ชมรับรู้และเข้าใจในความสำคัญของการเกษตร ที่เข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตประจำวัน

ผู้วิจัยพบว่า ทีมงานผู้ผลิตมีแนวคิดที่จะนำเสนอลักษณะเนื้อหาในแนวโน้ม เพื่อต้องการให้คนดูได้เห็นคุณค่าของการเกษตรมากขึ้น เป็นการโน้มน้าวจิตใจให้ผู้ชมเกิดความรู้สึที่ดีต่อตัวรายการ เป็นการสร้างความหมายของการเกษตร ในอีกลักษณะหนึ่งที่ไม่ใช่ การนำไปประกอบอาชีพ แต่เป็นการดูเพื่อให้เกิดจิตสำนึกและมีทัศนคติที่ดีต่อการเกษตร โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะยกระดับการเกษตร ให้มีความสำคัญเท่าเทียมกันกับปัจจัยอื่นในการพัฒนาสังคม ยกตัวอย่างเช่น

ดอน กาแฟ

ออกอากาศวันจันทร์ที่ 17 – วันศุกร์ที่ 21 มกราคม 2543 (4 ตอน)

การส่งเสริมการปลูกกาแฟให้กับชาวเขบนพื้นที่สูง เพื่อลดการปลูกฝิ่นเป็นการแก้ปัญหาเสพติด ในขณะที่เดียวกันก็มีความคิดว่าการพัฒนาสายพันธุ์กาแฟอาราบิก้าให้สามารถปลูกแล้วได้ผลผลิตที่ดีมีคุณภาพ เพราะประเทศไทยมีลักษณะสภาพแวดล้อม สภาพอากาศและลักษณะภูมิประเทศที่เหมาะสมกับการปลูกกาแฟ โดยเฉพาะในพื้นที่ของโครงการหลวงดอยขุนวาง จ.เชียงใหม่

เนื้อหาที่น่าสนใจจะกล่าวถึงการปลูก การส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์กาแฟในประเทศไทย การระมัดระวังรักษา โดยพูดคุยกับนักวิชาการที่เชี่ยวชาญเรื่องกาแฟและ เจ้าหน้าที่งานวิจัยและส่งเสริมของโครงการหลวงที่แม่หลดและขุนวาง พร้อมทั้งนำเสนอเคล็ดลับเทคนิค กรรมวิธีการคั่วกาแฟสูตรต่างๆ ราคาคงของการคั่วที่ถูกรสนิยมคนไทยเครื่องมือและอุปกรณ์การแปรรูปเมล็ดกาแฟที่ผลิตโดยคนไทย การขยายตลาดในประเทศเพื่อลดการนำเข้า ผลของการส่งเสริมการปลูกกาแฟในประเทศไทย ช่วยทำให้เศรษฐกิจของชุมชนชาวเขาคีเขื่อน เกษตรกรมีรายได้ถือเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ดอน มหัศจรรย์อันคา

ออกอากาศวันจันทร์ที่ 24 - วันศุกร์ที่ 28 เมษายน 2543 (5 ตอน)

วิถีชีวิตของคนบนเกาะอันคา จ. กระบี่ ที่มีทั้งชุมชนมุสลิม ชุมชนคนพุทธ และชาวเล หรือที่เรียกว่า ชาวไทยใหม่ นำเสนอกิจกรรมการแปรรูปผลผลิตจากทะเล เช่น ทำกะปิ ทำปลาเค็ม การแปรรูปดินเคยปากหนัน เพื่อทำของใช้ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร การทำประมงพื้นบ้าน ส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนเป็นการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

พร้อมทั้งนำเสนอภูมิปัญญาความรู้ของชาวไทยใหม่ ในการทำประมง แบบไม่ทำลายธรรมชาติทางทะเล รักษาระบบนิเวศน์ สะท้อนให้เห็นภาพชีวิตที่แตกต่าง แต่สามารถอยู่ร่วมกันได้ โดยอาศัยการประกอบอาชีพประมงและการเกษตรเป็นศูนย์กลางสร้างความสัมพันธ์ ทำให้คนดูได้เห็นมุมมองใหม่ๆ ของวิถีชีวิตคนบนเกาะที่มีอาชีพเป็นชาวประมง

ตอน การเกษตรท่องเที่ยวหัวแม่คำ

ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 28 สิงหาคม 2542 (1 ตอน)

การส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่สูงจ.เชียงราย ซึ่งอยู่ติดชายแดนประเทศพม่า เป็นรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนของชาวเขา โดยอาศัยการเกษตรแบบธรรมชาติเป็นตัวนำและพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยมีกิจกรรมทางการเกษตรของท้องถิ่นเป็นจุดขาย เพื่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งชาวบ้านไม่โยกย้ายถิ่นฐาน เป็นผลดีต่อการรักษาพื้นที่ความมั่นคงของประเทศ เป็นลักษณะของการพัฒนาสังคมและประเทศชาติโดยอาศัยการเกษตรเป็นตัวเชื่อม

ตัวอย่างบทโทรทัศน์ ตอน ธรรมชาติกับการเกษตร

ออกอากาศวันที่ 25 สิงหาคม 2542

โครงการ การดูแลรักษาป่าต้นน้ำลำธารในชุมชนชาวเขา ของ อ.เดือนใจ ศิเทศน์ ที่ จ.เชียงราย ซึ่งสอนให้ชาวเขารู้จักการปลูกพืชไร่ เพื่อเลี้ยงตนเองและหารายได้ให้กับครอบครัว เป็นการเกษตรแบบไม่ใช้สารเคมี เพื่อป้องกันไม่ให้ทรัพยากรป่าไม้เสียหาย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมในชุมชนพื้นราบ เป็นลักษณะของการรักษาทรัพยากรธรรมชาติโดยอาศัยการเกษตรเข้ามาเกี่ยวข้องกัน และต่อเนื่องถึงสภาพความเป็นอยู่การประกอบอาชีพ

แนวคิดในตอนนี้ ต้องการจะบอกถึง ความสำคัญของการเกษตร ไม่ว่าจะอยู่กับคนกลุ่มใด สังคมของคนเกษตร คือ สังคมที่ต้องอาศัยพึ่งพากัน มีรูปแบบของวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงกันและเชื่อมโยงถึงกันได้ โดยอาศัยพื้นฐานเบื้องต้นที่เหมือนกัน คือ การเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับธรรมชาติ สภาพแวดล้อมกับการเกษตรจะมีความสัมพันธ์กันเสมอ

.....
 คุณลุงเกษตร วันนี่เกษตรลูกทุ่ง มาที่บริเวณที่ออกเขาของคอยแม่สลอง อำเภอแม่จันจังหวัดเชียงรายนะครับ ผมนี่ถึงท่ามพุทธทาสครับ เคยกล่าวเอาไว้ว่าทุกกลมหายใจเข้าออกของมนุษย์นั้น หมายถึง สิ่งที่เกิดดับสลับกันไป ในที่สุดชีวิตของมนุษย์ก็จะต้องดับสูญ ธรรมชาติก็เช่นเดียวกันถ้าหากเราไม่ดูแลให้ดีๆ ก็อาจจะต้องดับสูญไปเหมือนกัน มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ ไม่ใช่เป็นส่วนเจ้าของธรรมชาติ การพัฒนาการเกษตร ถ้าหากว่าจะทำให้ถูกวิธีแล้วละก็ย่อมจะทำให้ธรรมชาติ มีสภาพแวดล้อมที่กลมกลืน กันกับวิถีชีวิตของมนุษย์ได้ ชุมชนชาวเขาเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติพวกเขาทำการเกษตร โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อม เกษตรลูกทุ่งมาคุยกับบุคคลสำคัญท่านหนึ่งครับ ซึ่งเป็นบุคคลที่ถือได้ว่าเป็นกลไกของการพัฒนาประเทศที่มีพื้นฐาน ชีวิตของการเกษตรกับสภาพแวดล้อมของธรรมชาติให้คำทรงคง อยู่ผูกพันคู่กันมานาน อาจารย์ท่านนี้พวกเราโดยเฉพาะชาวเขาบนพื้นที่สูงรู้จักกันดี อาจารย์แดง หรือที่รู้จักกันในนาม อาจารย์เดือนใจ ศิเทศน์ สวัสดิ์ศรีรับอาจารย์

- อ.เตือนใจ   สวัสดิ์ศิษะ ชาวบ้านทั่วไปเรียกครูแดงค่ะคุณอุ๋นดี
- คุณลุงเกษตร   ตอนนี้อาจารย์ทำงานอยู่กับ
- อ.เตือนใจ   เออ อยู่มูลนิธิพัฒนาชุมชนในเขตภูเขา ตั้งมาเมื่อ 2527 ค่ะ คำเนนการจริงๆ 2529 มาสำรวจในพื้นที่นี้เป็นคั้นน้ำแม่จันและแม่สลองตั้งแต่ปี2528
- คุณลุงเกษตร   จริงๆ แล้วอยู่ที่กรุงเทพ ไหมครับ
- อ.เตือนใจ   เกิดกรุงเทพค่ะเรียนจบที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะรัฐศาสตร์
- คุณลุงเกษตร   ไม่น่าเชื่อว่าจะมาทำงานกับชาวป่าชาวเขานพื้นที่สูงอย่างนี้ได้
- อ.เตือนใจ   คือตอนที่เรียนอยู่ที่ทำกิจกรรมออกค่ายชาวเขาแล้วก็ประทับใจว่าวิถีชีวิต ชาวเขา เป็นชีวิตที่อยู่กับธรรมชาติมีเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมของตัวเองทั้งตัวเองได้ ไม่ถูกผลกระทบจากผลของการพัฒนาที่เน้นวัตถุมากเกินไป ตอนออกค่ายก็อยาก จะมาใช้ชีวิตร่วมกับพี่น้องบนคอย อยากจะให้เขาได้เห็นศักยภาพและภูมิใจในวิถี ชีวิตของตัวเอง
- คุณลุงเกษตร   อาจารย์มีจุดอย่างไรบ้างที่จะพัฒนาที่นี่
- อ.เตือนใจ   คือมองว่าเขตภาคเหนือของประเทศไทยเป็นเขตคั้นน้ำลำธาร ปิง วัง ยม น่าน อย่างที่นี้เป็นคั้นน้ำแม่จันแม่สลองแม่คำ ก็ไหลลงสู่แม่น้ำแม่ก๊ก แม่ก๊กก็ไหลลงแม่น้ำ โขง เป็นแม่น้ำนานาชาติ เพราะฉะนั้นระบบจะเป็นระบบนิเวศอันเดียวกันและก็เป็นหนึ่งเดียวของเรา ทุกอย่างในโลกนี้ก็เป็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เกื้อกูลกัน เหมือนพุทธศาสนาที่ว่าผลเกิดแต่เหตุ เพราะฉะนั้นถ้าเราได้เห็นชีวิตที่อยู่อย่างชาวเขา เรียบง่าย และก็เข้าไปในธรรมชาติ เขาก็จะเป็นผู้ที่ช่วยให้เรารักษาป่าคั้นน้ำลำธารซึ่ง จริงๆ ไม่ใช่ของประเทศใดประเทศหนึ่ง เป็นของ มนุษย์และทุกชีวิตในโลก อยากให้เขารักษาวิถีชีวิตของเขาไว้ และรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเลือกรับสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเขาแต่ยังคงความสัมพันธ์กันของมนุษย์กับธรรมชาติ
- คุณลุงเกษตร   ครูแดงมาตั้งมูลนิธิที่นี่ ตั้งใจจะพัฒนาชาวเขาเผ่าใดเผ่าหนึ่งหรือเปล่า
- อ.เตือนใจ   ไม่ใช่ค่ะ ถ้าความตั้งใจจริงอยากเห็นมนุษย์อยู่ร่วมกับธรรมชาติ มนุษย์เป็นส่วน หนึ่งของธรรมชาติ ธรรมชาติเป็นสิ่งยิ่งใหญ่ มนุษย์อยู่ร่วมกับธรรมชาติโดยที่ เป็นส่วนหนึ่ง เหมือนที่เราเรียกว่าพระแม่ธรณีหรือที่ชาวพื้นเมืองอเมริกันเขา เรียกว่า mother earth คนที่อยู่กับป่าอยู่กับชนบทจะรักธรรมชาติ
- คุณลุงเกษตร   มีอยู่คำหนึ่งที่เรารู้จักกันเสมอว่าชาวเขานี้แหละเป็นตัวการทำลายธรรม ชาติ ครูแดงเชื่ออย่างไรครับ
- อ.เตือนใจ   คือไม่ได้เชื่อแต่การที่เราเกิดมาก็ต้องใช้ธรรมชาติและพลังงานไม่ว่าจะ อยู่ที่ ไหน แต่คนที่อยู่ในเมืองจะใช้เยอะกว่า เราจะไม่รู้ตัว เพราะเราใช้เทคโนโลยี ใช้สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ปิงจิบสี่อย่างบ้านของพี่น้องชาวเขา เขาจะสร้าง ด้วยไม้ไผ่ และหญ้าซึ่งมาจากวัสดุพื้นบ้านซึ่งหาได้ในท้องถิ่น แต่บ้านของคน ในเมืองยิ่งใหญ่ก็ยิ่งอยากจะแสดงหน้าแสดงตา แสดงความเป็นตัวคนมีบ้าน

ใหญ่ๆ มีรถยนต์มากๆ ค้างแหงๆ ค้าง มีแอร์ คือ เราไม่ได้อยู่กับธรรมชาติเลย อย่างอาหารเราไม่ได้บริโภคด้วยธรรมชาติ แต่ในเมืองจะบริโภคด้วยฐานะด้วย แฟชั่น แต่ที่นี่เขาจะกินสิ่งที่เขาปลูกเองในไร่ในท้องถื่นไม่มีการเสีหพลังงานขนส่งอะไร คนในเมืองอาจจะกินอาหารที่ส่งมาจากอีกซีกโลกหนึ่งมันเป็นค่านิยม จึงอยากเห็นการใช้ธรรมชาติ บริโภคทรัพยากรเท่าที่เราต้องการ คนบนคอกเขาจะบริโภคเท่าที่เขาต้องการเท่านั้น อย่างบ้านหล่อโย ที่เขาใกล้ชิดกับธรรมชาติการทำลายป่าของเขาจะน้อยมาก เขาจะช่วยเราช่วยประเทศชาติรักษาป่าด้วยซ้ำไป เพราะเขาจะรักธรรมชาติแต่ที่คนมองว่าเขาทำลายธรรมชาติ เพราะการพัฒนาที่เขาควบคุมเป็นตัวตั้งรายได้เป็นตัวตั้ง เอาพืชใหม่ๆ ที่ทดแทนการปลูกฝืนไปให้เขา เช่น การปลูกฝืน กล้วยปลีไปให้เขา ไม้ผล เพื่อขายไปตลาดข้างล่าง อันนั้นเป็นวิถีที่ทำให้เปลี่ยนไป ชาวเขาถูกนำเข้ามาในระบบการพัฒนาที่เน้นวัตถุนิยมทุนนิยมในกระบวนการพัฒนาที่ผิดพลาด หมู่บ้านหนึ่งจะมีการรักษาป่ารอบหมู่บ้านเป็น 1000 ไร่ การอนุรักษ์อาจจะมากกว่านี้ เราจะสนับสนุนให้ชาวเขาภูมิใจในเอกลักษณ์ของตัวเอง สามารถรักษาทรัพยากรธรรมชาติสามารถรักษาป่าค้ำน้ำไว้ได้

คุณลุงเกษตร

มุมมองที่เกษตรลูกทุ่งได้นำเสนอในวันนี้ ก็เป็นวิถีชีวิตของคนเกษตรของชาวเขา เป็นแหล่งผลิตค้ำน้ำเพื่อการเกษตร เป็นความเป็นอยู่เป็นชีวิตที่เรียบง่าย ซึ่งมันมีผลอย่างมากบนคอกนี้กับคนที่ทำการเกษตรในพื้นที่ราบ

..... โฆษณา .....

คุณลุงเกษตร

พื้นที่ที่ผมขึ้นและมองออกไปจะเห็นเขาเขียวไปหมด และเป็นพื้นที่ทางการเกษตร เป็นของใครบ้างครับ

อ.เดือนใจ

เป็นของชาวอำเภอบ้านหล่อโย พื้นที่นี้เป็นตัวอย่างที่ชาวเขารักษาป่า พื้นที่ข้างบนเขาจะป้องกันไฟป่า ไม่ให้ใครตัดไม้ พื้นที่ส่วนที่เป็นเกษตรจะปลูกพืชที่ชืดคืน ป้องกันการทลายของหน้าดิน อย่างหญ้าแฝกหรือจะใช้แนวกระถิน ซึ่งเป็นพืชตระกูลถั่วขึ้นคันรากลึก คึงความชื้นไว้ในดินได้คึงดินได้ เป็นแถวเป็นแนวประมาณ 4 เมตร ระหว่างแถวเขาก็จะปลูกพืชไร่ที่ต้องการเช่นข้าว ไร่ข้าวโพด โดยเอาใบกระถินมาทำเป็นปุ๋ยด้วยเอาไปเลี้ยงหมูเลี้ยงไก่ได้ด้วย เป็นเกษตรยั่งยืนที่ต่อเนื่องได้

คุณลุงเกษตร

เป็นเหมือนสวนผสมผสานด้วย

อ.เดือนใจ

คั่งก็จะพืชอื่นปลูกไว้ เช่น แดงไทย แดงกวา ฝักทอง ในไร่ข้าวก็จะปลูกหลายชนิดไว้มาก

คุณลุงเกษตร

เขาบอกว่าเขาจะปลูกเปลี่ยนที่ เพื่อให้ดินฟื้นตัวเดือนล่อยไปอย่างจั้นเหรอเปล่าครับ

อ.เดือนใจ

แต่ตอนนี้ถ้าเราปล่อยอย่างนั้นจะใช้เวลานานไป 5 ปี แต่ถ้าชาวบ้านปล่อยให้กระถินโตกลับมาใช้ที่เดิมอย่างแก่ 3 ปี ดินก็จะคืนตัวเร็วขึ้น

- คุณลุงเกษตร   เราก็ต้องเข้าไปในธรรมชาติของเขาด้วย ก็สบายใจเขาก็รู้จักหน้าที่ของเขาปลูก
ได้กินข้าวรักษาป่าด้วยบางที่ผมเห็นเขาเผาไม้เป็นยัง ใจครับ
- อ.เตือนใจ   คือ การเผาเป็นการทำแนวกันไฟป่า เป็นการเผาเราควบคุมไม่ให้ลาม นี่ถือเป็นการ
จัดการทรัพยากรที่เหมาะสม แต่ทัศนคติคนภายนอกต้องมองอย่างเข้าใจด้วย
เปิดกว้าง เรามาเสริมสิ่งที่คืออยู่แล้ว
- คุณลุงเกษตร   เผาแล้วเป็นแนวกันไฟ ก็ป้องกันป่าได้ผมก็ว่ามันก็ดี
- อ.เตือนใจ   อีกอย่างการใช้สารเคมีจะทำลายโครงสร้างของดิน ที่นี้เขาจะไม่ใช้สารเคมี จริงๆ
ก็มีความจำเป็นอยู่บ้าง
- คุณลุงเกษตร   อาจารย์มีความคิดเห็นอย่างไร ในเรื่องของการเกษตรที่นี้แต่ต้องใช้ให้เป็นมุมมอง
อย่างไร
- อ.เตือนใจ   ได้มีโอกาสไปประชุมนานาชาติการเกษตร ที่เขา เรียกว่า ออร์แกนิก เกษตรที่
ไม่มีสารพิษประเทศทางยุโรปจะตื่นตัวมากเลย การรวมตัวของประเทศในยุโรป
จะควบคุมคุณภาพสินค้าการเกษตร ถ้าปนเปื้อนสารเคมีเขาจะไม่เอา ในประเทศ
ที่เจริญแล้วเขาจะเป็นห่วงสุขภาพ อย่างที่น้องที่นี้เขาจะรักนก เพราะเขารู้ว่านก
จะช่วยขยายพันธุ์ รักษาสภาพแวดล้อม
- คุณลุงเกษตร   มีคนบอกว่าคนเขาชอบใช้สารเคมีไม่ยอมเลิกใช้
- อ.เตือนใจ   จริงๆ แล้วเกษตรกรหรือชาวเขาไม่รู้จักสารเคมีเลย เพิ่งจะมีการปฏิบัติเมื่อ
50 ปีที่ผ่านมา มีทางยุโรปนำเข้ามา และเรารับมา ผลจากการนำโครงการเกษตร
แบบใหม่เข้ามา แต่ถ้าเรามาศึกษาวิถีชีวิตเขาไม่รู้จักสารเคมี ใดๆ ทั้งนั้น เขา
รับมาตามกระแส ถ้าเราเข้ามาช่วยชี้มาให้ดีให้ถูกมาชมให้สิ่งที่เขามีอยู่คืออยู่แล้ว
- คุณลุงเกษตร   ฟังดูแล้วมุมมองของครูแดงน่าสนใจครับเรา ไม่เคยรู้มาก่อนว่าการเกษตรบนพื้นที่
สูงของชาวเขา เค้าเป็นอย่างไร เกี่ยวข้องและมีผลต่อพวกเราชาวพื้นราบ อย่างที่
คาดไม่ถึงว่ามันจะโยงถึงกันได้

..... โขง.....

ลักษณะเนื้อหาของรายการ เกษตรลูกทุ่ง ทั้งสองลักษณะดังกล่าว จะนำเสนอ โดยไม่ได้กำหนดว่าจะเป็นวันใดวันหนึ่งโดยเฉพาะ แต่จะสลับกันออกอากาศตามความเหมาะสมของเนื้อหา และจังหวะในการถ่ายทำ ทั้งนี้ทีมงานผู้ผลิตต้องการให้ผู้ชมได้รับแนวความคิดในการนำเสนอลักษณะเนื้อหาทั้ง 2 แบบ จากตัวรายการ โดยพยายามกระจายเนื้อหา ให้มีความหลากหลายจากที่ไปถ่ายทำมาในแต่ละจังหวัด เพื่อให้ได้ภาพของข้อมูลทางการเกษตรที่มีอยู่ในทุกพื้นที่ของประเทศไทย เป็นการสะท้อนให้เห็นภาพชีวิตของคนเกษตรที่มีกิจกรรมในการทำการเกษตรที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ในเนื้อหาของการนำเสนอ จะสอดคล้องประเด็นของการทำ การเกษตรที่สามารถปรับใช้ให้นำมาทำได้ในทุกพื้นที่ เพื่อเป็นการจุดประเด็นเชิญชวนให้ ผู้ชมสนใจและติดตาม โดยลักษณะเนื้อหาที่มีข้อมูลทางการเกษตรที่สามารถนำไปทำเป็น อาชีพได้ ทางทีมงานจะเน้นให้มีการนำเสนอมากกว่า ลักษณะเนื้อหาที่เป็นแนวคิดทาง การเกษตร ทั้งนี้ทีมงานผู้ผลิตมองว่า เนื้อหาในลักษณะแรกผู้ชมจะให้ความสนใจนำไป ใช้ทำได้จริงๆ ในชีวิตประจำวัน ส่วนเนื้อหาในลักษณะที่สองจะเป็นเพียงส่วนสนับสนุน แนวความคิดของทีมงานที่จะให้มุมมองทางการเกษตรในด้านคุณค่า ซึ่งจะช่วยกำหนด ภาพลักษณ์ของรายการให้อยู่ในความรู้สึที่ดีต่อผู้ชม

แนวคิดการผลิต และการพัฒนารูปแบบรายการของทีมงาน จะอาศัย ลักษณะเนื้อหาที่เป็นข้อมูลความรู้ เป็นจุดขายที่จะสร้างความโดดเด่นให้กับรายการ โดยจะ นำเสนอให้กับผู้ชมได้พิจารณา ในการนำไปใช้ตามความต้องการของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่ง สำคัญที่จะชักจูงใจให้ผู้ชมตอบรับกลับมา ซึ่งเป็นความสำเร็จอย่างหนึ่งของรายการ ความสัมพันธ์ระหว่างทีมงานผู้ผลิตกับผู้ชม จะเกิดขึ้นได้จะต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง ประกอบกัน แนวคิดของทีมงานผู้ผลิต รายการ เกษตรลูกทุ่ง ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ในฐานะที่เป็นสื่อความรู้ทางการเกษตร จะเป็นปัจจัยที่จะมาช่วยกำหนดให้ ผู้ชมเกิด การตอบรับกลับมา

วิเคราะห์แนวคิดของผู้ผลิตสื่อ (Media Side)

McQuail (1994) ได้กล่าวถึง ลักษณะปัจจัยของสื่อที่มีส่วนในการสร้าง ความสัมพันธ์กับผู้รับสาร โดยในความสัมพันธ์นั้นจะมีกระบวนการที่เป็นขั้นตอนต่างๆ ซึ่งได้ถูกออกแบบมา เพื่อให้ตัวสื่อมีลักษณะที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของ ผู้รับสาร ปัจจัยของตัวสื่อ (Media Use) จะมีส่วนต่อการตัดสินใจในการเลือกรับชมหรือ การใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้รับเอง ถือเป็นโอกาสและนำเสนอช่องทางให้กับ ผู้รับสื่อ ได้มีหนทางในการเลือกใช้สื่อมากขึ้น

บทบาทและความสำคัญของสื่อหรือตัวผู้ผลิตสื่อ (Media Side) จะมีส่วน ในการกำหนดภาพลักษณ์ คุณลักษณะของเนื้อหา การสร้างคุณค่าและสาระประโยชน์ ของสื่อ ซึ่งจะมีผลต่อการตอบรับของกลุ่มคนดู การผลิตและการสร้างสรรค์รายการ

เกษตรลูกทุ่ง ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี เกิดขึ้นมาจากนโยบายของสถานีและแนวทางการคิดของผู้วิจัย ซึ่งเป็นหัวหน้าทีมผลิตเปรียบเสมือนเป็นคนที่คิดค้นต้นแบบและสร้างเอกลักษณ์ของรายการ โดยอาศัยคุณลักษณะของความเป็นสื่อซึ่งก็คือ ตัวสถานี ช่วยเสริมสร้างลักษณะรูปแบบรายการให้เป็นที่ยอมรับและได้รับความนิยมนจากคนดู

ทีมงานผู้ผลิตมุ่งหวังให้ตัวรายการ สามารถตอบสนองความต้องการของคนดูได้ เป็นลักษณะของการสร้างความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่าง ผู้ผลิตสื่อกับผู้เลือกใช้สื่อ โดยการนำเสนอลักษณะของเนื้อหาให้กับคนดูที่มีรสนิยมเดียวกัน คือกลุ่มคนที่มีความสนใจแสวงหาข้อมูลข่าวสารความรู้ทางด้านการเกษตร และมีความชื่นชอบวิถีชีวิตของคนเกษตร ภายใต้การนำเสนอในลักษณะของรายการ ที่ไม่ได้คู่เพื่อความสนุกสนานความเพลิดเพลินเพียงอย่างเดียว แต่มุ่งเน้นที่จะนำเสนอองค์ความรู้ในแง่มุมต่างๆ ของเนื้อหาที่มีอยู่ เพื่อนำไปศึกษาพัฒนาและสามารถประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน

ระบบการจัดตั้งสื่อ (Media System) จะเป็นส่วนหนึ่ง ที่มีผลต่อการเลือกใช้สื่อของผู้รับสารและสร้างค่านิยมในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร รายการ เกษตรลูกทุ่งผลิตโดย สถานีโทรทัศน์ไอทีวีซึ่งสถานีโทรทัศน์ที่ตั้งขึ้นใหม่ และมีที่มาของการจัดตั้งขึ้นที่อยู่ในความสนใจของคนในสังคม เป็นความหวังของการเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะของสื่อโทรทัศน์ คนทั่วไปให้ความสนใจและยอมรับในความเป็นสถานี ที่เป็นผู้นำด้านข้อมูลข่าวสารเป็นความแปลกใหม่ของสังคมสื่อที่เกิดขึ้น คุณค่าของสถานีเป็นตัวกำหนดส่วนหนึ่งที่ทำให้เกษตรลูกทุ่งอยู่ในความสนใจของคนดู

เมื่อเกิดความเชื่อถือต่อภาพลักษณ์ของสถานี ก็ย่อมส่งผลให้เกิดความเชื่อถือต่อตัวรายการ เกษตรลูกทุ่งจึงได้อาศัยภาพลักษณ์ดังกล่าว เป็นแนวทางที่จะทำให้นักดูเกิดการยอมรับในเนื้อหาและของรายการ ในรูปแบบการนำเสนอทีมงานผู้ผลิตได้กำหนดบทบาทของพิธีกร ที่ทีมงานได้วางเอาไว้ให้เป็น คุณ ลุงเกษตรลูกทุ่ง ซึ่งมีบุคลิกที่สะท้อนความเป็นตัวของตัวเองของคุณ ตูลชัย ถือเป็นการสร้างจุดเด่นให้กับการดำเนินรายการ เพื่อให้คนดูเกิดความผูกพันกับพิธีกร ซึ่งจะส่งผลให้ตัวรายการเป็นที่จดจำและได้รับความนิยมนเร็วขึ้น ทั้งยังเป็นกลวิธีในการนำเสนอแนวทางของรายการให้คนดูเข้าใจในเนื้อหา

ได้ง่ายขึ้น จากลักษณะของการนำพาไปรับรู้เรื่องราวและสาระความรู้ทางการเกษตรที่
เกิดขึ้นจริงในพื้นที่

บทบาทของพิธีกรในฐานะของ คุณลุงเกษตรลูกทุ่ง เป็นตัวจักรสำคัญที่
ทำให้คนดูรู้สึกว่ารายการและพิธีกรเป็นเหมือนเพื่อน เป็นเหมือนญาติสนิทที่สามารถให้
ความเชื่อถือไว้วางใจใกล้ชิด และเข้าถึงได้ง่ายไม่ใช่คนอื่นคนไกลที่ไหน สามารถจะเรียก
หาสอบถามพูดคุยได้อย่างสนิทใจ นอกจากนี้การเปิดปิดรายการด้วยมุขตลกที่มีการแสดง
ร่วมกันระหว่างพิธีกรและทีมผู้ผลิต จะช่วยให้อารมณ์ของตัวรายการดูเป็นธรรมชาติมี
ความเป็นกันเองกับคนดูมากขึ้น เพื่อแสดงให้เห็นว่าทีมงานเป็นเสมือนตัวแทนจากสื่อที่
เป็นผู้ผลิตเองโดยตรง เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ผู้ผลิตต้องการจะทำให้เป็นเอกลักษณ์ประจำ
รายการ การวางแนวทางในลักษณะเช่นนี้ ก็เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตและ
ผู้ชมรายการ เป็นการกำหนดคัลักษณะเฉพาะตัวของสื่อ เพื่อเป็นจุดขายในการโน้มน้าวใจ
ให้คนดูเกิดการติดตามชมและให้การตอบรับเข้ามา

ในขณะเดียวกันตัวสื่อที่มีลักษณะพิเศษและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวสามารถ
กระจายให้เข้าถึงพื้นที่ได้มากเท่าไร ก็จะส่งผลให้มีผู้ชมสนใจติดตามได้มากขึ้น ถือเป็น
โอกาสที่จะนำเสนอช่องทางเลือกให้กับคนดู ในการบริโภคและเลือกใช้สื่อได้

ในปี พ.ศ. 2541- 2542 เป็นช่วงที่สถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีการขยายเครือข่าย
ข่ายการส่งสัญญาณแพร่ภาพออกอากาศ ครอบคลุมพื้นที่ได้มากถึง 80 เปอร์เซ็นต์ ทำให้
คนที่อยู่ในต่างจังหวัดสามารถรับชมไอทีวีได้มากขึ้น ประกอบกับในช่วงระยะเวลานั้น
รายการเกษตรลูกทุ่ง ก็ได้มีการพัฒนาให้เป็นรายการความรู้ทางการเกษตรอย่างเต็มรูปแบบ
การปรับเปลี่ยนลักษณะรายการมีความสอดคล้องกับ นโยบายของสถานี ในการสนองตอบ
ต่อคนดู ที่อยู่ในต่างจังหวัดให้มีช่องทางในการเลือกรายการของ ไอทีวีมากขึ้น

รูปแบบรายการเกษตร จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ผู้บริหารให้ความสำคัญ
เพราะคนที่อยู่ในต่างจังหวัด มีลักษณะเป็นสังคมชนบทที่มีวิถีชีวิตผูกพันอยู่กับการทำ
การเกษตร การบริโภคสื่อของผู้ชมเพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากรูปลักษณ์ของรายการ
แนวนี้ ย่อมเป็นประเด็นที่อยู่ในความสนใจ ดังนั้น รายการ เกษตรลูกทุ่ง จึงมีส่วนใน

การตอบสนองต่อ ลักษณะโครงสร้างของการกระจายสื่อ (Structure of Media Provision) ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ที่ต้องการเข้าถึงและครอบคลุมพื้นที่ในต่างจังหวัด จึงได้มีการพัฒนาลักษณะของรายการและจัดเตรียมรูปแบบ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกันกับความต้องการของผู้ชม โดยต้องการให้เนื้อหาสาระความรู้ทางการเกษตรที่นำเสนอไปนั้น มีผลต่อแนวคิดและเกิดความคาดหวังจากคนดู เพื่อการตอบรับในระยะยาว

ลักษณะอย่างหนึ่งของรายการ เกษตรลูกทุ่ง ที่มีความแตกต่างจากประเภทของรายการเกษตรที่ออกอากาศทางอื่น ก็คือ จำนวนวันออกอากาศที่มีถึง 5 วัน ต่อสัปดาห์ และทางสถานีก็จัดให้ออกอากาศในเวลาช่วงเย็นของวันทำงานปกติ คือวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ซึ่งเป็นมาตั้งแต่เริ่มดำเนินการผลิต ระยะเวลาการออกอากาศในตอนเย็นที่มีติดต่อกันหลายวัน เป็นความถี่ในการนำเสนอที่มีมาก และทำให้ได้เปรียบรายการในแนวเดียวกัน ส่งผลให้ผู้ชมที่เป็นแฟนประจำของไอทีวี มีโอกาสได้เห็นรายการผ่านสายเคเบิลอยู่เสมอๆ ในทุกเย็น และได้ดูอยู่บ่อยครั้งอย่างต่อเนื่องจนชินตา ทำให้รายการ เกษตรลูกทุ่ง เป็นที่จดจำได้ง่ายขึ้น ซึ่งมีส่วนกระตุ้นให้คนดูเริ่มหันมาสนใจและให้ความสำคัญกับรูปแบบและเนื้อหาของรายการ

และในช่วงเวลาเย็นประมาณ 16.30 น.- 17.30 น. เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับคนดูที่อยู่ในต่างจังหวัด หรือคนในสังคมชนบทที่ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร โดยจะเป็นช่วงเวลาที่หลายคนเสร็จจากภารกิจประจำวัน มีความพร้อมที่จะให้การเลือกชมและติดตามรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จากเนื้อหาที่เป็นสาระทางการเกษตร รวมทั้งเป็นเวลาของคนทำงานประกอบอาชีพอื่น อย่างเช่น ข้าราชการ หรือพนักงานบริษัททั่วไป เลิกงานกลับถึงบ้านในแต่ละวัน เริ่มใช้สื่อเพื่อการผ่อนคลายบันเทิงใจ พร้อมทั้งต้องการแสวงหาสิ่งที่ เป็นสาระประโยชน์ให้กับตนเอง

การกำหนดช่วงเวลาการนำเสนอ (Timing and Presentation) ของรายการ เกษตรลูกทุ่ง เป็นการสร้างโอกาสในการรับชมให้กับคนดู ซึ่งจะมีผลต่อความสนใจในการตอบรับเนื้อหาของรายการ ผู้ผลิตต้องการแทนความหมายให้ในช่วงเวลาดังกล่าว เป็นเวลาสำหรับคนที่มีความสนใจอย่างเดียวกันคือวัฒนธรรมของคนเกษตร โดยทำให้คนดูรู้สึกว่าเป็นเวลาช่วงนี้ เป็นช่วงเวลาที่มีความหมายต่อคนในวงการเกษตร การเลือกใช้สื่อของผู้ชม จะมีอิทธิพลมาจากการวางแผนและการกำหนดระยะเวลาของสื่อ ดังนั้น

การจัดช่วงเวลาในการนำเสนอ จะมีความสำคัญต่อความสำเร็จของรายการ จะเห็นได้ว่า แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะรายการไปอย่างไรก็ตาม วันและเวลาการออกอากาศของ เกษตรลูกทุ่ง จะยังคงอยู่ในระดับเดิมไม่เปลี่ยนแปลง คือ อยู่ในช่วงเวลาเย็นของทุกวัน จันทร์ ถึงวันศุกร์ ซึ่ง เกษตรลูกทุ่ง ได้ทำให้ช่วงเวลาการออกอากาศดังกล่าวเป็นสัญลักษณ์ ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ที่มีภาพของการเป็นผู้นำทางด้านข่าวสารการเกษตร

และผลจากการที่เกษตรลูกทุ่งออกอากาศติดต่อกันหลายวัน เป็นช่องทาง ที่ทำให้ผู้ผลิต มีแนวทางในการกำหนดรูปแบบเนื้อหาให้มีทิศทาง ในการสนองตอบต่อ คนดูได้มากขึ้น หัวใจสำคัญที่จะทำให้รายการประเภทความรู้ทางการเกษตรประสบความสำเร็จ ได้ ก็คือ ประเด็นของลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ เป็นสิ่งที่คนดูต้องการ และเป็นเนื้อ เรื่องที่อยู่ในความสนใจ เพื่อให้เนื้อหารับกับวันออกอากาศของรายการผู้ผลิตได้กำหนด ลักษณะเนื้อหาให้มีความหลากหลายในเรื่องราวทางการเกษตร ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูล ที่มาจากหลายๆ ทางในเรื่องของ ตัวบุคคล พืช สัตว์ เทคโนโลยี หรือกิจกรรมที่ต่อ เนื่องกันกับการเกษตร เป็นการนำเสนอที่ครบทุกเนื้อเรื่องทั้ง การเกษตร การประมง การปศุสัตว์ ในประเด็นของกระบวนการผลิต ที่เป็นภูมิปัญญาความรู้ แนวคิดหรือเทคนิค วิธีการใหม่ๆ เป็นต้น

แนวคิดของทีมงานในการกำหนดลักษณะเนื้อหาดังกล่าว ก็เพื่อเป็นทางเลือกให้กับคนดู เพราะเรื่องของความรู้ทางการเกษตร จะมีประเด็นที่แตกต่างกันไป ในแต่ละเรื่องราว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจ และจุดมุ่งหมายของการนำไปใช้ประโยชน์ ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของ เกษตรลูกทุ่ง จึงเป็นเสมือนตัวเลือกของสื่อ (Available Content Option) ที่หยิบยื่นให้กับผู้ชม ได้มีโอกาสในการเลือกพิจารณาตามความสนใจ ซึ่งผู้ชมสามารถเลือกชมได้ตามความถนัด เฉพาะเนื้อหาที่ตนเองชื่นชอบเป็นพิเศษ ในขณะที่เดียวกันเนื้อหาบางตอน แม้จะไม่ตรงกับความต้องการ ผู้ชมก็จะให้ความสำคัญ ในการติดตามชม เพื่อเป็นการรับรู้และเปิดมุมมองความคิดใหม่ๆ ในเรื่องของการเกษตร เพราะโดยพื้นฐานของผู้ชม จะมีความนิยมชมชอบรายการในแนวนี้อยู่แล้ว การติดตาม ดูรายการก็เพื่อเสริมความรู้ให้กับตัวเอง เพื่อรอโอกาสและจังหวะที่จะได้นำไปใช้

ทั้งนี้ แนวคิดในการกำหนดเนื้อหา จะมาจากการตอบสนองของคนดูเป็นหลัก โดยในช่วงที่รายการ เกษตรถูกทุ่ง มีการพัฒนาขึ้นมา นั้น เป็นจังหวะที่ สถานการณ์ของสังคมมีกระแสการตอบรับ ในเรื่องของการประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นผลมาจากสภาพทางเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ มีคนตกงานจากการประกอบอาชีพในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม หลายคนให้ความสำคัญกับอาชีพดั้งเดิมของคนไทย โดยเปลี่ยนอาชีพหันมาทำเกษตรกันมากขึ้น เนื้อหาที่เกษตรถูกทุ่งนำมาเสนอจึงเหมาะสมกับช่วงเวลาของสถานการณ์ เพื่อเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งให้กับผู้ชม

นอกจากนี้การที่รายการมีเนื้อหาที่หลากหลาย มีผลต่อเนื่องไปถึงการจัดระบบของลำดับเนื้อหาที่จะออกอากาศ เพราะว่าเรื่องของการเกษตรจะเกี่ยวข้องกับช่วงของฤดูกาล การมีผลผลิต ออกสู่ตลาด หรือการเตรียมการเพื่อที่จะผลิต ดังนั้นเนื้อเรื่องที่เกษตรถูกทุ่งไปถ่ายทำมา จะมีภาพของขั้นตอนต่างๆ มีผลผลิตให้เห็นครบถ้วน ซึ่งในบางเรื่องก็จะไปถ่ายทำมาก่อนที่ผลผลิตจะออกสู่ตลาด เมื่อจะนำมาเสนอ ก็จะต้องมีการกำหนดช่วงระยะเวลาการออกอากาศให้สัมพันธ์กัน สอดคล้องกับความเป็นจริงในช่วงเวลานั้น เพื่อกระตุ้นให้คนดูสนใจในการติดตามดูรายการ

โดยเนื้อหาที่นำมาเสนอจะไม่ซ้ำกันในแต่ละวัน และกระจายเรื่องให้ครบทุกประเภทของการเกษตรในทุกสัปดาห์ เช่น วันแรกเป็นเรื่องการทำสวน วันต่อไปก็เป็นเรื่องของการทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์ และต่อยอดเรื่องของการเลี้ยงปลา ในบางครั้งก็จะจัดให้แนวของเนื้อเรื่องในลักษณะเดียวกันออกอากาศติดต่อกัน แต่มีเนื้อหาในแต่ละวันต่างกัน เช่น เรื่อง การเลี้ยงปลาสวยงาม ซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลายชนิด และมีเทคนิควิธีการเลี้ยงการทำตลาดที่แตกต่างกัน ก็จะนำเสนอหลายตอน โดยตอนแรกจะเป็นปลาหางนกยูง ตอนต่อไปเป็นปลาเสือตอ และปลากัด ตามลำดับ เป็นต้น

ดังนั้น การจัดเนื้อเรื่องของ เกษตรถูกทุ่ง เพื่อนำเสนอ ตามลักษณะของเนื้อหาและช่วงจังหวะระยะเวลาที่เหมาะสมจะมีความสัมพันธ์กับ วันเวลาการออกอากาศที่ทางสถานีกำหนดไว้ (Timing and Presentation) และเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับสถานการณ์ความสนใจของคนดู ทั้งนี้เป็นแนวทางอย่างหนึ่งของผู้ผลิตสื่อที่จะได้นำเสนอเรื่องนั้นๆ ก่อนรายการในแนวเดียวกัน เป็นลักษณะของการแข่งขัน เพื่อให้ได้เปรียบในการช่วงชิงคนดู ให้มาเป็นแฟนประจำรายการ

นอกจากนี้ แนวคิดที่เป็นประเด็นสำคัญของทีมงานผู้ผลิตสื่อ ที่นำมาสนับสนุนแนวทางดังกล่าว ในการสร้างสรรค์รายการให้ประสบความสำเร็จ ทั้งในเรื่องของเนื้อหาและการตอบรับจากคนดู ก็คือ แนวคิดในการนำเสนอลักษณะเนื้อหาที่เป็นการสร้างภาพลักษณ์ และการกำหนดคุณค่าของรายการ โน้มนำให้ทุกคนตระหนักถึงบทบาทของการเกษตรที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับคนเราในชีวิตประจำวัน อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การเกษตรไม่เพียงแต่จะช่วยให้เรามีรายได้ที่เพิ่มขึ้นเท่านั้น แต่การทำเกษตรจะสร้างความเพลิดเพลินใจให้กับผู้ทำเพราะได้ใกล้ชิดธรรมชาติ และเป็นการรักษาสภาพแวดล้อมทางสังคมรอบๆ ตัวเราให้ดำรงอยู่ต่อไป ถือเป็น การสร้างความเข้าใจกับผู้ชม ให้มีมุมมองความคิดในเรื่องของการเกษตรที่แตกต่างจากเดิม

โดยอาศัยรูปแบบของเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นความสำคัญ และเสริมด้วยภาพของสื่อ ที่มีบทบาทของคุณ ลุงเกษตรลูกทุ่ง ที่เข้าถึงในทุกพื้นที่ที่มีการทำการเกษตร พุดคุยสอบถาม สร้างความสัมพันธ์กับคนดูให้รู้สึกดีต่อตัวรายการ โดยให้มองเกษตรลูกทุ่งว่าเป็นสื่อกลางที่นำความรู้มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พร้อมทั้งถ่ายทอดให้ผู้ชมได้รับทราบถึง สังคมและวิถีชีวิตของคนเกษตรในท้องถิ่นต่างๆ ที่ภูมิใจกับการทำการเกษตร ในฐานะที่เป็นอาชีพหนึ่งที่จะสร้างความสำเร็จในชีวิตได้ โดยจะสอดแทรกเป็นคำพูดอยู่ในเนื้อหาของรายการ นอกจากนี้ยังประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ของรายการให้กับผู้ชม และเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ที่มีความเข้าใจ ในบทบาทของเกษตรลูกทุ่ง ว่าเป็นสื่อที่เป็นความหวังเป็นที่พึ่งพาความรู้ได้ เพื่อสร้างความนิยมนต่อผู้ชม โดยหวังให้กลุ่มคนดูที่มีแนวคิดและมีความรู้ดีก็อยากเดียวกันตอบรับกลับมา

ทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสทางด้านการขายโฆษณาให้กับรายการ ซึ่งสิ่ง ที่สะท้อนให้เห็นได้ชัดเจน ก็คือ การที่มีบริษัทจากภายนอก ที่ต้องการนำเสนอเนื้อหาทางการเกษตรในลักษณะเดียวกัน ขอเข้ามาทำรายการร่วมกัน (In Program) โดยอาศัยชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของรายการเป็นตัวสนับสนุน เพราะเล็งเห็นว่าแนวทางการนำเสนอของ เกษตรลูกทุ่ง เป็นที่ยอมรับจากคนดูแล้ว ดังนั้นการนำเสนอเนื้อหาอะไรก็ตามในรายการย่อมเป็นที่น่าเชื่อถือพอสมควร

การที่ผู้ผลิตวางแนวทางของรายการในลักษณะนี้ ถือเป็น การเปิดตัวเพื่อ โฆษณาสื่อ (Media Publicity) ให้คนดูได้ทราบถึงแนวคิด และสิ่งมุ่งหวังของผู้ผลิตสื่อ ที่ ต้องการจะเป็นทางเลือกให้กับคนที่มีความสนใจเนื้อหารายการแนวนี้ และนำสิ่งที่ได้ จากรายการ ไปหาแนวทาง เพื่อพัฒนาสร้างอาชีพในวงการเกษตรร่วมกันต่อไป

อีกประเด็นหนึ่งที่ทีมงานผู้ผลิตบอกกับผู้ชมก็ คือ การที่จะประสบความสำเร็จทางการเกษตร ได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน อย่างเช่น สภาพพื้นที่ ดินฟ้าอากาศที่แตกต่างกันความพร้อมในเรื่องของเงินทุน โอกาสทางการตลาด ช่องทาง ของการขาย รวมทั้งความพร้อมในด้านร่างกายแรงใจ ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะประกอบ อาชีพนี้ พร้อมทั้งจะต่อสู้และเรียนรู้อย่างจริงจัง เพราะในขณะที่กระแสสังคมของคนคองานอันเป็นผลมาจากสภาวะทางเศรษฐกิจ ทำให้คนเหล่านี้เกิดการมองหาและพยายาม ในการสร้างโอกาสทางอาชีพ ด้วยการทำการเกษตร หลายคนขาดประสบการณ์ทำให้เกิด การมุ่งแสวงหาความรู้จากสื่อ และมีความคาดหวังเกิดขึ้น เกษตรลูกทุ่ง จึงเป็นช่องทาง เลือกให้กับผู้ชมที่สนใจ อยากจะทำการเกษตรแต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ได้เลือกใช้สื่อ เพื่อที่จะเรียนรู้ และนำเนื้อหาสาระที่ได้จากรายการ ไปสร้างโอกาสให้กับตนเองในการ ประกอบอาชีพ

จากปัจจัยแนวคิดของผู้ผลิตรายการตามที่ได้กล่าวมานั้น จะเป็นบทบาท สำคัญที่จะกำหนดให้ผู้ชมมีโอกาส ได้เลือกใช้เนื้อหาที่เป็นข้อมูลของรายการได้ตามที่ ต้องการ ลักษณะและรูปแบบการนำเสนอของรายการ เกษตรลูกทุ่ง เป็นรายการความรู้ทาง การเกษตรที่ถ่ายทอดเนื้อหา โดยอาศัยการนำเสนอของพิธีกรที่มีบุคลิกเป็นเอกลักษณ์ของ รายการ สาระความรู้ทางการเกษตรที่ทีมงานผู้ผลิตนำเสนอ จะมีประเด็นลักษณะเนื้อหา สอดคล้องกับความต้องการของผู้ชม ที่คาดหวังว่าจะนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยที่คุณลักษณะ ของสื่อจะเป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึง คุณลักษณะของผู้ชมที่ติดตามดูรายการว่าเป็นอย่างไร ลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอจะเป็นข้อมูลความรู้ที่มีส่วน ในการกำหนดพฤติกรรม การตอบรับ ของผู้ชม โดยที่การตอบรับนั้นจะเป็นการคาดหวังในคุณค่าของเนื้อหา ซึ่งผู้ชมจะมี เป้าหมายของในการนำไปใช้ รายการ เกษตรลูกทุ่ง ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ได้ทำหน้าที่ ของสื่อ ในฐานะที่ให้ความรู้และสนองความต้องการของผู้ชม ที่สนใจทางด้านเกษตร จนมีผู้ชมตอบรับเข้ามา ซึ่งผู้วิจัยจะได้ศึกษาลักษณะ การตอบรับของผู้ชมว่ามีลักษณะเป็น อย่างไร